

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 28. aprill 2023
(OR. en)

8900/23

Institutsioonidevaheline
dokument:
2023/0133(COD)

PI 57
COMPET 386
MI 354
IND 208
IA 90
CODEC 750
RC 11

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	27. aprill 2023
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2023) 232 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, mis käsitleb standardi rakendamiseks olulisi patente ja millega muudetakse määrust (EL) 2017/1001

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2023) 232 final.

Lisatud: COM(2023) 232 final

Brüssel, 27.4.2023
COM(2023) 232 final

2023/0133 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

**mis käsitleb standardi rakendamiseks olulisi patente ja millega muudetakse määrust
(EL) 2017/1001**

(EMPs kohaldatav tekst)

{SEC(2023) 174 final} - {SWD(2023) 123 final} - {SWD(2023) 124 final} -
{SWD(2023) 125 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Standardimine aitab oluliselt edendada tööstusinnovatsiooni ja konkurentsivõimet. Edukad standardid põhinevad tiipsemel tehnoloogiatel, mis nõuavad suuri investeringuid teadus- ja arendustegevusse. Paljude standardeid väljatöötavate organisatsioonide, näiteks ETSI¹ ja IEEE² eeskirjade kohaselt võivad ettevõtjad ja üksikisikud patenteerida oma tehnilist panust standardina. Patenti, mis kaitseb standardi rakendamiseks olulist tehnoloogiat, nimetatakse standardi rakendamiseks oluliseks patendiks (SEP). Tavaliselt nõuavad standardiorganisatsioonid, et iga isik või ettevõtte, kes soovib, et tema patenteeritud tehnoloogia sisalduks standardis, kohustuks litsentsima asjaomaseid patente teistele, kes võivad soovida standardit kasutada (standardit kasutavaid/rakendavaid ettevõtjaid nimetatakse ka rakendajateks³). Need litsentsid tuleb anda rakendajate kasutusse õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel (edaspidi „FRAND-tingimused“). Kui patendiomanik keeldub sellist kohustust võtmast, ei saa tema patenteeritud tehnoloogiat standardiga hõlmata.

Kavandatud algatuse üldeesmärgid on järgmised: i) tagada, et lõppkasutajad, sealhulgas väikeettevõtjad ja ELi tarbijad saavad kasu uusimatel standardtehnoloogiatel põhinevatest toodetest; ii) muuta EL atraktiivseks standarditega seotud innovatsiooni jaoks; ning iii) julgustada nii SEP omanikke kui ka rakendajaid tegema ELis uuendusi, valmistama ja müüma tooteid ELis ning olema konkurentsivõimelised kolmandate riikide turgudel. Algatuse eesmärk on stimuleerida Euroopa ettevõtete osalemist standardite väljatöötamise protsessis ja selliste standardtehnoloogiate laialdast rakendamist, eelkõige esemevõrgu tööstuses.

Sellega seoses on algatuse eesmärk: i) teha kättesaadavaks täpsed andmed SEPde ja kehtivate FRAND-tingimuste kohta, et hõlbustada litsentsiläbirääkimisi; ii) suurendada teadlikkust SEP litsentsimisest väärtusahelas ja iii) näha ette vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanism FRAND-tingimuste kehtestamiseks.

Komisjoni 2017. aasta teatises „ELi lähenemisviis standardite rakendamiseks olulistele patentidele“⁴ kutsuti üles rakendama terviklikku ja tasakaalustatud lähenemisviisi SEP litsentsimisele, et stimuleerida parima tehnoloogia panust ülemaailmsesse standardimistegevusse ja edendada tõhusat juurdepääsu standardtehnoloogiatele. Komisjon tunnistas vajadust suurema läbipaistvuse järele ning käsitles FRAND-litsentsimise ja standardi rakendamiseks oluliste patentide õiguskaitse tagamise teatavaid aspekte. Komisjoni seisukohti toetati nõukogu järeldustes 6681/18,⁵ kusjuures nõukogu rõhutas suurema läbipaistvuse tähtsust.

---

¹ Euroopa Telekommunikatsioonistandardite Instituut.

² Elektri- ja Elektroonikainseneride Instituut.

³ Teatavatel juhtudel võivad SEP omanikud olla rakendajad ja vastupidi – tegelikult on paljud standardite väljatöötamises osalevad ettevõtjad vertikaalselt integreeritud ja kuuluvad seega mõlemasse kategooriasse. Seega ei ole täiesti täpne jagada SEPde maailm kaheks täiesti eraldiseivaks rühmaks – SEP omanikeks ja rakendajateks. Käesolevas mõjuhinnangus kasutatakse selguse huvides neid mõisteid siiski selleks, et viidata ettevõtjatele, kes omavad SEPsid (st SEP omanikule), ja neile, kes rakendavad SEPsid oma toodetes (st rakendajale).

⁴ Teatis „ELi lähenemisviis standardite rakendamiseks olulistele patentidele“ COM(2017)712 final, 29.11.2017.

⁵ Nõukogu järeldused intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta, mille nõukogu (siseturg, tööstus, teadusuuringud ja kosmos) kiitis heaks oma 12. märtsi 2018. aasta istungil.

Nõukogu kutsus 10. novembri 2020. aasta järel dustes 12339/20⁶ komisjoni üles esitama ettepanekuid ELi tulevase intellektuaalomandi poliitika kohta. Nõukogu julgustas komisjoni esitama kiiresti väljakuulutatud intellektuaalomandi tegevuskava koos algatustega, mille eesmärk on muuta intellektuaalomandi kaitse tõhusamaks ja taskukohasemaks, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ELi ettevõtjate (VKEde) jaoks,⁷ ning edendada intellektuaalomandi, eelkõige strateegiliste varade (nagu SEP) tõhusat jagamist, tagades samal ajal tehnoloogiaarendajatele piisava ja õiglase hüvitise.

25. novembril 2020 avaldas komisjon intellektuaalomandi tegevuskava,⁸ milles ta teatas oma eesmärkidest edendada SEP litsentsimise läbipaistvust ja prognoositavust, sealhulgas parandades SEP litsentsimisüsteemi ELi tööstuse ja tarbijate, eelkõige VKEde huvides. Tegevuskavas märgiti, et autotööstuses on suurenenud SEP litsentsivaidlused ning et teistes asjade interneti sektorites võib tekkida selliseid vaidlusi, sest nad hakkavad kasutama mobiilsideühenduse ja muid standardeid. Kava toetati nõukogu 18. juuni 2021. aasta järel dustes⁹ ja Euroopa Parlamendi resolutsioonis¹⁰. Euroopa Parlament tunnistas vajadust tugeva, tasakaalus ja kindla intellektuaalomandi õiguste kaitse süsteemi järele ning nõustus komisjoni seisukohaga, et õiglaste litsentsiläbirääkimiste jaoks vajalik läbipaistvus sõltub suures osas SEPde olemasolu, ulatust ja olulisust käsitleva teabe kättesaadavusest. Samuti palus Euroopa Parlament komisjonil põhjalikumalt selgitada FRAND-tingimuste eri aspekte, ning uurida võimalikke stiimuleid SEP litsentsiläbirääkimiste tõhustamiseks ja kohtuvaidluste vähendamiseks.

Paralleelselt selle algatusega on komisjon ajakohastanud standardimisstrateegiat¹¹ ja vaatab läbi horisontaalseid suuniseid¹². 2022. aasta veebruaris avaldatud uue standardimisstrateegia eesmärk on tugevdada ELi positsiooni üleilmse standardite kehtestajana, edendades rahvusvahelist konkurentsivõimet ning võimaldades vastupidavat, rohelist ja digitaalset majandust. Käesolev standardi rakendamiseks oluliste patentide algatus täiendab standardimisstrateegiat ja horisontaalseid suuniseid,¹³ mida praegu läbi vaadatakse.

See algatus on oluline ka ülemaailmsete arengusuundade kontekstis. Näiteks kasutavad teatavad tärkava turumajandusega riigid palju agressiivsemat lähenemisviisi, edendades kodumaiseid standardeid ja andes oma tööstusharudele konkurentsieelise seoses turulepääsu ja tehnoloogia kasutuselevõtuga. Samuti on Ühendkuningriigi, USA ja Hiina kohtud vastavalt oma eripärale otsustanud, et neil on pädevus määrata kindlaks ülemaailmsed FRAND-

⁶ Nõukogu 10. novembri 2020. aasta istungil vastu võetud järel dustused intellektuaalomandi poliitika ja tööstusdisainilahenduste süsteemi läbivaatamise kohta liidus.

⁷ https://single-market-economy.ec.europa.eu/smes/sme-definition_en

⁸ Komisjoni 25. novembri 2020. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Innovatsioonipotentsiaali rakendamine – intellektuaalomandi tegevuskava ELi majanduse taastamise ja vastupidavuse toetamise suurendamiseks“, COM(2020) 760 final.

⁹ Nõukogu järel dustused intellektuaalomandi poliitika kohta, mille nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) kiitis heaks oma 18. juuni 2021. aasta istungil.

¹⁰ Euroopa Parlamendi 11. novembri 2021. aasta resolutsioon intellektuaalomandi tegevuskava kohta ELi majanduse taastamise ja vastupidavuse toetamiseks (2021/2007(INI)).

¹¹ COM(2022) 31 final, 2.2.2022, ELi standardimisstrateegia. Teatis „ELi standardimisstrateegia: ülemaailmsete standardite kehtestamine, et toetada vastupidavat, rohelist ja digitaalset ELi ühtset turgu“. COM(2022) 31 final. Brüssel, 2.2.2022.

¹² Komisjoni teatis „Suunised Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 kohaldatavuse kohta horisontaalkoostöö kokkulepete suhtes“, ELT C 11, 14.1.2011, lk 1 (praegu läbivaatamisel).

¹³ 7. peatüki lõige 263.

tingimused konkreetsetel juhtudel, mis võivad mõjutada ELi tööstust¹⁴. Mõned riigid on avaldanud¹⁵ või kaaluvad suuniseid ka SEP litsentsiläbirääkimiste kohta¹⁶.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Standardimiskokkulepetel on tavaliselt märkimisväärne positiivne majanduslik mõju. „Potentsiaalse SEP“ omanik peab standardeid väljatöötavale organisatsioonile teatama, kas ta on valmis litsentsima oma patente FRAND-tingimustel, kui standardit rakendatakse toodetes või nende asjakohastes komponentides. Kui patendiomanik ei võta kooskõlas standardeid väljatöötava organisatsiooni intellektuaalomandiõiguse poliitikaga FRAND-kohustust, võidakse tema SEP panuseid standardisse mitte lisada. Patenteeritud tehnoloogia lisamisega standardisse on SEP omanikul aga tugev majanduslik positsioon võimaliku standardi rakendaja suhtes, sest standardeid lisada soovivad rakendajad ei saa nende patentidega töötada ja peavad kas maksma litsentsi eest või loobuma standardit kasutavate toodete tootmisest. Mida levinum on standardi kohaldamine, seda tugevamaks võib muutuda omaniku positsioon, mis võib jällegi põhjustada SEP omaniku konkurentsivastast käitumist.

Horisontaalsetes suunistes antakse standardeid väljatöötavatele organisatsioonidele suuniseid selle kohta, kuidas hinnata standardimiskokkulepete vastavust ELi toimimise lepingu artikli 101 lõigetele 1 ja 3. Neis on sätestatud järgmised neli põhimõtet, mida standardeid väljatöötavad organisatsioonid peavad individuaalsel hindamisel arvesse võtma: i) standardi kehtestamise menetluses osalemisel ei esine piiranguid; ii) standardi vastuvõtmise menetlus on läbipaistev; iii) standardi järgimine ei ole kohustuslik; iv) standardile on tagatud tõhus juurdepääs FRAND-tingimuste kohaselt. Seda silmas pidades nõutakse standardeid väljatöötava organisatsiooni intellektuaalomandiõiguse põhimõtetes tavaliselt, et standardite väljatöötamises osalejad avalikustaksid selliste patentide olemasolu (sealhulgas menetluses olevad patenditaotlused), mis võivad olla või võivad muutuda asjaomase standardi rakendamise jaoks oluliseks. Enamasti vajaksid rakendajad standardi rakendamiseks patendiomanike litsentsi. Tavaliselt kutsuksid SEP omanikud rakendajaid üles võtma sellist litsentsi FRAND-tingimustel. Euroopa Liidu Kohus tunnustas oma pöördelise tähtsusega kohtuotsuses *Huawei vs. ZTE*¹⁷ SEP omaniku õigust taotleda oma patentide jõustamist siseriiklikes kohtutes ja määras kindlaks tingimused (etapid), mis peavad olema täidetud, et vältida SEP omaniku turgu valitseva seisundi kuritarvitamist, kui ta esitab rikkumise lõpetamise nõude. Et patent annab selle omanikule ainuõiguse takistada mis tahes kolmandal isikul leiutist ilma omaniku nõusolekuta kasutamast ainult selles jurisdiktsioonis, mille jaoks

¹⁴ Ühendkuningriigi ülemkohtu kohtuotsus, 26. august 2020, *Unwired Planet vs. Huawei*, UKSC 2018/0214, [2020] UKSC 37, Ameerika Ühendriikide California keskringkonna esimese astme kohtu otsus, *TCL vs. Ericsson*, kohtuasi nr 8:14-cv-00341-JVS-DFM mõlema poole nõusolekul. Hiina kõrgeima kohtu otsus, 19. august 2021, *OPPO vs. Sharp*, Zui Gao Fa Zhi Min Xia Zhong nr 517, Wuhani vahekohtu määrus, 23. september 2020, *Xiaomi vs. Interdigital*, (2020) E 01 Zhi Min Chu 169 nr 1; Wuhani vahekohtu määrus, *Samsung vs. Ericsson* [2020], kohtuasi E 01 Zhi Min Chu nr 743.

¹⁵ Jaapani patendiameti juhend standardi rakendamiseks olulisi patente hõlmavate litsentsiläbirääkimiste kohta; Lõuna-Korea suunised intellektuaalomandi õiguste ebaõiglase kasutamise kohta; Singapuri konkurentsi- ja tarbijakomisjoni suunised intellektuaalomandi õiguste käsitlemise kohta.

¹⁶ Ameerika Ühendriigid võtsid tagasi poliitilise avalduse standardi rakendamiseks oluliste patentide litsentsiläbirääkimiste ja õiguskaitsevahendite kohta, mille suhtes kohaldatakse FRAND-kohustusi, ning sõlmisid WIPO vahekohtu- ja vahenduskeskusega vastastikuse mõistmise memorandumid. Ühendkuningriik algatas 2021. aastal SEPde ja innovatsiooniga seotud protsessi, mis on käimas. India telekommunikatsiooniministeerium arutab ettepanekut luua DIGICOMi intellektuaalomandi haldusnõukogu, et hõlbustada intellektuaalomandi õiguste litsentsimist ja intellektuaalomandi haldamist telekommunikatsioonisektoris. Hiina on konsulteerinud monopolivastase seaduse rakendusmääruste muudatuste eelnõu üle. Jaapani patendiamet vaatab oma suunised läbi ning METI moodustas SEPde litsentsimiskeskonna uurimisrühma.

¹⁷ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 16. juuli 2015, *Huawei Technologies Co. Ltd vs. ZTE Corp. ja ZTE Deutschland GmbH*, C-170/13, ECLI:EU:C:2015:477.

patent on välja antud (st Saksamaal, Prantsusmaal, USAs, Hiinas jne), reguleeritakse patendivaidlusi siseriiklike patendiõigusaktide ning tsiviilmenetluste või täitmise tagamise õigusaktidega¹⁸.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Komisjon ajakohastas hiljuti oma standardimisstrateegiat¹⁹. 2022. aasta veebruaris avaldatud ELi uue standardimisstrateegia eesmärk on tugevdada ELi ülemaailmsed konkurentsivõimet, võimaldada vastupidavat, rohelist ja digitaalset majandust ning juurutada tehnoloogiarakendustes demokraatlikke väärtusi, säilitades samal ajal Euroopa standardite kvaliteedi. Käesolev algatus täiendab standardimisstrateegiat, sest selle eesmärk on soodustada ja tunnustada tiptasemel tehnoloogiate jätkuvat panust standarditesse, hõlbustades standardites sisalduvate patenteeritud tehnoloogiate litsentsimist.

Algatus täiendab ka praegu läbivaatamisel olevaid horisontaalseid suuniseid. Viimastes käsitletakse standardimisprotsessiga seotud küsimusi ja tagatakse juurdepääs standardile FRAND-tingimuste kohaselt. Algatusega nähakse ette vahendid, mis hõlbustavad standardi avaldamise järgset SEP litsentsimisprotsessi, võtmata seisukohta konkurentsiga seotud küsimustes.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Algatus on seotud standarditega, millele patendiomanik on kaasa aidanud patenteeritud tehnoloogiaga ja mille korral ta on kohustunud standardeid väljatöötavale organisatsioonile litsentsima FRAND-tingimuste kohaselt. Standardeid, mille jaoks patendiomanikud võtavad FRAND-kohustusi, kohaldatakse piiriüleselt nii liikmesriikide vahel kui ka kogu maailmas. SEP litsentsimine on samuti harva riiklik. Tavaliselt on litsentsilepingud ülemaailmsed ja neis võidakse arvesse võtta teatavaid piirkondlikke aspekte. Kõnealused rahvusvahelised standardid hõlmavad selliseid tehnoloogiaid nagu 4G, 5G, Wi-Fi, HEVC, AVC, DVB ja muud, mis tagavad toodete koostalitlusvõime kogu maailmas.

ELi toimimise lepingu artikkel 114 on asjakohane õiguslik alus, sest selle eesmärk on parandada ühtse turu loomise ja toimimise tingimusi. Algatuse eesmärk on tagada SEPde litsentsimise tõhusus, hõlbustades seaduslikku juurdepääsu standarditele ja edendades standardite laiemat vastuvõtmist. SEPde kohta puuduvad konkreetset ELi või siseriiklikud õigusnormid, välja arvatud teatavad konkreetset konkurentsioõigusega seotud suunised või kohtuotsused²⁰. Peale selle, nagu tunnistas Euroopa Liidu Kohus kohtuotsuses *Huawei vs. ZTE*, kui Euroopa patendi väljaandmist käsitlevad ühised eeskirjad välja arvata, kohaldatakse Euroopa patendi suhtes selle osalisriigi õigusnorme, kellele patent välja anti, nagu ka siseriiklike patentide korral.

Euroopa Liidu Kohus on kinnitanud,²¹ et ELi toimimise lepingu artiklile 114 tuginemine on võimalik, kui eesmärk on vältida liikmesriikidevahelisele kaubavahetusele takistuste

---

¹⁸ Ühtlustatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiiviga 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta, ELT L 157, 30.4.2004, lk 45.

¹⁹ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „ELi standardimisstrateegia: ülemaailmsete standardite kehtestamine, et toetada vastupidavat, rohelist ja digitaalset ELi ühtset turgu“, 2.2.2022, COM(2022) 31 final.

²⁰ Komisjoni teatis „Suunised Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 kohaldatavuse kohta horisontaalkoostöö kokkulepete suhtes“, ELT C 11, 14.1.2011, lk 1–72, CELEX: ja Euroopa Liidu Kohtu lahendid, eelkõige *Huawei vs. ZTE*, kohtuasi C-170/13, EU:C:2015:477.

²¹ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 12. detsember 2006, *Saksamaa vs. parlament ja nõukogu*, C-380/03, EU:C:2006:772, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika, ning kohtuotsus, Euroopa Kohus, 10. veebruar

tekkimist, mis tulenevad siseriiklike õigusnormide erinevast arengust. Selliste takistuste tekkimist tuleb siiski pidada tõenäoliseks ja kõnealuse meetme eesmärk peab olema nende vältimine. Teatavad liikmesriikide kohtud, eelkõige Madalmaade,²² Prantsusmaa²³ ja Saksamaa²⁴ kohtud on arutanud FRAND-tingimustega seotud küsimusi siseriiklikes kohtuvaidlustes, mis põhinevad nende menetluses olevate vaidluste asjaoludel. Need juhtumid näitavad erinevaid lähenemisviise (mitte tingimata erinevaid tulemusi) seoses FRAND-tingimuste kindlaksmääramisega seoses standardi rakendamiseks oluliste patentidega, mis hõlmavad piirkondlikke või ülemaailmseid standardeid. Liikmesriikide pädevatel kohtutel on keeruline käsitleda SEPga seotud juhtumeid ning teha üksikasjalikke ja järjepidevaid FRAND-tingimuste kindlaksmääramisi. See on suures osas tingitud läbipaistvuse puudumisest ja keerukusest küsimustes, mis on selliste kindlaksmääramiste tegemisel keskse tähtsusega, nagu patentide olulisus, võrreldavad litsentsid ja FRAND-nõuete järgimine. Kuigi algatusega ei tõlgendata Euroopa Liidu Kohtu praktikat ega võeta vastu FRAND-tingimuste kindlaksmääramise metoodikat iseenesest, luuakse sellega mehhanismid, mis edendavad vajalikku läbipaistvust, suurendavad õiguskindlust ja vähendavad vastuoluliste otsuste tegemise võimalust. See parandab märkimisväärselt kohtute suutlikkust lahendada SEP-vaidlusi.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Riiklikul, piirkondlikul või kohalikul tasandil võetud meetmed, mille eesmärk on suurendada läbipaistvust ja hõlbustada SEPde litsentsimist, ei pruugi olla tõhusad järgmistel põhjustel. Esiteks, SEPde jaoks võib kogu ELi hõlmava lahenduse asemel olla erinevaid riiklikke lahendusi konkreetse standardiga seotud SEPde jaoks. Teiseks ei ole kogu ELi hõlmava lähenemisviisi kohaselt vaja teha enam kui olulisuse kontrolli iga patendipere kohta, et järeldada, et patendid on tõepoolest standardi jaoks tõeliselt olulised. Kontroll toimuks ühtse kogu ELi hõlmava metoodika alusel. Kolmandaks võivad mittetsentraliseeritud vaidluste kohtuvälise lahendamise protsessid jõuda sama SEP portfelli korral erinevate tulemusteni, mis muudab tõenäolisemaks meelepärase kohtualluvuse valimise ELi piires. Kogu ELi hõlmav lähenemisviis võib aidata neid probleeme vältida.

- **Proportsionaalsus**

Algatus piirdub sellega, mis on vajalik, et saavutada SEPde ja hinnakujunduse läbipaistvus ning pakkuda sidusrühmadele vahendeid SEP litsentsilepingute üle läbirääkimiste pidamiseks. ELi tasandi meetmed on tõhusad ja aitavad kokku hoida sidusrühmade, eelkõige SEP omanike ja liikmesriikide kulusid. Näiteks võiks paljude registrite asemel olla üks register, üks olulisuse kontroll kogu ELis, üks selliste kontrollide tegemise metoodika ning ühtlustatud ja läbipaistev FRAND-tingimuste kindlaksmääramise protsess. SEP omanikud ja rakendajad ei

---

2009, Iirimaa vs. parlament ja nõukogu, C-301/06, EU:C:2009:68, punkt 64; vt selle kohta ka kohtuotsus, Euroopa Kohus, 2. mai 2006, Ühendkuningriik vs. parlament ja nõukogu, C-217/04, EU:C:2006:279, punktid 60–64.

²² Haagi apellatsioonikohtu otsus, 2. juuli 2019, Philips vs. Wiko, kohtuasja number: C/09/511922/HA ZA 16-623; kohtuotsus, Hoge Raad, 25. veebruar 2022, Wiko vs. Philips, Nummer 19/04503, ECLI:NL:HR:2022:294; Haagi ringkonnakohtu otsus, 15. detsember 2021, Vestel vs. Access Advance, ECLI:NL:RBDHA:2021:14372.

²³ Pariisi kohus, kohtueelse kohtuniku määrus, 6. veebruar 2020, TCT vs. Philips, RG 19/02085 – Portalis 352J-W-B7D-CPCIX; TJ Paris, 3.3, kohtuotsus, 7. detsember 2021, Xiaomi vs. Philips ja ETSI, RG 20/12558.

²⁴ Saksamaa Liitvabariigi kõrgeima üldkohtu (Bundesgerichtshof – BGH) otsus, 5. mai 2020, kohtuasjas Sisvel vs. Haier, KZR 36/17, ja Saksamaa Liitvabariigi kõrgeima üldkohtu otsus, 24. november 2020, FRAND-Einwand II, KZR 35/17; kohtumäärus, 24. juuni 2021, Nokia Technologies vs. Daimler, C-182/21, EU:C:2021:575 (Landgericht Düsseldorfil eelotsusetaotlus, registrist kustutatud).

pea korduvalt kandma samu kulusid igas ELi liikmesriigis, kes on otsustanud kehtestada SEPsid käsitlevad erieeskirjad.

- **Vahendi valik**

Kogu ELi hõlmavatel SEPde ja FRAND-tingimuste läbipaistvust käsitlevatel õigusnormidel oleks ELis ühtlustav mõju, mis hõlbustaks liikmesriikide kohtute ja tulevase ühtse patendikohtu tööd. Selle algatuse rakendamise vahend peaks olema määrus. Määrus oleks vahetult kohaldatav, sealhulgas andes ELi asutusele SEPde registri haldamise ülesande ning kehtestades ühise FRAND-tingimuste kindlaksmääramise korra, mis tagaks ühtsuse kogu ELis ja looks suurema õiguskindluse. Neid tulemusi ei ole võimalik saavutada direktiivi abil.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Komisjon on korraldanud mitu veebiseminari²⁵. Veebiseminaride statistika võib kokku võtta järgmiselt: 16 tundi sisu; üle 60 kõneleja; üle 450 mõttevahetuse küsimuste ja vastuste vormis; rohkem kui 1 700 muljet üritustest; üle 800 inimese komisjoni SEP-teemalises Teamsi-rühmas; ning kokku üle 1 000 vastaja komisjoni uuringutele.

Tagasiside korje kutse avaldati 14. veebruaril 2022 ja see oli avatud kuni 9. maini 2022. Sel ajavahemikul esitati 97 vastust ja 49 seisukohavõttu.

Avalik konsultatsioon toimus ajavahemikul 14. veebruarist 2022 kuni 9. maini 2022. Sel ajavahemikul esitati 74 vastust.

28. oktoobril 2022 avati sihtuuring idufirmadele ja VKEdele ning see suleti 20. novembril 2022. Mitme sidusrühma taotlusel avati uuring 25. novembril 2022 uuesti ilma lõppkuupäevata, et sidusrühmad saaksid esemevõrgu turu pideva arengu tõttu vastamist jätkata. 2022. aasta lõpuks oli komisjon saanud 39 vastust.

Arutelu liikmesriikide esindajatega toimus komisjoni intellektuaalomandi poliitika eksperdirühmas ja asjaomastes nõukogu töörühmades.

Peamiste sidusrühmade, nagu SEP omanike, rakendajate, nende konsultantide ja ekspertide ning neid esindavate ühenduste seisukohad on suurel määral teada. Seepärast käsitleti avalikus konsultatsioonis väga spetsiifilisi SEPga seotud küsimusi ja küsiti arvamusi konkreetsete võimalike meetmete kohta.

Ligikaudu pooled kõigist vastajatest hindasid praeguse SEP litsentsimise raamistiku mõju VKEdele ja idufirmadele negatiivseks, kolmandik arvas, et mõju puudub ja umbes 5 % pidas seda positiivseks.

Peaaegu kolm neljandikku vastajatest taotleks litsentsi, et mitte rikkuda SEPd, ning 60 %, et nad saaksid planeerida tootmist ja kulusid. SEP omamise/litsentsimise peamised põhjused on teadus- ja arendustegevusse tehtavate investeeringute tasuvuse tagamine (70 % vastustest), seejärel SEP kasutamine kaitse-/läbivõtmise eesmärgil (60 %) ja osalemine standardimisprotsessis tulevikus (40 %).

---

²⁵ Vt veebilehte https://ec.europa.eu/growth/content/webinar-series-standard-essential-patents_en.

Kolm neljandikku kõigist vastajatest (sealhulgas kõik vastajad, kes kuulusid valdavalt rakendajasõbralike seisukohtadega rühmadesse (rakendajad)) nimetas peamiste probleemidena FRAND-litsentsitasu määra, SEP valdkonna (kellele kuuluvad SEPd) läbipaistmatust ja lahknevaid kohtuotsuseid. Nende isikute rühma puhul, kelle vaated on valdavalt SEP-omanikusõbralikud (SEP omanikud), olid peamised probleemid hold-up olukord ja hagi esitamise keelud.

Vastajad palusid rohkem avalikku teavet SEPde kohta seoses patendi ja taotluse numbriga (88 % kõigist vastustest), asjakohase standardiga, versiooniga, standardi osaga (80 %), SEP omaniku kontaktandmetega (80 %), omandiõiguse üleminekuga (77 %), litsentsimisprogrammidega (76 %) ning standardsete FRAND-tingimustega (72 %). Ligikaudu 60 % kõigist vastajatest ja 90 % rakendajatest toetasid kolmandate isikute olulisuse kontrolli seni, kuni sõltumatud eksperdid seda teevad. Ainult 24 % SEP omanikest toetas sellist lahendust. Kolmandik kõigist vastajatest leidis, et olulisuse kontrollil ei tohiks olla õiguslikke tagajärgi.

Ligikaudu kaks kolmandikku kõigist vastajatest ja ligikaudu 80 % rakendajatest arvas, et olulisuse hindamine võib aidata hinnata toote kokkupuudet SEPga ja otsustada, kellega pidada läbirääkimisi, muuta litsentsiläbirääkimised sujuvamaks ja vältida ülehindamist. Enam kui pooled SEP omanikest ei olnud nende mõjudega nõus, kuid nõustusid, et kontrollid võivad anda usaldusväärse ülevaate iga SEP omaniku oluliste patentide osakaalust.

Ligikaudu kolm neljandikku vastanutest nõustus, et õiglased ja mõistlikud tingimused võivad sõltuda tootes rakendatava standardi funktsioonidest. Ligikaudu 70 % leidis, et need tingimused peaksid olema sõltumatud litsentsimise tasemest.

70 % kõigist vastajatest ja 100 % rakendajatest väitsid, et on oluline teada toote mõistlikku litsentsitasu kogumäära. Ainult 20 % SEP omanikest jagas seda seisukohta.

FRAND-tingimuste hindamisel peeti vahekohtumenetlust (53 % kõigist vastustest) kasulikumaks kui vahendamist (35 %), eriti SEP omanike ja akadeemiliste ringkondade/ametiasutuste/valitsusväliste organisatsioonide poolt.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Mõjuhindangus tugineti eelkõige, kuid mitte ainult kahele välisuuringule ja SEP eksperdirühma panusele:

Baron, J., Arque-Castells, P., Leonard, A., Pohlmann, T., Sergheraert, E., *Empirical Assessment of Potential Challenges in SEP Licensing* (SEP litsentsimise võimalike probleemide empiiriline hindamine), Euroopa Komisjon, siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat, 2023;

Charles River Associates, *Transparency, Predictability, efficiency of SSO-based standards and SEP Licensing* (SSO-põhise standardimise ja SEP litsentsimise läbipaistvus, prognoositavus ja tõhusus), Euroopa Komisjon, siseturu, tööstuse, ettevõtluse ja VKEde peadirektoraat, 2016, <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/48794>;

Group of Experts on Licensing and Valuation of Standard Essential Patents – Contribution to the Debate on SEPs (Standardi rakendamiseks oluliste patentide litsentsimise ja hindamise eksperdirühm – panus SEPsid käsitlevasse arutellu), 2021.

Komisjon on teinud palju uuringuid, millest kõige asjakohasemad on:

Euroopa Komisjon, Teadusuuringute Ühiskeskus, Bekkers, R., Henkel, J., Tur, E. M. et al., *Pilot study for essentiality assessment of Standard essential patents* (Standardi rakendamiseks oluline patentide olulisuse hindamise katseprojekt), Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2020;

Landscape study of potentially essential patents disclosed to ETSI (Ülevaateuring ETSI-le deklareeritud patentidest, mis on eeldatavasti standardi rakendamiseks olulised), Teadusuuringute Ühiskeskuse uuring 2020;

Licensing Terms of Standard Essential Patents: A Comprehensive Analysis of Cases (Standardi rakendamiseks oluliste patentide litsentsimistingimused: juhtumite põhjalik analüüs), Teadusuuringute Ühiskeskuse uuring, 2017;

Patents and Standards: A modern framework for IPR-based standardisation (Patendid ja standardid: intellektuaalomandi õigustel põhineva standardimise nüüdisaegne raamistik), 2014.

Peale selle vaatas komisjon läbi mitmeid sidusrühmade esitatud dokumente ja seisukohti, erialaartikleid ja teiste ametiasutuste nimel tehtud uuringuid. Komisjon analüüsis SEPdega seotud algatusi kolmandates riikides. Mõjuhinnangu ja määruse eelnõu ettevalmistamiseks konsulteeris komisjon juhtivate ekspertide, kohtunike ja akadeemiliste ringkondadega. Lõpuks osales komisjon arvukatel veebiseminaridel ja konverentsidel.

- **Mõjuhinnang**

Komisjon tegi mõjuhinnangu ja esitas selle õiguskontrollikomiteele 2023. aasta veebruaris ning sai positiivse arvamuse 17. märtsil 2023 (lisatakse viitedokument). Lõplik mõjuhinnang võetakse arvesse kõnealus arvamuses sisalduvaid märkusi.

Mõjuhinnangus käsitles komisjon järgmisi probleeme: suured litsentsimise tehingukulud ja ebakindlus seoses SEP litsentsitasude koormusega. Piisava teabe puudumise tõttu ei saa rakendajad oma kokkupuudet SEPga piisavalt varakult hinnata, et võtta oma tooteäri kavandamisel arvesse litsentsimiskulusid. Teiselt poolt kaebavad SEP omanikud pikkade ja kulukate läbirääkimiste üle, eriti suurte rakendajatega.

Täpsemalt tehti kindlaks nende probleemide järgmised põhjused. Esiteks on vähe teavet selle kohta, kes on SEPde omanik, ning ei ole kindel, kas kõik patendid, mille jaoks litsentse taotletakse, on standardi rakendamiseks tõepoolest vajalikud (olulised). Teiseks on SEP litsentsitasude (FRAND-litsentsitasu) kohta väga vähe teavet, nii et rakendajatel, kellel on vähe oskusteavet ja ressursse või üldse mitte, ei ole võimalik hinnata SEP omaniku litsentsitasunõudluse mõistlikkust. Peale selle võivad litsentsimisvaidlused olla aja- ja kulumahukad.

Sellest tulenevalt on algatuse eesmärk hõlbustada SEP litsentsiläbirääkimisi ja vähendada tehingukulusid nii SEP omanike kui ka rakendajate jaoks, i) andes rohkem selgust selle kohta, kes on SEPde omanik ja millised SEPd on tõeliselt olulised; ii) tagades suurema selguse õiglase, mõistliku ja mittediskrimineeriva litsentsitasu ning muude tingimuste kohta, sealhulgas teadlikkuse suurendamine seoses litsentsimisega väärtusahelas; ning iii) hõlbustades SEP vaidluste lahendamist.

Nende eesmärkide saavutamiseks kaaluti järgmisi variante (poliitikavariandid on üles ehitatud astmeliselt, mõlemad lisavad eelmisele uusi elemente):

Variant 1. Vabatahtlikud suunised. See hõlmaks mittesiduvate suuniste kehtestamist SEP litsentsimise kohta. Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametis (EUIPO) loodud SEPde pädevuskeskus annaks VKEdele tasuta nõu litsentsiläbirääkimistel (sealhulgas koolitused) ja jälgiks SEP turgu, teeks uuringuid SEP litsentsimise kohta ja edendaks alternatiivset vaidluste lahendamist.

Variant 2. SEPde register koos olulisuse kontrolliga. standardi rakendamiseks oluliste patentide omanikud, kes soovivad litsentsida oma standardi rakendamiseks olulisi patente litsentsitasu eest ja jõustada neid ELis, peaksid patendid registreerima SEP registris. Registri

kvaliteedi tagamiseks teeb olulisuse kontrolli sõltumatu hindaja, kasutades meetodikat, mille määrab kindlaks komisjon ELi tasandil ja Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti hallatavat süsteemi. Allvariandid on järgmised: i) kontrollida kõiki registreeritud patente; või ii) kontrollida väikest arvu SEP omanike poolt eelnevalt valitud patente ja iga SEP omaniku registreeritud patentide juhuslikku valimit.

Variant 3. SEPde register koos olulisuse kontrolli ja lepitusmenetlusega (FRAND-tingimuste kindlaksmääramine). Enne kohtuvaidluse algatamist peavad SEP litsentsivaidluse pooled läbima kohustusliku lepitusmenetluse. Sõltumatu lepitaja püüab aidata pooltel jõuda mõlemale poolele vastuvõetavate litsentsimistingimusteni. Kui pooled kokkuleppele ei jõua, esitab lepitaja menetluse lõpus mittesiduva aruande koos soovitustega FRAND-litsentsitasu määra kohta (koos konfidentsiaalse ja mittekonfidentsiaalse osaga).

Variant 4. SEP summaarne litsentsitasu. Kehtestatakse kord summaarse litsentsitasu (st maksimumkoguhinna) kindlaksmääramiseks standardi kasutamise eest enne või vahetult pärast standardi avaldamist. SEP omanikelt eeldatakse sellise litsentsitasu kokkuleppimist (võimaluse korral pädevuskeskuse sõltumatu korraldaja abiga). Peale selle võiksid nii rakendajad kui ka SEP omanikud taotleda eksperdiarvamust summaarse litsentsitasu kohta, kus kõik huvitatud isikud saaksid esitada oma seisukohad. Lõpuks võib lepitusmenetluse käigus kindlaks määrata summaarse litsentsitasu, kui pooled seda taotlevad. See summaarne litsentsitasu ei oleks samuti siduv ja see avaldataks SEP registris.

Variant 5. SEP teabevõrgustik. Ühtse kontaktpunkti loomine rakendajatele, kes omandavad SEP litsentsid, andes summaarse litsentsitasu hoiule pädevuskeskusele. SEP omanikud peaksid teavitama keskust sellest, kuidas jaotada nende vahel summaarset litsentsitasu, vastasel juhul ei oleks neil võimalik koguda oma litsentsitasude makseid. Samuti peaksid nad allkirjastama litsentsilepingud mis tahes rakendajaga, kes annaks litsentsitasu hoiule. Litsentsitasud, mida SEP omanikud ei kogu aasta jooksul alates hoiuleandmisest, tagastatakse rakendajatele.

Eelistatud variant on variant 4 (vabatahtlikud suunised, SEP register koos olulisuse kontrolliga, FRAND-tingimuste kindlaksmääramine ja SEPde summaarsete litsentsitasude kindlaksmääramine). See variant vähendab SEP omaniku ja rakendaja vahelist teabe asümmeetriat, andes viimasele teavet selle kohta, kes on asjaomased SEP omanikud, kui palju SEPsid nad on registrisse kandnud ja milline on nende olulisuse määr (mis on tuletatud kõigi registreeritud SEPde representatiivsest juhuslikust valimist) ning milline on standardse tehnoloogia kasutamise võimalik [või maksimaalne] kogumaksumus (summaarne litsentsitasu). Kohtueelne kohustuslik lepitamine vähendab tõenäoliselt SEP vaidluste lahendamise kulutusi umbes 1/8-ni, sest lepitaja aitab mõlemal poolel saavutada kokkulepet. Pädevuskeskus annab VKEdele SEPde ja SEP litsentsimise kohta objektiivset teavet, suuniseid ja tuge. Tulud ja kulud on esitatud järgmises tabelis.

Tabel 1. Eelistatud variandi keskmised ligikaudsed aastased kogukulud ja -tulud mõjutatud poole ja asukoha kohta (miljonites eurodes).

		EL	ELi-väline	Kokku
SEPde rakendajad	Kulud	-0,77	-0,77	-1,5
	Tulud	12,89	13,03	25,9
	<i>Neto</i>	<i>12,11</i>	<i>12,26*</i>	<i>24,4</i>

SEP omanikud	Kulud	-8,13	-46,04	-54,2
	Tulud	3,79	21,50	25,3
	<i>Neto</i>	-4,33	-24,54	-28,9
<i>Vahesumma (netomõju rakendajatele ja omanikele)</i>		7,8	-12,3	-4,5
Kasu Euroopa või liikmesriigi patendiametile		29,0		29,0
<i>Netokasu kokku</i>		36,8	-12,3	24,5

* puudutab ELi-väliseid rakendajaid, kellel on tütarettevõtjad ELis.

Märkus. Ümardatud arvud, mis võivad mõjutada kogusummasid.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

See algatus ei ole osa õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi lihtsustamispuudlusest, sest praegu puuduvad SEPsid käsitlevad ELi õigusnormid, mida saaks lihtsustada või tõhusamaks muuta.

- **Põhiõigused**

Ettepanek peaks parandama nii standardi rakendamiseks oluliste patentide omanike kui ka rakendajate ning lõpuks ka teiste järgmise etapi ettevõtjate ettevõtlusega tegelemist (harta artikkel 16).

Ettepanekus võetakse arvesse patendiomanike intellektuaalomandi õigusi (ELi põhiõiguste harta artikli 17 lõige 2), kuigi see sisaldab piirangut võimalusele jõustada SEP, mida ei ole ettenähtud tähtaja jooksul registreeritud, ning sellega kehtestatakse nõue teha enne üksikute standardi rakendamiseks oluliste patentide jõustamist lepitusmenetlus (FRAND-tingimuste kindlaksmääramine). ELi harta kohaselt on lubatud piirata intellektuaalomandi õiguste kasutamist, tingimusel et järgitakse proportsionaalsuse põhimõtet. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võib põhiõigusi piirata tingimusel et need piirangud vastavad liidu taotletavatele üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele ega kujuta endast taotletavat eesmärki silmas pidades ebarproportsionaalset ja lubamatut sekkumist, mis rikuks tagatud õiguste olemust²⁶. Sellega seoses on ettepanek üldsuse huvides, sest sellega antakse SEPde omanike, rakendajate ja lõppkasutajate huvides liidu tasandil ühtset, avatud ja prognoositavat teavet ja tulemusi SEPde kohta. Selle eesmärk on levitada tehnoloogiat SEP omanike ja rakendajate vastastikuse kasu nimel. Peale selle on FRAND-tingimuste kindlaksmääramist käsitlevad õigusnormid ajaliselt piiratud ning nende eesmärk on protsessi parandada ja ühtlustada, kuid need ei ole lõppkokkuvõttes siduvad²⁷.

²⁶ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 13. detsember 1979, Hauer vs. Land Rheinland-Pfalz, C-44/79, EU:C:1979:290, punkt 32; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 11. juuli 1989, Hermann Schröder HS Kraftfutter GmbH & Co. KG vs. Hauptzollamt Gronau, C-256/87, EU:C:1999:332, punkt 15, ja kohtuotsus, Euroopa Kohus, 13. juuli 1989, Hubert Wachauf vs. Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft, C-5/88, ECLI:EU:C:1989:321, punktid 17 ja 18.

²⁷ Lepitusmenetluses järgitakse kohtule esitatud hagi vastuvõetavuse tingimusena alternatiivsete vaidluste lahendamise menetluste kohustuslikku kasutamist, nagu on märgitud Euroopa Kohtu otsuses, 18. märts 2010, Rosalba Alassini vs. Telecom Italia SpA (C-317/08), Filomena Califano vs. Wind SpA (C-318/08), Lucia Anna Giorgia Iacono vs. Telecom Italia SpA (C-319/08) ja Multiservice Srl vs. Telecom

FRAND-tingimuste kindlaksmääramine on kooskõlas ka õigusega tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiguskaitse kättesaadavusele (ELi põhiõiguste harta artikkel 47), sest rakendaja ja SEP omanik säilitavad selle õiguse täielikult. Kui SEP ei ole registreeritud, on tõhusa täitmise õiguse välistamine ajutine, seega piiratud ja vajalik ning vastab üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele. Euroopa Liidu Kohus on kinnitanud,²⁸ et kohustuslik vaidluste lahendamine, mis on kohtusse pöördumise eeltingimus, on kooskõlas tõhusa kohtuliku kaitse põhimõttega. FRAND-tingimuste kindlaksmääramisel järgitakse Euroopa Liidu Kohtu otsustes kirjeldatud kohustusliku vaidluste lahendamise tingimusi, võttes arvesse SEP litsentsimise eripära.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev ettepanek ei mõjuta Euroopa Liitu. Algatusega kasutusele võetav SEP-süsteem jääb täielikult iserahastavaks, kasutades EUIPO pädevuskeskuse teenuse kasutajate makstavaid tasusid. EUIPO rahastab pädevuskeskuse, SEP-registri ja muude teenuste kasutuselevõtmise kulusid (sealhulgas IT-kulusid). Eeldatakse, et need kasutuselevõtmise kulud kaetakse tasudest, mida võetakse siis, kui süsteem toimib täiel määral.

EUIPO hinnangul on pädevuskeskuse ja registri, sealhulgas IT-taristu kasutuselevõtmise kulud ligikaudu 2,4 miljonit eurot ning need võivad hõlmata kuni 12 täistööajale taandatud töötajat. EUIPO uue süsteemi jooksvad kulud nõuavad aastas ligikaudu 2 miljonit eurot (välja arvatud välisekspertide, näiteks olulisuse ekspertide või lepitajate teenused). Algse(te)l aasta(te)l on kulud suuremad, kui eeldatakse hinnanguliselt 72 000 patendipere registreerimist ja hinnanguliselt 14 500 SEP olulisuse kontrolli (mis on hinnanguliselt kõigi registreerimiste ja olulisuse kontrollide haripunkt). Järgnevatel aastatel peaks registreerimiste ja olulisuse kontrollide arv langema 10 %ni tipparuvest. Tegevusperioodil vajaks pädevuskeskus tippaasta(te)l keskmiselt ligikaudu 30 täistööajale taandatud töötajat ja järgnevatel aastatel ligikaudu 10 täistööajale taandatud töötajat. Käesoleva ettepaneku finantsmõju ja mõju eelarvele on esitatud ettepanekule lisatud finantsselgituses. Kulude üksikasjalik arvutus on esitatud mõjuhinnangu lisas 7.1.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Komisjon kasutab pädevuskeskuse (EUIPO) kogutud andmeid käesoleva ettepaneku rakendamise ja selle eesmärkide saavutamise järelevalveks. Järelevalvetegevuses võetaks arvesse nõutavat rakendusperioodi (sealhulgas vajalike uute rakendusaktide jõustamiseks vajalik aeg, mis põhinevad komisjonile antavatel rakendamismolitustel) ning turuosalistele antavat aega uue olukorraga kohanemiseks. Muudatuste hindamiseks kaalutakse mõjuhinnangu punktis 9 osutatud asjakohaste näitajate kogumit.

Esimese hindamise toimumisajaks on kavandatud kaheksa aastat pärast määruse jõustumist (arvestades asjaolu, et määrust hakatakse kohaldama 24 kuud pärast selle jõustumist). Selle aja jooksul tuleb vastu võtta rakendusaktid ja luua organisatsiooniliselt pädevuskeskus. Järgmised hindamised tehakse iga viie aasta järel.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

I jaotises määratakse kindlaks ettepaneku reguleerimisese ja kohaldamisala.

Italia SpA (C-320/08), liidetud kohtuasjades C-317/08, C-318/08, C-319/08 ja C-320/08, ECLI:EU:C:2010:146, võttes arvesse SEP litsentsimise eripära.

²⁸

Vt eespool nimetatud joonealune märkus.

Ettepanekuga nähakse ette SEP litsentsimiseks vajaliku teabe suurem läbipaistvus; SEPde registreerimine; registreeritud SEPde olulisuse hindamise menetlus; ning SEP litsentsi FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kord.

Ettepanekut kohaldatakse ühes või mitmes liikmesriigis kehtivate SEPde suhtes. See puudutab standardeid, mille on avaldanud standardeid väljatöötav organisatsioon, kes kutsub SEPde omanikke üles võtma endale kohustuse litsentsida õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel (FRAND) tingimustel. Seda ei kohaldata SEPde suhtes, mille suhtes standardi avaldanud standardeid väljatöötav organisatsioon kohaldab litsentsitasuta intellektuaalomandi poliitikat. Ettepanekut ei kohaldata SEPde kehtetuks tunnistamise ja rikkumisega seotud nõuete suhtes, mis ei ole seotud käesoleva määruse kohaldamisalaga.

Ettepaneku **II jaotisega** luuakse EUIPOs pädevuskeskus, mis haldab andmebaase, registrit ja SEPde olulisuse kontrolli menetlusi ning FRAND-tingimuste kindlaksmääramist. Pädevuskeskus pakub SEPde kohta koolitust, tuge ja üldist nõustamist VKEdel ning suurendab teadlikkust SEP litsentsimisest.

III jaotis. See jaotis sisaldab sätteid, milles kirjeldatakse üksikasjalikult standarditest teatamise protsessi ja summaarset litsentsitasu, SEPde registreerimist ja eksperdiarvamust summaarse litsentsitasu kohta. Samuti sisaldab see sätteid, mis käsitlevad teavet ja andmeid, mille pädevuskeskus lisab registrisse ja andmebaasidesse. Registreerimise eest tuleb maksta tasu.

SEP registreerimisprotsess käivitub siis, kui edasiarendajad või rakendajad teatavad pädevuskeskusele standardist ja/või standardi summaarsest litsentsitasust ja standardi konkreetsetest kasutusviisidest. Pädevuskeskus avaldab teate, milles kutsutakse SEPde omanikke registreerima. SEP omanikel on registreerimiseks aega kuus kuud. Et stimuleerida õigeaegset registreerimist pärast 6 kuu möödumist, ei saa SEP omanikud jõustada oma standardi rakendamiseks olulisi patente enne registreerimist. SEP omanik, kes ei ole end kuue kuu jooksul registreerinud, ei saa enne registreerimist nõuda litsentsitasu ega kahjuhüvitist. Selle eesmärk ei ole mitte ainult soodustada registreerimist, vaid tagada ka õiguskindlus rakendajatele.

Õigusnormides võetakse arvesse asjaolu, et patendiamet võib teatavaid SEPSid välja anda pärast kuuekuulist ajavahemikku ning standardi teatavad kasutusviisid ei pruugi standardi avaldamise ajal teada olla. SEP võib registrist kustutada üksnes juhul, kui SEP on aegunud, kehtetu või tunnistatud ebaoluliseks. SEP omanik võib registreeringut muuta ja peaks seda ajakohastama. Iga sidusrühm võib anda märku sellest, et registreerimine on ebaõige või ei ole täielik ja seda tuleb muuta.

Edasiarendajad või rakendajad võivad taotleda eksperdiarvamust summaarse litsentsitasu kohta tasu eest. Seejärel määrab pädevuskeskus kolmest lepitajast koosneva rühma, kes esitab eksperdiarvamuse. Kõik sidusrühmad võivad protsessis osaleda ja oma seisukohti väljendada, tingimusel et nad näitavad üles huvi. Eksperdiarvamuses tuleks arvesse võtta ka võimalikku mõju kõnealusele väärtusahelale. Eksperdiarvamus ei ole siduv, vaid selle eesmärk on anda tööstusharule mõningaid suuniseid konkreetsete SEPde litsentsiläbirääkimisteks.

Peale andmete, mille SEP omanikud esitavad registris ja/või andmebaasides konkreetsete SEPde, avaliku litsentsimise korra ja kontaktandmete kohta peaks pädevuskeskus koguma andmeid ülemaailmse kohtupraktika, kolmandate riikide eeskirjade ja FRAND-tingimusi käsitleva avaliku teabe kohta. Samuti peaks pädevuskeskus koostama statistikat ja tellima uuringuid. Eesmärk oleks luua ühtne kontaktpunkt kogu info jaoks, mida sidusrühmad peavad teadma SEPde ja SEP litsentsimise kohta. Suurem osa teabest on üldsusele tasuta kättesaadav. Konkreetne üksikasjalik teave, näiteks konkreetsete SEPde kohta või FRAND-tingimuste

kindlaksmääramise aruannete kohta, on kättesaadav ainult registreerimisel ja tasu eest. VKEd saavad kasu vähendatud tasudest.

Ettepaneku **IV jaotis** sisaldab sätteid hindajakandidaatide ja lepitajate valimiseks, et täita neile ettepanekus sätestatud menetlustes määratud ülesandeid. Hindajatel või lepitajatel ei peaks olema mitte ainult nõutav tehniline pädevus, vaid nad peaksid tõendama, et nad on sõltumatud ja erapooletud. Pädevuskeskus peaks koostama nimekirja kandidaatidest, kes vastavad kõigile tingimustele. Pädevuskeskus peaks nimekirjad regulaarselt läbi vaatama, et oleks tagatud piisav arv kvalifitseeritud kandidaate.

Ettepaneku **V jaotis** käsitleb SEPde olulisuse kontrolli. Määrata kindlaks, kas patent on standardi jaoks oluline, on väga keeruline tehniline ülesanne. Vaatamata SEP omanike parimatele püüdlustele võib olla registreeritud SEPsid, mis ei ole tegelikult selle standardi jaoks olulised, mille jaoks nad on registreeritud. Seega on olulisuse kontroll väga oluline, et tagada registri kvaliteet ja vältida võimalikke kuritarvitusi, sest registreeritud andmeid ei kontrollita. Olulisuse kontroll on oluline ka SEPde omanikele või rakendajatele, kes võivad soovida esitada mõned oma standardi rakendamiseks olulistest patentidest selliseks kontrolliks, et tõendada läbirääkimiste ajal olulisust või mitteolulisust. Olulisuse kontrolli eest tuleb maksta tasu, mille tasuvad SEPde omanikud, kelle SEPde kontrollitakse, ja rakendajad, kes sellist kontrolli taotlevad. Olulisuse kontrolli puudumine ei tohiks välistada litsentsiläbirääkimisi ega kohtu- või haldusmenetlust seoses selliste SEPdega.

SEPde registrisse kantud ja nõuetega seotud SEPde olulisuse kontrolli teevad hindajad, kellel on eksperditeadmised asjaomases tehnilises valdkonnas ja kelle sõltumatus on väljaspool kahtlust. Selliseid kontrole tehakse igal aastal valimi alusel ja patendipere kohta tehakse ainult üks olulisuse kontroll. Kontrollid tehakse metoodika alusel, millega tagatakse õiglane ja statistiliselt korrektne valik, mis võimaldab saada piisavalt täpseid tulemusi tõeliselt oluliste patentide osakaalu kohta iga SEP omaniku registreeritud SEPde hulgas.

Kui hindajal on kontrolli ajal põhjust arvata, et taotletav SEP ei pruugi olla standardi jaoks oluline, peaks ta teavitama SEP omanikku pädevuskeskuse kaudu sellistest põhjustest ja andma SEP omanikule aega esitada oma märkused. Hindaja esitab oma lõpliku põhjendatud arvamuse alles pärast vastuse läbivaatamist. SEP omanikul oleks võimalik taotleda vastastikust hindamist enne hindaja negatiivse arvamuse esitamist. Vastastikuse hindamise tulemused peaksid parandama olulisuse kontrolli protsessi ja tagama järjepidevuse.

Ettepaneku **VI jaotises** kehtestatakse sätteid FRAND-tingimuste kindlaksmääramiseks. FRAND-tingimuste kindlaksmääramise peab algatama SEP omanik või rakendaja enne vastava kohtumenetluse algatamist ELis. FRAND-tingimuste kindlaksmääramisega seotud vaidluste lahendamiseks võib üks pooltest algatada FRAND-tingimuste kindlaksmääramise vabatahtlikult.

Kui vastav pool taotlusele ei vasta, lõpetab pädevuskeskus menetluse või jätkab taotleva poole taotlusel FRAND-tingimuste kindlaksmääramisega. See võib olla vajalik selleks, et teha kindlaks, kas pakkumine on tehtud FRAND-tingimuste kohaselt, või et määrata kindlaks tagatise summa.

Kui protsessis osalevad mõlemad pooled või kui menetlust jätkatakse ainult ühe poolega, määratakse lepitaja. Pooltel või poolel palutakse vastavalt vajadusele esitada esildisi ja ettepanekuid. Samuti võivad nad võtta kohustuse järgida FRAND-tingimuste kindlaksmääramise tulemust. Lepitaja abistab pooli sõltumatult ja erapooletult nende püüdlustes saavutada FRAND-litsentsitasu määra kindlaksmääramine. Lepitajal on õigus ennetavalt teavet otsida, tutvuda kogu registris ja andmebaasides kättesaadava teabega, sealhulgas muude FRAND-tingimuste kindlaksmääramise konfidentsiaalsete aruannetega,

ning vajaduse korral kuulata ära eksperdid. Lepitaja teeb pooltele ettepaneku(d). Menetlus ei tohiks kesta kauem kui 9 kuud. Kui pooled ei ole menetluse lõpuks veel kokkuleppele jõudnud, teeb lepitaja lõpliku ettepaneku, millega pooled võivad nõustuda või mitte.

Kui pooled jõuavad kokkuleppele, lõpetab lepitaja menetluse ilma aruandeta. Kui pooled ei jõua menetluse lõpuks kokkuleppele, lõpetab lepitaja menetluse ja esitab aruande FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta. Aruande mittekonfidentsiaalne osa sisaldab nende viimast ettepanekut ja meetodikat, mida lepitaja kindlaksmääramiseks kasutas, ning see on tutvumiseks kättesaadav registris/andmebaasi(de)s.

Kui pool takistab FRAND-tingimuste kindlaksmääramist või taotleb lahendust teistes jurisdiktsioonides, võib lepitaja teha ettepaneku, et teine pool kas lõpetaks menetluse või jätkaks seda. Nõudeid täitev pool otsustab vastavalt oma vajadustele, kuidas toimida.

Ettepaneku **VII jaotis** sisaldab sätteid, millega nähakse ette mikroettevõtjate ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kohtlemine, võttes arvesse nende konkreetseid vajadusi. Pädevuskeskus pakub mikroettevõtjatele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele tasuta koolitust ja tuge SEPga seotud küsimustes. Kulud kannab EUIPO. Mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega SEP litsentsi üle läbirääkimisi pidades peavad SEP omanikud kaaluma neile soodsamate FRAND-tingimuste pakkumist.

Ettepaneku **VIII jaotis** sisaldab sätteid pädevuskeskuse teenuste eest makstavate tasude ja lõivude kohta. Need tasud peaksid olema mõistlikud ja kajastama osutatud teenuse kulusid. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks haldustasud ning summaarset litsentsitasu, hindajaid ja lepitajaid käsitlevate eksperdiarvamuste tasud, võetavad summad ja makseviis. Tasud peaksid vastama mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate vajadustele.

Ettepaneku **IX jaotis** sisaldab lõppsätteid. Kavandatavat määrust kohaldatakse standardite suhtes, mis avaldatakse pärast selle kohaldamise kuupäeva. Samuti võib tekkida vajadus hõlmata teatavaid olulisi standardeid, nagu 4G, millel töötavad paljud esemevõrgu rakendused ja mille korral SEP litsentsimine ei ole tõhus. Sellised standardid määratakse kindlaks delegeeritud õigusaktiga ja sellest tulenevalt võib nendest teatada pädevuskeskusele piiratud ajavahemiku jooksul pärast registreerimisprotsessi algatamiseks taotluse esitamise kuupäeva. See jaotis sisaldab ka komisjoni volitust võtta vastu delegeeritud õigusakte ja rakendusakte ning hindamis- ja läbivaatamisklauslit. Peale selle sisaldab jaotis sätteid määruse (EL) 2017/1001 muutmise kohta.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb standardi rakendamiseks olulisi patente ja millega muudetakse määrust (EL) 2017/1001

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust²⁹,
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust³⁰,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt
ning arvestades järgmist:

- (1) 25. novembril 2020 avaldas komisjon intellektuaalomandi tegevuskava,³¹ milles ta teatas oma eesmärkidest edendada standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise läbipaistvust ja prognoositavust, sealhulgas parandades standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimissüsteemi liidu tööstuse ja tarbijate, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) huvides³². Tegevuskava toetati nõukogu 18. juuni 2021. aasta järeldustes³³ ja Euroopa Parlamendi resolutsioonis³⁴.
- (2) Käesoleva määruse eesmärk on parandada standardi rakendamiseks oluliste patentide litsentsimist, tegeledes ebatõhusa litsentsimise põhjustega, nagu standardi rakendamiseks oluliste patentide ebapiisav läbipaistvus, õiglased, mõistlikud ja mittediskrimineerivad tingimused (FRAND-tingimused) ja litsentsimine väärtusahelas ning vaidluste lahendamise menetluste piiratud kasutamine FRAND-vaidluste lahendamiseks. Kõik need koos vähendavad süsteemi üldist õiglust ja tõhusust ning toovad kaasa ülemäärased haldus- ja tehingukulud. Määruse eesmärk on standardi rakendamiseks oluliste patentide litsentsimise parandamisega stimuleerida Euroopa ettevõtjate osalemist standardite väljatöötamise protsessis ja selliste

---

²⁹ ELT C, , lk .

³⁰ ELT C, , lk .

³¹ Komisjoni 25. novembri 2020. aasta teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Innovatsioonipotentsiaali rakendamine – intellektuaalomandi tegevuskava ELi majanduse taastamise ja vastupidavuse toetamise suurendamiseks“, COM(2020) 760 final.

³² ELT L 124, 20.5.2003, lk 36.

³³ Nõukogu järeldused intellektuaalomandi poliitika kohta, mille nõukogu (majandus- ja rahandusküsimused) kiitis heaks oma 18. juuni 2021. aasta istungil.

³⁴ Euroopa Parlamendi 11. novembri 2021. aasta resolutsioon intellektuaalomandi tegevuskava kohta ELi majanduse taastamise ja vastupidavuse toetamiseks (2021/2007(INI)).

standardtehnoloogiate laialdast rakendamist, eelkõige esemevõrgu tööstusharudes. Seetõttu taotletakse käesoleva määrusega eesmärke, mis täiendavad ELi toimimise lepingu artiklitega 101 ja 102 tagatud moonutamata konkurentsi kaitsmise eesmärki, kuid erinevad sellest. Käesolev määrus ei tohiks ka piirata siseriiklike konkurentsieeskirjade kohaldamist.

- (3) Standardi rakendamiseks olulised patendid on patendid, mis kaitsevad standardiga hõlmatud tehnoloogiat. Standardi rakendamiseks olulised patendid on olulised selles mõttes, et standardi rakendamine nõuab standardiga hõlmatud leiutiste kasutamist. Standardi edu sõltub selle laialdasest rakendamisest ja seega peaks igal sidusrühmal olema lubatud standardit kasutada. Standardite laialdase rakendamise ja kättesaadavuse tagamiseks nõuavad standardeid väljatöötavad organisatsioonid standardi väljatöötamises osalevatelt standardi rakendamiseks olulise patendi omanikelt, et nad kohustuksid neid patente FRAND-tingimustel litsentsima rakendajatele, kes on otsustanud standardit kasutada. FRAND-kohustus on vabatahtlik lepinguline kohustus, mille standardi rakendamiseks olulise patendi omanik on võtnud kolmandate isikute kasuks, ning seda peaksid sellisena täitma ka järgmised standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud. Käesolevat määrust tuleks kohaldada patentide suhtes, mis on olulised sellise standardi jaoks, mille on avaldanud standardeid väljatöötav organisatsioon, kellele standardi rakendamiseks olulise patendi omanik on pärast käesoleva määruse jõustumist kohustunud litsentsima oma Standardi rakendamiseks olulist patenti õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel (FRAND) tingimustel ning kelle suhtes ei kohaldata litsentsitasuta intellektuaalomandi poliitikat.
- (4) Standardite, näiteks traadita side standardite teatavate kasutusjuhtumite puhul on olemas väljakujunenud ärisuhted ja litsentsimistavad, mille puhul mitme põlvkonna jooksul toimuvad korduvad protsessid, mis toovad kaasa märkimisväärse vastastikuse sõltuvuse ja märkimisväärse väärtuse nii standardi rakendamiseks olulise patendi omanikele kui ka rakendajatele. On muid, tavaliselt uuemaid kasutusjuhtumeid – mõnikord samade standardite või nende alarühmade puhul – vähem väljakujunenud turgudega, hajutatumate ja vähem konsolideeritud rakendajate kogukondadega, mille puhul litsentsitasu ja muude litsentsimistingimuste prognoosimatus ning võimalikud keerukad patendihindamised ja väärtuse hindamised ja nendega seotud kohtuvaidlused mõjutavad rohkem stiimuleid võtta standardtehnoloogiaid kasutusele uuenduslikes toodetes. Selleks et tagada proportsionaalne ja sihipärane reageerimine, ei tohiks teatavaid käesoleva määruse kohaseid menetlusi, nimelt summaarse litsentsitasu kindlaksmääramist ja kohustuslikku FRAND-tingimuste kindlaksmääramist enne kohtuvaidlust, kohaldada teatavate standardite või nende osade kindlaksmääratud kasutusjuhtumite suhtes, mille korral on piisavalt tõendeid selle kohta, et standardi rakendamiseks olulise patendi FRAND-tingimustel litsentsimise üle peetavad läbirääkimised ei põhjusta märkimisväärseid raskusi või ebatõhusust.
- (5) Kuigi standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise läbipaistvus peaks stimuleerima tasakaalustatud investeerimiskeskonda kogu ühtse turu väärtusahelates, eelkõige kujunemisjärgus tehnoloogia kasutusjuhtumite puhul, mis toetavad liidu roheline, digitaalse ja vastupidava majanduskasvu eesmärke, tuleks määrust kohaldada ka standardite või nende osade suhtes, mis on avaldatud enne selle jõustumist, kui asjaomaste standardi rakendamiseks oluliste patentide litsentsimise ebatõhusus moonutab tugevasti siseturu toimimist. See on eriti oluline turutõrgete korral, mis takistavad investeerimist ühtsele turule, uuenduslike tehnoloogiate kasutuselevõtmist või kujunemisjärgus tehnoloogiate ja uute kasutujuhtumite arendamist. Seepärast peaks komisjon neid kriteeriume arvesse võttes määrama delegeeritud õigusaktiga

kindlaks standardid või nende osad, mis on avaldatud enne käesoleva määruse jõustumist, ning asjakohased kasutusjuhtumid, mille korral saab standardi rakendamiseks olulisi patente registreerida.

- (6) Et FRAND-kohustus tuleks võtta iga standardi rakendamiseks olulise patendi suhtes, mis on deklareeritud mis tahes standardi jaoks, mis on ette nähtud korduvaks ja pidevaks kasutamiseks, peaks standardite tähendus olema laiem kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1025/2012³⁵.
- (7) FRAND-tingimustel litsentsimine hõlmab litsentsitasuta litsentsimist. Arvestades, et enamik küsimusi tekib seoses litsentsitasuga litsentsimise põhimõtetega, ei kohaldata käesolevat määrust litsentsitasuta litsentsimise suhtes.
- (8) Pidades silmas standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise ülemaailmset iseloomu, võivad viited summaarsele litsentsitasule ja FRAND-tingimuste kindlaksmääramisele viidata ülemaailmsetele summaarsetele litsentsitasudele ja ülemaailmsetelt kindlaks määratud FRAND-tingimustele või nagu teate esitanud sidusrühmad või menetluse pooled on kokku leppinud.
- (9) Liidus juhindutakse standardite kehtestamisel ja selliste konkurentsioiguse nõuete kohaldamisel, mis on seotud standardi rakendamiseks oluliste patentide FRAND-kohustusega, horisontaalsetest suunistest³⁶ ja Euroopa Kohtu 16. juuli 2015. aasta otsusest kohtuasjas C-170/13, *Huawei Technologies Co. Ltd vs. ZTE Corp. ja ZTE Deutschland GmbH*³⁷. Euroopa Liidu Kohus tunnustas standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku õigust taotleda oma patentide õiguskaitset siseriiklikes kohtutes teatavatel tingimustel, mis peavad olema täidetud, et vältida standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku turgu valitseva seisundi kuritarvitamist, kui ta taotleb kohtult tõkendit. Et patent annab selle omanikule ainuõiguse takistada mis tahes kolmandal isikul leiutist ilma omaniku nõusolekuta kasutamast ainult selles jurisdiktsioonis, mille jaoks patent on välja antud, reguleeritakse patendivaidlusi siseriiklike patendiõigusaktide ning tsiviilmenetluste ja/või täitmise tagamise õigusaktidega, mida on ühtlustatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2004/48/EÜ³⁸.
- (10) Et patentide kehtivuse ja rikkumise hindamiseks on olemas erimenetlused, ei tohiks käesolev määrus selliseid menetlusi mõjutada.
- (11) Kõik käesolevas määruses sisalduvad viited liikmesriigi pädevale kohtule hõlmavad ka ühtset patendikohut, kui tingimused on täidetud.
- (12) Käesoleva määruse rakendamise hõlbustamiseks peaks Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Amet (EUIPO) täitma asjaomaseid ülesandeid pädevuskeskuse kaudu. EUIPO-l on ulatuslikud kogemused andmebaaside, elektrooniliste registre ja

³⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

³⁶ Komisjoni teatis „Suunised Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 kohaldatavuse kohta horisontaalkoostöö kokkulepete suhtes“, ELT C 11, 14.1.2011, lk 1 (praegu läbivaatamisel).

³⁷ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 16. juuli 2015, *Huawei Technologies Co. Ltd vs. ZTE Corp. ja ZTE Deutschland GmbH*, C-170/13, ECLI:EU:C:2015:477.

³⁸ EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU 29. APRILLI 2004. AASTA DIREKTIIV 2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta (ELT L 157, 30.4.2004, lk 45).

vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanismide haldamisel, mis on käesoleva määruse kohaste ülesannete põhiaspektid. Pädevuskeskusele on vaja anda selle ülesannete täitmiseks vajalikud inimressursid ja rahalised vahendid.

- (13) Pädevuskeskus peaks looma elektroonilise registri ja elektroonilise andmebaasi, mis sisaldab üksikasjalikku teavet ühes või mitmes liikmesriigis kehtivate standardi rakendamiseks oluliste patentide kohta, sealhulgas olulisuse kontrolli tulemusi, arvamusi, aruandeid, kogu maailma jurisdiktsioonide kättesaadavat kohtupraktikat, kolmandate riikide standardi rakendamiseks oluliste patentidega seotud eeskirju ning standardi rakendamiseks oluliste patentidega seotud uuringute tulemusi, ning sellist registrit ja andmebaasi haldama. Et suurendada teadlikkust ja hõlbustada standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimist VKEde jaoks, peaks pädevuskeskus pakkuma VKEdele abi. Olulisuse kontrolli süsteemi loomine ja haldamine ning pädevuskeskuse poolt summaarse litsentsitasu ja FRAND-tingimuste kindlaksmääramise protsessid peaksid hõlmama meetmeid, millega süsteemi ja protsesse pidevalt täiustatakse, sealhulgas uute tehnoloogiate kasutamise kaudu. Kooskõlas selle eesmärgiga peaks pädevuskeskus kehtestama koolitusmenetlused olulisuse hindajatele ja lepitajatele, et nad võiksid esitada arvamusi summaarse litsentsitasu ning FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta, ning soodustama nende tegevuse järjepidevust.
- (14) Pädevuskeskuse suhtes tuleks kohaldada liidu õigusnorme dokumentidele juurdepääsu ja andmekaitse kohta. Selle ülesanded tuleks kavandada nii, et need suurendaksid läbipaistvust, tehes standardi rakendamiseks oluliste patentidega seotud olemasoleva teabe kõigile sidusrühmadele tsentraliseeritult ja süstemaatiliselt kättesaadavaks. Seetõttu tuleks leida tasakaal üldsuse põhiteabele vaba juurdepääsu ja vajaduse vahel rahastada pädevuskeskuse toimimist. Hoolduskulude katmiseks tuleks nõuda registreerimistasu, et saada juurdepääs andmebaasis sisalduvale üksikasjalikule teabele, näiteks olulisuse kontrolli tulemustele ja mittekonfidentsiaalsetele FRAND-tingimuste kindlaksmääramise aruannetele.
- (15) Teadmised kõigi standardi rakendamiseks oluliste patentide võimalikust kogutasust, mis hõlmab selle standardi kasutusviiside suhtes kohaldatavat standardtasu (summaarset litsentsitasu), on oluline, et hinnata teatava toote litsentsitasu, millel on oluline roll tootja kulude kindlaksmääramisel. Samuti aitab see standardi rakendamiseks olulise patendi omanikul kavandada eeldatavat investeeringutasuvust. Eeldatava summaarse litsentsitasu ja konkreetse standardi standardsete litsentsimistingimuste avaldamine hõlbustaks standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimist ja vähendaks standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise kulusid. Seega on vaja avalikustada teave litsentsitasude kogusumma (summaarne litsentsitasu) ja litsentsimise standardsete FRAND-tingimuste kohta.
- (16) Standardi rakendamiseks olulise patendi omanikel peaks olema võimalus kõigepealt teavitada pädevuskeskust nende vahel kokku lepitud standardi või summaarse litsentsitasu avaldamisest. Pädevuskeskus võib abistada pooli asjakohase summaarse litsentsitasu kindlaksmääramisel, välja arvatud sellised standardite kasutamisjuhtumid, mille puhul komisjon teeb kindlaks, et standardi rakendamiseks oluliste patentide litsentsimistavad on hästi juurdunud ja üldiselt hästi toimivad. Kui standardi rakendamiseks olulise patendi omanike vahel ei ole kokku lepitud summaarses litsentsitasus, võivad teatavad standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud taotleda, et pädevuskeskus määraks lepitaja, kes abistaks standardi rakendamiseks olulise patendi omanikke, kes soovivad protsessis osaleda, asjaomast standardit hõlmavate standardi rakendamiseks oluliste patentide summaarse litsentsitasu

kindlaksmääramisel. Lepitaja ülesanne oleks hõlbustada osalevate standardi rakendamiseks olulise patendi omanike otsuste tegemist, andmata soovitusi summaarse litsentsitasu kohta. Samuti on oluline tagada, et oleks olemas sõltumatu kolmas isik, ekspert, kes võiks summaarse litsentsitasu kohta soovitusi anda. Seetõttu peaks standardi rakendamiseks olulise patendi omanikel ja/või rakendajatel olema võimalik taotleda pädevuskeskuselt summaarse litsentsitasu kohta eksperdiarvamust. Kui selline taotlus esitatakse, peaks pädevuskeskus määrama lepitajate rühma ja haldama protsessi, milles kutsutakse osalema kõik huvitatud sidusrühmad. Pärast kõigilt osalejatelt teabe saamist peaks rühm esitama summaarse litsentsitasu kohta mittesiduva eksperdiarvamuse. Eksperdiarvamus summaarse litsentsitasu kohta peaks sisaldama mittekonfidentsiaalset analüüsi summaarse litsentsitasu eeldatava mõju kohta standardi rakendamiseks olulise patendi omanikele ja väärtusahela sidusrühmadele. Sellega seoses oleks oluline võtta arvesse selliseid tegureid nagu standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise tõhusus, sealhulgas ülevaade mis tahes tavapäraest eeskirjadest või tavadest, mis käsitlevad intellektuaalomandi litsentsimist väärtusahelas ja vastastikust litsentsimist, ning mõju standardi rakendamiseks olulise patendi omanike ja eri sidusrühmade innovatsioonistiimulitele väärtusahelas.

- (17) Kooskõlas läbipaistvuse, osalemise ja Euroopa standardimisele juurdepääsu üldpõhimõtete ja eesmärkidega peaks keskregister tegema avalikult kättesaadavaks teabe standardi suhtes kohaldatavate standardi rakendamiseks oluliste patentide arvu, asjaomaste patentide omandiõiguse ja nendega hõlmatud standardiosade kohta. Register ja andmebaas peaks sisaldama teavet asjakohaste standardite, toodete, protsesside, teenuste ja süsteemide kohta, mille suhtes standardit rakendatakse, ELis kehtivate standardi rakendamiseks oluliste patentide, standardsete standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise FRAND-tingimuste või mis tahes litsentsimisprogrammide, kollektiivsete litsentsimisprogrammide ja olulisuse kohta. Standardi rakendamiseks oluliste patentide omanike jaoks loob register läbipaistvuse seoses asjaomaste standardi rakendamiseks oluliste patentidega, nende osakaaluga kõigist standardi kohaselt deklareeritud standardi rakendamiseks olulistest patentidest ja standardi omadustega, mida patentid hõlmavad. Standardi rakendamiseks oluliste patentide omanikel on paremad võimalused mõista, kuidas nende portfelliid on võrreldavad teiste standardi rakendamiseks olulise patendi omanike portfelliidega. See ei ole oluline mitte ainult rakendajatega peetavatel läbirääkimistel, vaid ka teiste standardi rakendamiseks olulise patendi omanikega vastastikuse litsentsimise eesmärgil. Rakendajate jaoks on register usaldusväärne teabeallikas standardi rakendamiseks oluliste patentide kohta, sealhulgas standardi rakendamiseks olulise patendi omanike kohta, kellelt rakendajal võib olla vaja litsentsi hankida. Sellise teabe registris kättesaadavaks tegemine aitab ka lühendada tehniliste arutelude kestust standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise üle peetavate läbirääkimiste esimeses etapis.
- (18) Kui standard on teatavaks tehtud või summaarne litsentsitasu on kindlaks määratud, olenevalt sellest, kumb toimub varem, avab pädevuskeskus standardi rakendamiseks oluliste patentide registreerimise ühes või mitmes liikmesriigis kehtivate standardi rakendamiseks oluliste patentide omanikele.
- (19) Selleks et tagada standardi rakendamiseks oluliste patentide läbipaistvus, on asjakohane nõuda, et standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud registreeriks oma patendid, mis on olulised standardi jaoks, mille jaoks registreerimine on avatud. Standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud peaksid oma standardi

rakendamiseks olulised patendid registreerima kuue kuu jooksul pärast seda, kui pädevuskeskus on avanud registreerimise või andnud välja asjakohased standardi rakendamiseks olulised patendid, olenevalt sellest, kumb toimub varem. Õigeaegse registreerimise korral peaks standardi rakendamiseks olulise patendi omanikel olema võimalik koguda litsentsitasusid ning nõuda kahju hüvitamist enne registreerimist toimunud kasutuse ja rikkumiste eest.

- (20) Standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud võivad registreeruda pärast nimetatud tähtaega. Sellisel juhul ei tohiks standardi rakendamiseks olulise patendi omanikel aga olla võimalik koguda litsentsitasusid ega nõuda kahju hüvitamist hilinemise eest.
- (21) Litsentsilepingu klausleid, millega kehtestatakse litsentsitasu suurele hulgalet olemasolevatele või tulevastele patentidele, ei tohiks mõjutada, kui väike arv patente on kehtetud või pole olulised või täidetavad, kui need patendid ei mõjuta litsentsitasu kogusummat ja täidetavust või muid selliste lepingute tingimusi.
- (22) Standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud peaksid tagama, et nende standardi rakendamiseks olulise patendi registreeringut (registreeringuid) ajakohastatakse. Ajakohastused tuleks registreerida kuue kuu jooksul asjaomaste staatuse muudatuste, sealhulgas omandiõiguse, kehtetuks tunnistamise järelduste või muude lepingulistest kohustustest või avaliku sektori asutuste otsustest tulenevate muudatuste tegemisest. Kui registreeringut ei ajakohastata, võidakse standardi rakendamiseks olulise patendi registreeringu registrist kustutada.
- (23) Standardi rakendamiseks olulise patendi omanik võib taotleda ka standardi rakendamiseks olulise patendi registreeringu muutmist. Huvitatud sidusrühm võib taotleda ka standardi rakendamiseks olulise patendi registreeringu muutmist, kui ta suudab avaliku sektori asutuse lõpliku otsuse alusel tõendada, et registreerimine on ebatäpne. Standardi rakendamiseks olulisele patendi võib registrist kustutada üksnes selle omaniku taotlusel, kui patendi kehtivus on lõppenud, kehtetuks või mitteoluliselt tunnistatud liikmesriigi pädeva kohtu otsuse või lõpliku otsuse alusel või ebaoluliselt tunnistatud käesoleva määruse alusel.
- (24) Registri kvaliteedi tagamiseks ja üleregistreerimise vältimiseks peaksid olulisuse kontrolli pisteliselt tegema ka sõltumatud hindajad, kes valitakse komisjoni kindlaksmääratavate objektiivsete kriteeriumide alusel. Olulisuse kontroll tuleks teha ainult ühe samasse patendiperesse kuuluva standardi rakendamiseks olulise patendi puhul.
- (25) Sellised olulisuse kontrollid tuleks teha standardi rakendamiseks olulise patendi portfelligest võetud valimi põhjal, tagamaks, et valim suudab anda statistiliselt usaldusväärseid tulemusi. Valimi põhjal tehtud olulisuse kontrolli tulemuste alusel tuleks määrata kindlaks, milline on olulisuse kontrolli edukalt läbinud standardi rakendamiseks oluliste patentide osakaal kõikidest standardi rakendamiseks olulistest patentidest, mille iga standardi rakendamiseks olulise patendi omanik on registreerinud. Olulisuse määra tuleks igal aastal ajakohastada.
- (26) Standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud või rakendajad võivad olulisuse kontrollimiseks määrata igal aastal kuni 100 registreeritud standardi rakendamiseks olulist patenti. Kui eelnevalt valitud standardi rakendamiseks olulise patendi olulisus leiab kinnitust, võivad standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud kasutada seda teavet läbirääkimistel ja kohtus tõendina, ilma et see piiraks rakendaja õigust vaidlustada registreeritud standardi rakendamiseks olulise patendi olulisus kohtus.

Valitud standardi rakendamiseks olulised patendid ei mõjuta valimi võtmise protsessi, sest valim tuleks valida iga standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku kõigist registreeritud standardi rakendamiseks olulistest patentidest. Kui eelnevalt valitud standardi rakendamiseks oluline patent ja valimi jaoks valitud standardi rakendamiseks oluline patent on samad, tuleks teha ainult üks olulisuse kontroll. Olulisuse kontrolle ei peaks kordama samasse patendiperesse kuuluvate standardi rakendamiseks oluliste patentide korral.

- (27) Registrisse tuleks kanda kõik standardi rakendamiseks oluliste patentide olulisuse hindamised, mille sõltumatu üksus on teinud enne määruse jõustumist, näiteks patendipuulide kaudu, ning õigusasutuste tehtud olulisuse kindlaksmääramised. Kui pädevuskeskusele on esitatud registris olevat teavet toetavad asjakohased tõendid, ei peaks nende standardi rakendamiseks oluliste patentide olulisust uuesti kontrollima.
- (28) Hindajad peaksid töötama sõltumatult vastavalt komisjoni kehtestatavale töökorrale ja käitumisjuhendile. Standardi rakendamiseks olulise patendi omanik saaks taotleda vastastikust hindamist enne, kui esitatakse põhjendatud arvamus. Olulisuse kontrolli tulemusi ei vaadataks uuesti läbi, välja arvatud juhul, kui standardi rakendamiseks olulise patendi suhtes tehakse vastastikune hindamine. Vastastikuse hindamise tulemused peaksid aitama parandada olulisuse kontrolli protsessi, teha kindlaks ja kõrvaldada puudused ning suurendada järjepidevust.
- (29) Pädevuskeskus avaldaks olulisuse kontrolli tulemused, olgu need positiivsed või negatiivsed, registris ja andmebaasis. Olulisuse kontrolli tulemused ei oleks õiguslikult siduvad. Seega tuleks kõik edasised olulisusega seotud vaidlused lahendada asjaomases kohtus. Olulisuse kontrolli tulemusi, olenemata sellest, kas neid nõuab standardi rakendamiseks olulise patendi omanik või põhinevad need valimil, võib siiski kasutada selleks, et tõendada nende standardi rakendamiseks oluliste patentide olulisust läbirääkimistel, patendipuulides ja kohtus.
- (30) On vaja tagada, et standardi rakendamiseks olulise patendi registrist kustutamisega ei hoita kõrvale käesolevas määruses sätestatud registreerimisest ja sellest tulenevatest kohustustest. Kui hindaja leiab, et taotletav standardi rakendamiseks oluline patent ei ole oluline, võib ainult standardi rakendamiseks olulise patendi omanik taotleda selle kustutamist registrist ja alles pärast seda, kui iga-aastane valimi võtmise protsess on lõpule viidud ning õigete standardi rakendamiseks oluliste patentide osakaal valimis on kindlaks tehtud ja avaldatud.
- (31) FRAND-kohustuse eesmärk on hõlbustada standardi vastuvõtmist ja kasutamist, tehes standardi rakendamiseks olulised patendid rakendajatele kättesaadavaks õiglastel ja mõistlikel tingimustel, ning pakkuda standardi rakendamiseks olulise patendi omanikule selle innovatsiooni eest õiglast ja mõistlikku tulu. Seega peaks standardi rakendamiseks olulise patendi omanike rakendatavate õiguskaitse tagamise meetmete või rakendajate esitatud hagide, mis põhinevad sellel, et litsentsi omanik on standardi rakendamiseks olulise patendi andmisest keeldunud, lõppeesmärk olema FRAND-litsentsilepingu sõlmimine. Sellega seoses on määruse peamine eesmärk hõlbustada läbirääkimisi ja vaidluste kohtuvälist lahendamist, mis võib tuua kasu mõlemale poolele. Juurdepääsu tagamine kiiretele, õiglastele ja kulutõhusatele vaidluste lahendamise viisidele FRAND-tingimustel peaks tooma kasu nii standardi rakendamiseks olulise patendi omanikele kui ka rakendajatele. Seega võib nõuetekohaselt toimiv kohtuväline vaidluste lahendamise mehhanism FRAND-tingimuste kindlaksmääramiseks (edaspidi „FRAND-tingimuste kindlaksmääramine“) tuua märkimisväärset kasu kõigile pooltele. Kui pool on kaasatud heas usus, võib ta

nõuda FRAND-tingimuste kindlaksmääramist tõendamaks, et tema pakkumine vastab FRAND-tingimustele, või tagatise andmiseks.

- (32) FRAND-tingimuste kindlaksmääramine peaks lihtsustama ja kiirendama läbirääkimisi FRAND-tingimuste üle ning vähendama kulusid. Menetlust peaks haldama EUIPO. Pädevuskeskus peaks looma pädevuse ja sõltumatuse suhtes kehtestatud kriteeriumidele vastavate lepitajate nimekirja ning mittekonfidentsiaalsete aruannete hoidla (aruannete konfidentsiaalne versioon on kättesaadav ainult pooltele ja lepitajatele). Lepitajad peaksid olema neutraalsed isikud, kellel on ulatuslikud kogemused vaidluste lahendamisel ja põhjalikud teadmised FRAND-tingimustel litsentsimise majanduslikest aspektidest.
- (33) FRAND-tingimuste kindlaksmääramine oleks kohustuslik samm, enne kui standardi rakendamiseks olulise patendi omanik saaks algatada patendiõiguse rikkumise menetluse või kui rakendaja võiks liikmesriigi pädevas kohtus taotleda standardi rakendamiseks olulise patendiga seotud FRAND-tingimuste kindlaksmääramist või hindamist. Kohustust algatada FRAND-tingimuste kindlaksmääramine enne asjaomast kohtumenetlust ei tohiks siiski nõuda standardi rakendamiseks oluliste patentide korral, mis hõlmavad selliseid standardite kasutusjuhtumeid, mille puhul komisjon teeb kindlaks, et FRAND-tingimustel litsentsimisel ei ole märkimisväärseid raskusi ega ebatõhusust.
- (34) Kumbki pool võib valida, kas ta soovib menetluses osaleda, ja kohustuda järgima selle tulemust. Kui pool ei vasta FRAND-tingimuste kindlaksmääramise taotlusele või ei võta endale kohustust järgida FRAND-tingimuste kindlaksmääramise tulemust, peaks teisel poolel olema võimalik taotleda FRAND-tingimuste kindlaksmääramise lõpetamist või ühepoolset jätkamist. Sellise poole suhtes ei tohiks FRAND-tingimuste kindlaksmääramise ajal algatada kohtuvaidlust. Samal ajal peaks FRAND-tingimuste kindlaksmääramine olema poole jaoks tõhus menetlus, mille abil jõuda kokkuleppele enne kohtuvaidlust või saavutada kindlaksmääramine, mida kasutatakse edasistes menetlustes. Seepärast peaks poolel või pooltel, kes kohustuvad järgima FRAND-tingimuste kindlaksmääramise tulemust ja kes osalevad nõuetekohaselt menetluses, olema selle lõpuleviimisest kasu.
- (35) FRAND-tingimuste kindlaksmääramise algatamise kohustus ei tohiks kahjustada poole õiguste tõhusat kaitset. Sellega seoses peaks poolel, kes kohustub järgima FRAND-tingimuste kindlaksmääramise tulemust, samal ajal kui teine pool seda ei tee, olema õiguse algatada menetlus pädevas siseriiklikus kohtus kuni FRAND-tingimuste kindlaksmääramiseni. Peale selle peaks kummalgi poolel olema võimalik taotleda pädevalt kohtult ajutist rahalist tõkendit. Olukorras, kus asjaomane standardi rakendamiseks olulise patendi omanik on võtnud FRAND-kohustuse, peaksid piisavad ja proportsionaalsed ajutised rahalised tõkendid tagama vajaliku kohtuliku kaitse standardi rakendamiseks olulise patendi omanikule, kes on nõustunud litsentsima oma standardi rakendamiseks olulise patendi FRAND-tingimustel, samas kui rakendajal peaks olema võimalik vaidlustada FRAND-litsentsitasude tase või väita enda kaitseks, et standardi rakendamiseks oluline patent ei ole oluline või ei kehti. Nendes riiklikes süsteemides, mis nõuavad rahalise iseloomuga ajutiste meetmete taotlemise tingimusena asja sisulise menetluse algatamist, peaks olema võimalik sellist menetlust algatada, kuid pooled peaksid taotlema juhtumi peatamist FRAND-tingimuste kindlaksmääramise ajal. Määrates kindlaks, millist ajutise rahalise tõkendi taset tuleb konkreetsel juhul pidada piisavaks, tuleks muu hulgas arvesse võtta taotleja majanduslikku suutlikkust ja taotletavate meetmete võimalikku mõju eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, ka selleks, et vältida selliste meetmete

kuritarvituslikku kasutamist. Samuti tuleks selgitada, et kui FRAND-tingimuste kindlaksmääramine on lõpetatud, peaksid kõik meetmed, sealhulgas ajutised, ennetavad ja parandusmeetmed, olema pooltele kättesaadavad.

- (36) Kui pooled alustavad FRAND-tingimuste kindlaksmääramist, peaksid nad valima nimekirjast FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jaoks lepitaja. Lahkarvamuse korral valib pädevuskeskus lepitaja. FRAND-tingimuste kindlaksmääramine tuleks lõpule viia üheksa kuu jooksul. See aeg on vajalik menetluse jaoks, mis tagab poolte õiguste austamise ja on samal ajal piisavalt kiire, et vältida viivitusi litsentsilepingute sõlmimisel. Pooled võivad menetluse jooksul igal ajal kokkuleppele jõuda, mille tulemusel FRAND-tingimuste kindlaksmääramine lõpetatakse.
- (37) Pärast ametisse nimetamist peaks lepituskeskus esitama FRAND-tingimuste kindlaksmääramise lepitajale, kes peaks uurima, kas taotlus sisaldab vajalikku teavet, ning edastama menetluse ajakava FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist taotleva(te)le pool(t)ele.
- (38) Lepitaja peaks poolte esildised ja ettepanekud FRAND-tingimuste kindlaksmääramiseks läbi vaatama ning kaaluma muude arvessevõetavate asjaolude hulgas ka asjakohaseid läbirääkimiste etappe. Lepitajal peaks olema võimalik omal algatusel või kummagi poole taotlusel nõuda pooltelt tõendite esitamist, kui ta peab seda oma ülesannete täitmiseks vajalikuks. Samuti peaks tal olema võimalik kontrollida avalikult kättesaadavat teavet ja pädevuskeskuse registrit ning muude FRAND-tingimuste kindlaksmääramise aruandeid, samuti pädevuskeskuse koostatud või talle esitatud mittekonfidentsiaalseid dokumente ja teavet.
- (39) Kui pool ei osale FRAND-tingimuste kindlaksmääramisel pärast lepitaja määramist, võib teine pool taotleda kindlaksmääramise lõpetamist või nõuda, et lepitaja esitaks FRAND-tingimuste kindlaksmääramise soovituseteabe põhjal, mida tal oli võimalik hinnata.
- (40) Kui üks pool algatab menetluse väljaspool liitu asuvas jurisdiktsioonis, mille tulemuseks on õiguslikult siduvad ja täitmisele pööratavad otsused, mis käsitlevad sama standardit ja kasutusviisi, mille suhtes kohaldatakse FRAND-tingimuste kindlaksmääramist, või mis hõlmavad standardi rakendamiseks olulisi patente samast patendiperest, mille suhtes kohaldatakse FRAND-tingimuste kindlaksmääramist, ning milles on poolena kaasatud üks või mitu FRAND-tingimuste kindlaksmääramise poolt, enne FRAND-tingimuste kindlaksmääramist poole poolt või kindlaksmääramise ajal, peaks lepitajal, või kui teda ei ole määratud, pädevuskeskusel olema võimalik teise poole taotlusel menetlus lõpetada.
- (41) Menetluse lõppedes peaks lepitaja tegema ettepaneku, milles soovitatakse FRAND-tingimusi. Kummalgi poolel peaks olema võimalus ettepanekuga nõustuda või see tagasi lükata. Kui pooled ei jõua kokkuleppele ja/või ei nõustu lepitaja ettepanekuga, peaks lepitaja koostama aruande FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta. Aruandel oleks konfidentsiaalne ja mittekonfidentsiaalne versioon. Aruande mittekonfidentsiaalne versioon peaks sisaldama FRAND-tingimuste ettepanekut ja kasutatud meetodikat ning see tuleks esitada avaldamiseks pädevuskeskusele, et anda teavet mis tahes järgnevate FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta poolte ja muude sarnastes läbirääkimistes osalevate sidusrühmade vahel. Seega oleks aruandel kaks eesmärki: ergutada pooli kokkuleppele jõudma ning lahkarvamuste korral tagada seoses protsessi ja soovitatud FRAND-tingimustega läbipaistvus.

- (42) Määruses võetakse arvesse patendiomanike intellektuaalomandi õigusi (ELi põhiõiguste harta artikli 17 lõige 2), kuigi see piirab võimalust tagada õiguskaitse standardi rakendamiseks olulise patendi puhul, mida ei ole ettenähtud tähtaja jooksul registreeritud, ning sellega kehtestatakse nõue teha enne üksikute standardi rakendamiseks oluliste patentide jõustamist FRAND-tingimuste kindlaksmääramine. Intellektuaalomandi õiguste kasutamise piiramine on ELi harta kohaselt lubatud, tingimusel et järgitakse proportsionaalsuse põhimõtet. Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt võib põhiõigusi piirata tingimusel, et need piirangud vastavad liidu taotletavatele üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele ega kujuta endast taotletavat eesmärki silmas pidades ebaproportsionaalset ega lubamatut sekkumist, mis rikuks tagatud õiguste olemust³⁹. Sellest seisukohast on määrus üldsuse huvides, sest sellega antakse standardi rakendamiseks oluliste patentide omanikele, rakendajatele ja lõppkasutajatele liidu tasandil ühtset, avatud ja prognoositavat teavet ja tulemusi standardi rakendamiseks oluliste patentide kohta. Selle eesmärk on levitada tehnoloogiat standardi rakendamiseks olulise patendi omanike ja rakendajate vastastikuse kasu nimel. Peale selle on FRAND-tingimuste kindlaksmääramist käsitlevad õigusnormid ajutised ja seega piiratud, nende eesmärk on protsessi parandada ja ühtlustada, kuid need ei ole lõplikult siduvad⁴⁰.
- (43) FRAND-tingimuste kindlaksmääramine on kooskõlas ka õigusega tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiguskaitse kättesaadavusele, nagu on sätestatud ELi põhiõiguste harta artiklis 47, sest rakendaja ja standardi rakendamiseks olulise patendi omanik säilitavad selle õiguse täielikult. Ettenähtud tähtaja jooksul registreerimata jätmise korral on tõhusa õiguskaitse õiguse välistamine piiratud ja vajalik ning vastab üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele. Euroopa Liidu Kohus on kinnitanud,⁴¹ et kohustuslik vaidluste lahendamine, mis on liikmesriikide pädevatesse kohtutesse pöördumise eeltingimus, on kooskõlas tõhusa kohtuliku kaitse põhimõttega. FRAND-tingimuste kindlaksmääramisel järgitakse Euroopa Liidu Kohtu otsustes kirjeldatud kohustuslike vaidluste lahendamise tingimusi, võttes arvesse standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise eripära.
- (44) Summaarse litsentsitasu ja FRAND-tingimuste kindlaksmääramisel peaksid lepitajad võtma arvesse eelkõige liidu *acquis* ja Euroopa Kohtu otsuseid standardi rakendamiseks oluliste patentide kohta, samuti käesoleva määruse alusel välja antud suuniseid, horisontaalseid suuniseid⁴² ja komisjoni 2017. aasta teatist „ELi

³⁹ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 13. detsember 1979, Hauer vs. Land Rheinland-Pfalz, C-44/79, EU:C:1979:290, punkt 32; kohtuotsus, Euroopa Kohus, 11. juuli 1989, Hermann Schröder HS Kraftfutter GmbH & Co. KG vs. Hauptzollamt Gronau, C-256/87, EU:C:1999:332, punkt 15 ja kohtuotsus, Euroopa Kohus, 13. juuli 1989, Hubert Wachauf vs. Bundesamt für Ernährung und Forstwirtschaft, C-5/88, ECLI:EU:C:1989:321, punktid 17 ja 18.

⁴⁰ Lepitusmenetluses järgitakse kohtule esitatud hagi vastuvõetavuse tingimusena vaidluste kohtuvälise lahendamise menetluste kohustuslikku kasutamist, nagu on märgitud Euroopa Liidu Kohtu otsustes; 18. märtsi 2010. aasta liidetud kohtuasjad C-317/08 kuni C-320/08: Alassini jt ning 14. juuni 2017. aasta otsus kohtuasjas C-75/16: Menini ja Rampanelli vs. Banco Popolare Società Cooperativa, võttes arvesse standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise eripära.

⁴¹ Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 18. märts 2010, Rosalba Alassini vs. Telecom Italia SpA (C-317/08), Filomena Califano vs. Wind SpA (C-318/08), Lucia Anna Giorgia Iacono vs. Telecom Italia SpA (C-319/08) ja Multiservice Srl vs. Telecom Italia SpA (C-320/08), liidetud kohtuasjad C-317/08, C-318/08, C-319/08 ja C-320/08, EU:C:2010:146, ja kohtuotsus, Euroopa Kohus, 14. juuni 2017, Livio Menini ja Maria Antonia Rampanelli vs. Banco Popolare – Società Cooperativa, C-75/16, EU:C:2017:457.

⁴² Komisjoni teatis „Suunised Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 101 kohaldatavuse kohta horisontaalkoostöö kokkulepete suhtes“, ELT C 11, 14.1.2011, lk 1 (praegu läbivaatamisel).

lähene misviis standardite rakendamiseks olulistele patentidele⁴³. Peale selle peaksid lepitajad arvestama kõiki eksperdiarvamusi summaarse litsentsitasu kohta, või nende puudumise korral nõudma pooltelt enne lõplike ettepanekute tegemist teavet, ning võtma arvesse käesoleva määruse alusel välja antud suuniseid.

- (45) Standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimine võib põhjustada pingeid väärtusahelates, mis ei ole standardi rakendamiseks oluliste patentidega seni kokku puutunud. Seepärast on oluline, et pädevuskeskus suurendaks mis tahes tema käsutuses oleva vahendi abil teadlikkust standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise kohta väärtusahelas. Muude tegurite hulka kuuluks eelneva etapi tootjate suutlikkus kanda standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsiga seotud kulud järgmisse tootmisetappi ning olemasolevate hüvitamisklauslite võimalik mõju väärtusahelas.
- (46) VKEd võivad osaleda standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimises nii standardi rakendamiseks olulise patendi omanike kui ka rakendajatena. Kuigi praegu on vähe standardi rakendamiseks olulise patendi omanikke, kes on VKEd, hõlbustab käesoleva määrusega saavutatav suurem tõhusus tõenäoliselt nende standardi rakendamiseks oluliste patentide litsentsimist. Selliste VKEde kulukoormuse leevendamiseks on vaja lisatingimusi, näiteks väiksemad haldustasud ning potentsiaalselt väiksemad tasud olulisuse kontrollide ja lepitusmenetluse eest, ning tasuta tugi ja koolitused. Mikro- ja väikeettevõtjate standardi rakendamiseks oluliste patentide puhul ei tohiks valimil põhinev olulisuse kontroll olla kohustuslik, kuid neil peaks olema võimalik taotleda standardi rakendamiseks oluliste patentide olulisuse kontrolli soovi korral. Rakendajatel, kes on VKEd, peaks samuti olema võimalik saada kasu vähendatud juurdepääsutasudest ning tasuta toest ja koolitustest. Peale selle tuleks standardi rakendamiseks olulise patendi omanikke õhutada andma VKEdele litsentsimiseks stiimuleid väikeste allahindluste või FRAND-litsentsitasudest vabastamise vormis.
- (47) Selleks et täiendada käesoleva määruse teatavaid mitteolemuslikke osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte seoses registrisse kantavate elementidega, asjakohaste kehtivate standardite kindlaksmääramisega või selliste standardite või nende osade kasutusjuhtumite kindlakstegemisega, mille puhul komisjon teeb kindlaks, et FRAND-tingimustel litsentsimisel ei esine märkimisväärseid raskusi või ebatõhusust. Eriti oluline on, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et need konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega⁴⁴. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (48) Selleks et tagada käesoleva määruse asjakohaste sätete ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisingimused hindajate ja lepitajate valimise üksikasjalike nõuete vastuvõtmiseks ning hindajate ja lepitajate töökorra ja käitumisjuhendi vastuvõtmiseks. Komisjon peaks vastu võtma ka

⁴³ Teatis „ELi lähene misviis standardite rakendamiseks olulistele patentidele“ COM(2017)712 final, 29.11.2017.

⁴⁴ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

tehnilised eeskirjad olulisuse kontrolli jaoks standardi rakendamiseks oluliste patentide valimi moodustamiseks ning meetodika, mille alusel hindajad ja vastastikuse eksperdihinnangu andjad selliseid olulisuse kontrole läbi viivad. Samuti peaks komisjon määrama kindlaks kõik haldustasud käesoleva määruse kohaste ülesannetega seotud teenuste eest ning tasud teenuste hindajate, ekspertide ja lepitajate teenuste eest ja nendest tehtavad erandid ja makseviisid, ning neid vajaduse korral kohandama. Komisjon peaks määrama kindlaks ka selle, milliste enne käesoleva määruse jõustumist avaldatud standardite või nende osade jaoks saab standardi rakendamiseks olulisi patente registreerida. Nende volituste kasutamisel tuleks järgida Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 182/2011⁴⁵.

- (49) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/1001⁴⁶ tuleks muuta, et anda EUIPO-le volitused käesolevast määrusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Tegevdirektori ülesandeid tuleks samuti laiendada, et need hõlmaksid talle käesoleva määrusega antud volitusi. Peale selle tuleks EUIPO vahekohtu- ja vahenduskeskusele anda volitused selliste protsesside algatamiseks nagu summaarse litsentsitasu kindlaksmääramine ja FRAND-tingimuste kindlaksmääramine.
- (50) Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga⁴⁷.
- (51) Et EUIPO-le, komisjonile ja sidusrühmadele tuleks anda aega, et valmistuda käesoleva määruse rakendamiseks ja kohaldamiseks, tuleks selle kohaldamist edasi lükata.
- (52) Käesoleva määruse eesmärki, milleks on suurendada standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise läbipaistvust ja luua tõhus mehhanism FRAND-tingimustega seotud lahkarvamuste lahendamiseks, ei suuda liikmesriigid üksi kulude mitmekordistumise tõttu piisaval määral saavutada, mistõttu on seda tõhususe ja ulatuse tõttu võimalik paremini saavutada liidu tasandil. Liit võib seega võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I jaotis Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

1. Käesoleva määrusega kehtestatakse standardi rakendamiseks oluliste patentide kohta järgmised eeskirjad:

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2017. aasta määrus (EL) 2017/1001 Euroopa Liidu kaubamärgi kohta (ELT L 154, 16.6.2017, lk 1).

⁴⁷ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- (a) eeskirjad, millega nähakse ette standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimiseks vajaliku teabe suurem läbipaistvus;
  - (b) Standardi rakendamiseks oluliste patentide registreerimise eeskirjad;
  - (c) registreeritud standardi rakendamiseks oluliste patentide olulisuse hindamise menetlus;
  - (d) tingimuste õiglase, mõistliku ja mittediskrimineeriva olemusega seotud vaidluste kompromissiga lahendamise menetlus (edaspidi „FRAND-tingimuste kindlaksmääramine“);
  - (e) EUIPO pädevused käesolevas määruses sätestatud ülesannete täitmiseks.
2. Käesolevat määrust tuleks kohaldada patentide suhtes, mis on olulised standardeid väljatöötava organisatsiooni avaldatud standardi jaoks, mille jaoks standardi rakendamiseks olulise patendi omanik on kohustunud litsentsima oma standardi rakendamiseks olulisi patente õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel (edaspidi „FRAND-tingimustel“) ning mille suhtes ei kohaldata litsentsitasuta intellektuaalomandi poliitikat,
- (a) pärast käesoleva määruse jõustumist, välja arvatud lõikes 3 sätestatud erandid;
  - (b) enne käesoleva määruse jõustumist kooskõlas artikliga 66.
3. Artikleid 17 ja 18 ning artikli 34 lõiget 1 ei kohaldata standardi rakendamiseks oluliste patentide suhtes, kui neid rakendatakse kasutusjuhtumitel, mille komisjon on kindlaks määranud lõike 4 kohaselt.
4. Kui on piisavalt tõendeid selle kohta, et seoses teatavate standardite või nende osade kindlakstehtud kasutusjuhtumitega ei põhjusta standardi rakendamiseks olulise patendi FRAND-tingimustel litsentsimise üle peetavad läbirääkimised märkimisväärseid raskusi või ebatõhusust, mis mõjutavad siseturu toimimist, koostab komisjon pärast asjakohast konsulteerimist artikli 67 kohase delegeeritud õigusaktiga loetelu sellistest kasutusjuhtumitest, standarditest või nende osadest lõike 3 kohaldamiseks.
5. Käesolevat määrust kohaldatakse ühes või mitmes liikmesriigis kehtiva standardi rakendamiseks olulise patendi omanike suhtes.
6. Käesolevat määrust ei kohaldata kehtetuks tunnistamise nõuete või rikkumisega seotud nõuete suhtes, mis ei ole seotud käesoleva määruse alusel teatavaks tehtud standardi rakendamisega.
7. Käesolev määrus ei piira ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 ega vastavate siseriiklike konkurentsieeskirjade kohaldamist.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- (1) „standardi rakendamiseks oluline patent“ – mis tahes patent, mis on standardi jaoks oluline;
- (2) „standardi jaoks oluline“ – patent sisaldab vähemalt ühte nõuet, mille puhul ei ole tehnilistel põhjustel võimalik teha või kasutada standardile vastavat kasutusviisi või

meetodit, sealhulgas selles sisalduvaid võimalusi, rikkumata patenti vastavalt tehnika praegusele tasemele ja tavapärasele tehnilisele tavale;

- (3) „standard“ – tehniline kirjeldus, mille standardeid väljatöötav organisatsioon on vastu võtnud korduvaks või pidevaks rakendamiseks ja mille järgimine ei ole kohustuslik;
- (4) „tehniline kirjeldus“ – dokument, milles nähakse ette tehnilised nõuded, millele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1025/2012 artiklis 2 määratletud toode, protsess, teenus või süsteem peab vastama⁴⁸;
- (5) „standardeid väljatöötav organisatsioon“ – standardiorganisatsioon, mis ei ole omandiõigusega kaitstud tehnilisi kirjeldusi välja töötav eraõiguslik tööstusühendus ja mis töötab toodetele, tootmisprotsessidele, teenustele või meetoditele välja tehnilised või kvaliteedinõuded või asjaomased soovitusel;
- (6) „standardi rakendamiseks olulise patendi omanik“ – standardi rakendamiseks olulise patendi omanik või isik, kellel on standardi rakendamiseks olulise patendi ainulitsents ühes või mitmes liikmesriigis;
- (7) „rakendaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes rakendab või kavatseb rakendada standardit tootes, protsessis, teenuses või süsteemis;
- (8) „FRAND-tingimused“ – standardi rakendamiseks oluliste patentide litsentsimise õiglased, mõistlikud ja mittediskrimineerivad tingimused;
- (9) „FRAND-tingimuste kindlaksmääramine“ – struktureeritud menetlus standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise FRAND-tingimuste kindlaksmääramiseks;
- (10) „summaarne litsentsitasu“ – kõigi standardi jaoks oluliste patentide maksimaalne litsentsitasu;
- (11) „patendipuul“ – üksus, mis on loodud kahe või enama standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku vahelise lepinguga, et litsentsida üht või mitut oma patenti üksteisele või kolmandale isikule;
- (12) „vastastikune hindamine“ – menetlus olulisuse kontrolli esialgsete tulemuste uuesti läbivaatamiseks hindajate poolt, kes ei ole need hindajad, kes tegid algse olulisuse kontrolli;
- (13) „patendinõudluse tabel“ – ühe patendinõudluse elementide (tunnuste) ja vähemalt ühe standardit käsitleva nõude või soovitusel vastavuse esitamine;
- (14) „standardit käsitlev nõue“ – dokumendi sisus esinev väljend, mis kajastab objektiivselt kontrollitavaid kriteeriume, mis peavad olema täidetud ja millest ei ole lubatud kõrvale kalduda, kui nõutakse vastavust dokumendile;
- (15) „standardit käsitlev soovitus“ – dokumendi sisus esinev väljend, milles esitatakse võimalik valik või toimimisviis, mida peetakse eriti sobivaks, ilma teisi tingimata mainimata või välistamata;

---

⁴⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrus (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12).

- (16) „patendipere“ – patendidokumentide kogum, mis hõlmab sama leiutist ja mille liikmetel on samad prioriteedid;
- (17) „sidusrühm“ – isik, kes suudab tõendada õigustatud huvi standardi rakendamiseks oluliste patentide vastu, sealhulgas standardi rakendamiseks olulise patendi omanik, rakendaja, standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku esindaja või rakendaja või standardi rakendamiseks olulise patendi omanike ja rakendajate huve esindav ühendus;
- (18) „pädevuskeskus“ – EUIPO haldusüksused, kes täidavad käesoleva määrusega EUIPO-le antud ülesandeid.

II jaotis

Pädevuskeskus

Artikkel 3

Pädevuskeskuse ülesanded

1. Käesoleva määruse kohaseid ülesandeid täidab EUIPOs loodud pädevuskeskus, millel on vajalikud inimressursid ja rahalised vahendid.
2. Pädevuskeskus toetab standardi rakendamiseks oluliste patentidega seotud läbipaistvust ja FRAND-tingimuste kindlaksmääramist ning selle ülesanneteks on:
  - (a) luua standardi rakendamiseks oluliste patentide elektrooniline register ja elektrooniline andmebaas ning hallata seda;
  - (b) koostada ja hallata hindajate ja lepitajate nimekirju;
  - (c) luua standardi rakendamiseks oluliste patentide olulisuse hindamise süsteem ja hallata seda;
  - (d) luua FRAND-tingimuste kindlaksmääramise protsess ja hallata seda;
  - (e) pakkuda hindajatele ja lepitajatele koolitust;
  - (f) hallata summaarse litsentsitasu kindlaksmääramise protsessi;
  - (g) suurendada läbipaistvust ja teabe jagamist, muu hulgas:
    - i) avaldada olulisuse kontrolli tulemused ja põhjendatud arvamused ning FRAND-tingimuste kindlaksmääramise mittekonfidentsiaalsed aruanded;
    - ii) võimaldada juurdepääsu standardi rakendamiseks olulisi patente käsitlevale kohtupraktikale (sealhulgas vaidluste kohtuväline lahendamine), sealhulgas kolmandate riikide kohtupraktikale;
    - iii) koguda mittekonfidentsiaalset teavet FRAND-tingimuste kindlaksmääramise meetodite ja FRAND-litsentsitasude kohta;
    - iv) võimaldada juurdepääsu kolmandates riikides kehtivatele eeskirjadele, mis käsitlevad standardi rakendamiseks olulisi patente;
  - (h) pakkuda VKEdele standardi rakendamiseks oluliste patentidega seotud koolitust, tuge ja üldist nõustamist;
  - (i) teha uuringuid ja võtta muid vajalikke meetmeid, et toetada käesoleva määruse eesmärke;

- (j) suurendada teadlikkust standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimisest, sealhulgas standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimisest väärtusahelas.
3. Kasutades määruse (EÜ) nr 2017/1001 artikliga 157 antud volitusi, võtab EUIPO tegevdirktor vastu ametisisesed haldusjuhendid ja avaldab teateid, mis on vajalikud käesoleva määrusega pädevuskeskusele pandud ülesannete täitmiseks.

III jaotis

Pädevuskeskuse kaudu kättesaadavaks tehtud teave standardi rakendamiseks olulise patendi kohta

1. peatükk

Üldsätted

Artikkel 4

Standardi rakendamiseks oluliste patentide register

1. Luuakse liidu standardi rakendamiseks oluliste patentide register (edaspidi „register“).
2. Pädevuskeskus peab registrit elektroonilisel kujul.
3. Register sisaldab järgmisi kandeid:
  - (a) teave asjakohaste standardite kohta;
  - (b) registreeritud standardi rakendamiseks oluliste patentide identifitseerimisandmed, sealhulgas registreerimisriik ja patendi number;
  - (c) standardi versioon, tehniline kirjeldus ja tehnilise kirjelduse need osad, mille jaoks patenti oluliseks peetakse;
  - (d) viide selle FRAND-litsentsimiskohustuse tingimustele, mille standardi rakendamiseks olulise patendi omanik on standardeid väljatöötava organisatsiooni suhtes võtnud;
  - (e) Standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku nimi, aadress ja kontaktandmed;
  - (f) kui standardi rakendamiseks olulise patendi omanik kuulub kontserni, siis emattevõtja nimi, aadress ja kontaktandmed;
  - (g) Standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku liidus asuvate seaduslike esindajate nimi, aadress ja kontaktandmed, kui see on asjakohane;
  - (h) mis tahes avalikud standardtingimused, sealhulgas standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku litsentsitasu ja allahindluse põhimõtted;
  - (i) mis tahes avalikud standardtingimused, mis käsitlevad standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimist VKEdele;
  - (j) kui see on asjakohane, võimalus litsentsida patendipuulide kaudu;
  - (k) litsentsimisega seotud kontaktandmed, sealhulgas litsentsimisüksus;

- (l) Standardi rakendamiseks olulise patendi registrisse kandmise kuupäev ja registreerimisnumber.
4. Peale selle sisaldab register järgmisi kandeid koos iga sellise kande tegemise kuupäevaga:
- (a) lõike 3 punktides e, f, g ja k osutatud kannete kontaktandmete muudatused;
  - (b) litsentsi andmine või üleandmine patendipuulide kaudu, kui see on asjakohane vastavalt artiklile 9;
  - (c) teave selle kohta, kas on tehtud olulisuse kontroll või vastastikune hindamine, ning viide tulemusele;
  - (d) teave selle kohta, kas standardi rakendamiseks olulise patendi kehtivus on liikmesriigi pädeva kohtu lõpliku otsusega lõppenud või patent on kehtetuks tunnistatud;
  - (e) standardi rakendamiseks oluliste patentidega seotud menetluste ja otsuste andmed vastavalt artiklile 10;
  - (f) teabe avaldamise kuupäev vastavalt artikli 19 lõikele 1 koostoimes artikli 14 lõikega 7, artikli 15 lõikega 4 ja artikli 18 lõikega 11;
  - (g) Standardi rakendamiseks olulise patendi registreeringu peatamise kuupäev vastavalt artiklile 22;
  - (h) Standardi rakendamiseks olulise patendi parandused vastavalt artiklile 23;
  - (i) Standardi rakendamiseks olulise patendi registrit kustutamise kuupäev vastavalt artiklile 25 ja kustutamise põhjused;
  - (j) punktides b, e ja f osutatud kande parandamine või registrit kustutamine.
5. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 67 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse lõikeid 3 ja 4, et määrata kindlaks muud kui lõigetes 3 ja 4 osutatud kanded, mis tuleb käesoleva määruse kohaldamiseks registrisse kanda.
6. Pädevuskeskus kogub, organiseerib, avalikustab ja säilitab käesoleva määruse kohaldamiseks lõigetes 3 ja 4 nimetatud andmeid, kaasa arvatud isikuandmed.
7. Pädevuskeskus hoiab registrit avalikkusele kergesti kättesaadavana. Andmeid peetakse avalikkusele huvi pakkuvateks andmeteks ja kõigil kolmandatel isikutel on neile tasuta juurdepääs.

Artikkel 5

Elektrooniline andmebaas

1. Pädevuskeskus loob standardi rakendamiseks oluliste patentide elektroonilise andmebaasi ja haldab seda.
2. Igal kolmandal isikul, kes on pädevuskeskuses registreeritud, on juurdepääs andmebaasis olevale järgmisele teabele:
  - (a) bibliograafilised andmed standardi rakendamiseks olulise patendi või taotletava standardi rakendamiseks olulise patendi kohta, sealhulgas prioriteedikuupäev, patendipere liikmed, väljaandmise kuupäev ja kehtivuse lõppemise kuupäev;

- (b) avalikud standardtingimused, sealhulgas standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku litsentsitasu ja allahindluse põhimõtted vastavalt artikli 7 esimese lõigu punktile b, kui need on olemas;
  - (c) avalikud standardtingimused, mida kohaldatakse standardi rakendamiseks olulise patendi VKEdele litsentsimise suhtes vastavalt artikli 62 lõikele 1, kui need on olemas;
  - (d) teave teadaolevate toodete, protsesside, teenuste või süsteemide ja kasutusviiside kohta vastavalt artikli 7 esimese lõigu punktile b;
  - (e) teave olulisuse kohta vastavalt artiklile 8;
  - (f) mittekonfidentsiaalne teave FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta vastavalt artiklile 11;
  - (g) teave summaarsete litsentsitasude kohta vastavalt artiklitele 15, 16 ja 17;
  - (h) artiklis 18 osutatud eksperdiarvamused;
  - (i) lepitajate mittekonfidentsiaalsed aruanded vastavalt artiklile 57;
  - (j) olulisuse kontrolliks valitud standardi rakendamiseks olulised patendid vastavalt artiklile 29, põhjendatud arvamused või lõplikud põhjendatud arvamused vastavalt artiklile 33;
  - (k) Standardi rakendamiseks olulise patendi andmebaasist kustutamise kuupäev ja põhjused vastavalt artiklile 25;
  - (l) teave kolmandate riikide standardi rakendamiseks oluliste patentidega seotud eeskirjade kohta vastavalt artiklile 12;
  - (m) kohtupraktika ja aruanded vastavalt artikli 13 lõigetele 3 ja 5;
  - (n) teadlikkuse suurendamise ja koolitusmaterjalid.
3. Lõike 2 punktide f, h, i, j ja k kohasele teabele juurdepääsu eest võib nõuda tasu maksmist.
  4. Avaliku sektori asutustel, sealhulgas kohtutel, on lõikes 2 osutatud andmebaasis sisalduvale teabele siiski täielik tasuta juurdepääs, tingimusel et nad on pädevuskeskuses registreeritud.

Artikkel 6

Registrit ja andmebaasi käsitlevad ühissätted

1. Kui pool taotleb, et andmebaasi andmeid ja dokumente hoitaks konfidentsiaalsena, esitab ta konfidentsiaalsena esitatud teabe mittekonfidentsiaalse ja piisavalt üksikasjaliku versiooni, mis võimaldab konfidentsiaalsena esitatud teabe sisust vajalikul määral aru saada. Pädevuskeskus võib selle mittekonfidentsiaalse versiooni avalikustada.
2. Pädevuskeskus peab toimikut kõigi menetluste kohta, mis on seotud standardi rakendamiseks olulise patendi registreerimisega. EUIPO tegevdirektor määrab kindlaks, millises vormis neid toimikuid peetakse ja kättesaadavaks tehakse. Pädevuskeskus säilitab toimikuid kümme aastat pärast standardi rakendamiseks olulise patendi registreeringu kustutamist. Taotluse korral võib isikuandmed registrist või andmebaasist kustutada pärast 18 kuu möödumist standardi rakendamiseks olulise patendi kehtivuse lõppemisest või selle registrist kustutamisest.

3. Pädevuskeskus võib artikli 23 kohaselt parandada registris või andmebaasis sisalduvat teavet.
4. Standardi rakendamiseks olulise patendi omanikule ja tema seaduslikule esindajale liidus teatatakse igast muudatusest registris või andmebaasis, kui muudatus puudutab konkreetset standardi rakendamiseks olulist patenti.
5. Taotluse korral väljastab pädevuskeskus registreerimistunnistusi või registri või andmebaasi andmete ja dokumentide tõestatud koopiaid. Registreerimistunnistuste ja tõestatud koopiade eest võib nõuda tasu.
6. Komisjon määrab rakendusaktiga kindlaks andmebaasile juurdepääsu tingimused, sealhulgas tasud sellise juurdepääsu või registreerimistunnistuste ja andmebaasi või registri tõestatud koopiade eest. Rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 7

Standardi kasutusviiside ja asjaomaste standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise tingimuste kindlaksmääramine

Standardi rakendamiseks olulise patendi omanik esitab pädevuskeskusele järgmise teabe:

- (a) teave toodete, protsesside, teenuste või süsteemide kohta, millesse standardi rakendamiseks olulise patendi eseme võib lisada või mille suhtes seda kavatsetakse kohaldada, standardi kõigi olemasolevate või võimalike kasutusviiside puhul, niivõrd kui selline teave on standardi rakendamiseks olulise patendi omanikule teada;
- (b) võimaluse korral standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsimise standardtingimused, sealhulgas litsentsitasu ja allahindluse põhimõtted, seitsme kuu jooksul alates asjaomase standardi jaoks registreerimise avamisest ja selle rakendamisest pädevuskeskuse poolt.

Artikkel 8

Olulisusega seotud teave

Standardi rakendamiseks olulise patendi omanik esitab pädevuskeskusele järgmise teabe, mis lisatakse andmebaasi ja millele viidatakse registris:

- (a) liikmesriigi pädeva kohtu lõplik otsus registreeritud standardi rakendamiseks olulise patendi olulisuse kohta kuue kuu jooksul alates sellise otsuse avaldamisest;
- (b) mis tahes olulisuse kontroll, mille sõltumatu hindaja on teinud puuli kontekstis enne [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 24 kuud alates käesoleva määruse jõustumisest], märkides ära standardi rakendamiseks olulise patendi registreerimisnumbri, patendipuuli ja selle halduri identifitseerimisandmed ning hindaja.

Artikkel 9

Patendipuulide esitatav teave

Patendipuulid avaldavad oma veebisaitidel vähemalt järgmise teabe ja teavitavad sellest pädevuskeskust:

- (a) standardid, mille suhtes kohaldatakse kollektiivset litsentsimist;
- (b) haldusüksuse aktsionärid või omandistruktuur;
- (c) standardi rakendamiseks oluliste patentide hindamise protsess;
- (d) liidus elavate hindajate nimekiri;
- (e) hinnatud standardi rakendamiseks oluliste patentide loetelu ja litsentsitud standardi rakendamiseks oluliste patentide loetelu;
- (f) näitlikustavad ristviited standardile;
- (g) loetelu toodetest, teenustest ja protsessidest, mida võib litsentsida patendipuuli või üksuse kaudu;
- (h) litsentsitasude ja allahindluse põhimõtted tootekategooriate kaupa;
- (i) standardne litsentsileping tootekategooriate kaupa;
- (j) litsentsiandjate loetelu iga tootekategooria kohta;
- (k) litsentsisaajate loetelu iga tootekategooria kohta.

Artikkel 10

Teave standardi rakendamiseks olulisi patente käsitlevate otsuste kohta

1. Liikmesriikide pädevad kohtud esitavad pädevuskeskusele kuue kuu jooksul alates standardi rakendamiseks olulisi patente käsitleva otsuse vastuvõtmisest teabe, mis sisaldab järgmist:
  - (a) tõkendid;
  - (b) rikkumismenetlused;
  - (c) olulisus ja kehtivus;
  - (d) turgu valitseva seisundi kuritarvitamine;
  - (e) FRAND-tingimuste kindlaksmääramine.
2. Iga isik võib teavitada pädevuskeskust mis tahes kohtumenetlusest või vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlusest, mis käsitleb standardi rakendamiseks olulist patenti.

Artikkel 11

Teave FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta

1. Isikud, kes osalevad liikmesriigis kehtivate standardi rakendamiseks olulisi patente käsitlevates vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlustes, avalikustavad pädevuskeskusele kuue kuu jooksul alates menetluse lõpetamisest asjaomased standardid ja kasutusviisid, FRAND-tingimuste arvutamiseks kasutatud meetoodika, poolte nimed ja kindlaksmääratud konkreetset litsentsitasu määrad.
2. Pädevuskeskus ei avalda konfidentsiaalset teavet ilma mõjutatud poole eelneva nõusolekuta.

Artikkel 12

Teave kolmandate riikide standardi rakendamiseks oluliste patentidega seotud eeskirjade kohta

1. Pädevuskeskus kogub ja avaldab andmebaasis teavet mis tahes kolmanda riigi eeskirjade kohta, mis on seotud standardi rakendamiseks oluliste patentidega.
2. Iga isik võib anda pädevuskeskusele sellist teavet ning teavet uuenduste, paranduste ja avalike konsultatsioonide kohta. Pädevuskeskus avaldab selle teabe andmebaasis.

Artikkel 13

Läbipaistvuse suurendamine ja teabe jagamine

1. Pädevuskeskus säilitab andmebaasis kõik sidusrühmade esitatud andmed ning hindajate ja lepitajate arvamused ja aruanded.
2. Selliseid andmeid kogutakse, säilitatakse ja töödeldakse järgmistel eesmärkidel:
  - (a) standardi rakendamiseks oluliste patentide registreerimise, olulisuse kontrollide ja lepitusmenetluste haldamine vastavalt käesolevale määrusele;
  - (b) lihtsam ja tõhusam juurdepääs teabele, mida on vaja asjaomaste menetluste läbiviimiseks;
  - (c) menetluse pooltega suhtlemine;
  - (d) aruannete ja statistika koostamine, et võimaldada pädevuskeskusel parandada oma tegevust ning standardi rakendamiseks oluliste patentide registreerimise ja käesoleva määruse kohaste menetluste toimimist.
3. Pädevuskeskus lisab andmebaasi liikmesriikide pädevate kohtute, kolmandate riikide jurisdiktsioonide ja vaidluste kohtuvälise lahendamise organite kohtupraktika.
4. Pädevuskeskus kogub kogu FRAND-tingimusi käsitleva teabe – sealhulgas kõik allahindlused, mille standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud on avalikustanud –, mis on pädevuskeskusele avalikustatud vastavalt artiklile 11 ja lisatud FRAND-tingimuste kindlaksmääramise aruannetesse, ning teeb sellise avalikustamise kirjaliku taotluse alusel kättesaadavaks liidu avaliku sektori asutustele, sealhulgas liikmesriikide pädevatele kohtutele. Konfidentsiaalsetele dokumentidele lisatakse konfidentsiaalsena esitatud teabe mittekonfidentsiaalne ja piisavalt üksikasjalik versioon, mis võimaldab konfidentsiaalsena esitatud teabe sisust vajalikul määral aru saada.
5. Pädevuskeskus avaldab andmebaasis iga-aastase aruande FRAND-tingimuste kindlaksmääramise meetodika kohta, mis põhineb kohtuotsustest ja vahekohtuotsustest saadud teabel ning statistilisel teabel FRAND-tingimuste kindlaksmääramise põhjal saadud litsentside ja litsentsitud toodete kohta.
6. Sidusrühma põhjendatud taotluse korral redigeeritakse kogu konfidentsiaalne teave mittekonfidentsiaalses vormingus, enne kui pädevuskeskus sellise teabe avaldab või edastab.

2. peatükk

Standardist ja summaarsest litsentsitasust teatamine

Artikkel 14

Pädevuskeskusele standardist teatamine

1. Sellise ühes või mitmes liikmesriigis kehtiva patendi omanikud, mis on oluline, et rakendada standardit, mille suhtes on võetud FRAND-kohustused, esitavad pädevuskeskusele, võimaluse korral standardeid väljatöötava organisatsiooni kaudu või ühise teate kaudu, järgmise teabe:
  - (a) standardi kaubanduslik nimetus;
  - (b) standardit määratlevate asjakohaste tehniliste kirjelduste loetelu;
  - (c) viimase tehnilise kirjelduse avaldamise kuupäev;
  - (d) teate esitanud standardi rakendamiseks olulise patendi omanikele teadaoleva standardi kasutusviisid.
2. Selline teade esitatakse 30 päeva jooksul pärast viimase tehnilise kirjelduse avaldamist.
3. Kui lõike 1 kohast teadet ei esitata, edastab ühes või mitmes liikmesriigis kehtiva standardi rakendamiseks olulise patendi omanik pädevuskeskusele lõikes 1 osutatud teabe individuaalselt hiljemalt 90 päeva jooksul pärast viimase tehnilise kirjelduse avaldamist.
4. Kui lõike 1 või lõike 3 kohast teadet ei esitata, võib iga rakendaja edastada pädevuskeskusele lõikes 1 osutatud teabe.
5. Pädevuskeskus teatab teabe avaldamisest ka asjaomasele standardeid väljatöötavale organisatsioonile. Lõigete 3 ja 4 kohase teatamise korral edastab pädevuskeskus võimaluse korral ka teadaolevatele standardi rakendamiseks olulise patendi omanikele asjaomase teabe individuaalselt või taotleb standardeid väljatöötavalt organisatsioonilt kinnitust selle kohta, et see on standardi rakendamiseks olulise patendi omanikke nõuetekohaselt teavitanud.
6. Pädevuskeskus avaldab lõigete 1, 3 ja 4 kohased teated sidusrühmadele märkuste esitamiseks EUIPO veebisaidil. Sidusrühmad võivad esitada pädevuskeskusele oma märkused 30 päeva jooksul alates nimekirja avaldamisest.
7. Pärast lõikes 6 osutatud tähtaja möödumist võtab pädevuskeskus arvesse kõiki saadud märkusi, sealhulgas kõiki asjakohaseid tehnilisi kirjeldusi ja kasutusviise, ning avaldab lõike 1 kohase teabe.

Artikkel 15

Pädevuskeskusele summaarsest litsentsitasust teatamine

1. Ühes või mitmes liikmesriigis kehtivate standardi rakendamiseks oluliste patentide omanikud, kelle suhtes on võetud FRAND-kohustused, võivad teatada pädevuskeskusele ühiselt standardiga hõlmatud standardi rakendamiseks oluliste patentide summaarse litsentsitasu.
2. Lõike 1 kohane teade sisaldab järgmist teavet:

- (a) standardi kaubanduslik nimetus;
  - (b) standardit määratlevate tehniliste kirjelduste loetelu;
  - (c) lõikes 1 osutatud teate esitanud standardi rakendamiseks olulise patendi omanike nimed;
  - (d) lõikes 1 osutatud standardi rakendamiseks olulise patendi omanike hinnanguline osakaal kõigi standardi rakendamiseks olulise patendi omanike hulgas;
  - (e) nende ühises omanduses standardi rakendamiseks oluliste patentide hinnanguline osakaal kõigist standardiga seotud standardi rakendamiseks olulistest patentidest;
  - (f) punktis c osutatud standardi rakendamiseks olulise patendi omanikele teadaolevad kasutusviisid;
  - (g) ülemaailmne summaarne litsentsitasu, välja arvatud juhul, kui teavitavad pooled täpsustavad, et summaarne litsentsitasu ei ole ülemaailmne;
  - (h) mis tahes ajavahemik, mille jooksul lõikes 1 osutatud summaarne litsentsitasu kehtib.
3. Lõikes 1 osutatud teade esitatakse hiljemalt 120 päeva pärast seda kui:
    - (a) standardeid väljatöötav organisatsioon avaldab standardi lõike 2 punktis c osutatud standardi rakendamiseks olulise patendi omanikele teadaolevate kasutusviiside jaoks või
    - (b) nad saavad teada standardi uuest kasutusviisist.
  4. Pädevuskeskus avaldab andmebaasis lõike 2 kohaselt esitatud teabe.

Artikkel 16

Summaarse litsentsitasu läbivaatamine

1. Summaarse litsentsitasu läbivaatamise korral teatavad standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud pädevuskeskusele läbivaadatud summaarsest litsentsitasust ja läbivaatamise põhjustest.
2. Pädevuskeskus avaldab andmebaasis esialgse summaarse litsentsitasu, läbivaadatud summaarse litsentsitasu ja registris läbivaatamise põhjused.

Artikkel 17

Summaarsete litsentsitasude kindlaksmääramist käsitlevate lepingute sõlmimise hõlbustamise protsess

1. Ühes või mitmes liikmesriigis kehtivate standardi rakendamiseks oluliste patentide omanikud, kes esindavad vähemalt 20 % kõigist standardiga seotud standardi rakendamiseks olulistest patentidest, võivad taotleda, et pädevuskeskus määraks lepitajate nimekirjast lepitaja, et vahendada arutelusid, mille eesmärk on esitada ühiselt summaarne litsentsitasu.
2. Selline taotlus esitatakse hiljemalt 90 päeva jooksul pärast standardi avaldamist või hiljemalt 120 päeva jooksul pärast uue kasutusviisi esmamüüki liidu turul selliste kasutusviiside puhul, mis ei olnud standardi avaldamise ajal teada.

3. Taotlus peab sisaldama järgmist teavet:
  - (a) standardi kaubanduslik nimetus;
  - (b) viimase tehnilise kirjelduse avaldamise kuupäev või uue kasutusviisi liidu turul esmamüügi kuupäev;
  - (c) lõikes 1 osutatud standardi rakendamiseks olulise patendi omanikele teadaolevad kasutusviisid;
  - (d) taotlust toetavate standardi rakendamiseks olulise patendi omanike nimed ja kontaktandmed;
  - (e) nende individuaalses ja ühises omandis standardi rakendamiseks oluliste patentide hinnanguline osakaal kõigist potentsiaalsetest selle standardi rakendamiseks olulistest patentidest.
4. Pädevuskeskus teavitab lõike 3 punktis d osutatud standardi rakendamiseks olulise patendi omanikke ja palub neil väljendada huvi protsessis osalemise vastu ja esitada oma standardi rakendamiseks oluliste patentide hinnanguline osakaal kõikidest standardiga seotud standardi rakendamiseks olulistest patentidest.
5. Pädevuskeskus määrab lepitajate nimekirjast lepitaja ja teavitab sellest kõiki standardi rakendamiseks oluliste patentide omanikke, kes on väljendanud huvi protsessis osaleda.
6. Standardi rakendamiseks oluliste patentide omanikud, kes esitavad lepitajale konfidentsiaalset teavet, peavad esitama konfidentsiaalsena esitatud teabe mittekonfidentsiaalse ja piisavalt üksikasjaliku versiooni, mis võimaldab konfidentsiaalsena esitatud teabe sisust vajalikul määral aru saada.
7. Kui standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud ei esita kuue kuu jooksul pärast lepitaja määramist ühist teadet, lõpetab lepitaja menetluse.
8. Kui edasiarendajad lepivad kokku ühises teates, kohaldatakse artikli 15 lõigetes 1, 2 ja 4 sätestatud menetlust.

Artikkel 18

Mittesiduv eksperdiarvamus summaarse litsentsitasu kohta

1. Standardi rakendamiseks oluliste patentide omanik või rakendaja võib taotleda pädevuskeskuselt mittesiduvat eksperdiarvamus ülemaailmse summaarse litsentsitasu kohta.
2. Lõikes 1 osutatud taotlus esitatakse hiljemalt 150 päeva jooksul pärast järgmisi sündmusi:
  - (a) asjakohase standardi avaldamine teadaolevate kasutusviiside jaoks; või
  - (b) uued kasutusviisid müüakse kõigepealt liidu turul.
3. Taotlus sisaldab järgmist:
  - (a) standardi kaubanduslik nimetus;
  - (b) standardit määratlevate asjakohaste tehniliste kirjelduste loetelu;
  - (c) asjaomaste toodete, protsesside, teenuste või süsteemide või kasutusviiside loetelu;
  - (d) teadaolevate sidusrühmade nimekiri ja kontaktandmed.

4. Pädevuskeskus teatab taotlusest asjaomasele standardeid väljatöötavale organisatsioonile ja kõigile teadaolevatele sidusrühmadele. Ta avaldab taotluse EUIPO veebisaidil ja kutsub sidusrühmi üles väljendama huvi protsessis osalemise vastu 30 päeva jooksul alates taotluse avaldamise päevast.
5. Iga sidusrühm võib taotleda protsessis osalemist pärast oma huvi aluste selgitamist. Standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud esitavad oma standardi rakendamiseks oluliste patentide hinnangulise osakaalu kõigist standardiga seotud standardi rakendamiseks olulistest patentidest. Rakendajad esitavad teabe standardi mis tahes asjakohase kasutusviisi kohta, sealhulgas asjaomase turuosa kohta liidus.
6. Kui osalemistaotlused hõlmavad standardi rakendamiseks olulise patendi omanikke, kes esindavad ühiselt hinnanguliselt vähemalt 20 % kõigist standardiga seotud standardi rakendamiseks olulistest patentidest, ja rakendajaid, kellel on ühiselt vähemalt 10 % asjakohane turuosa liidus või vähemalt 10 VKEd, määrab pädevuskeskus lepitajate nimekirjast valitud kolmest lepitajast koosneva rühma, kellel on asjaomases tehnoloogiavaldkonnas asjakohane taust.
7. Sidusrühmad, kes esitavad rühmale konfidentsiaalset teavet, peavad esitama konfidentsiaalsena esitatud teabe mittekonfidentsiaalse ja piisavalt üksikasjaliku versiooni, mis võimaldab konfidentsiaalsena esitatud teabe sisust vajalikul määral aru saada.
8. Pärast ametisse nimetamist palub rühm osalevatel standardi rakendamiseks olulise patendi omanikel ühe kuu jooksul:
  - (a) teha ettepanek summaarse litsentsitasu kohta, sealhulgas artikli 15 lõikes 2 osutatud teave, või
  - (b) esitada põhjendus selle kohta, miks ei ole tehnilistel, majanduslikel või muudel põhjustel võimalik pakkuda summaarset litsentsitasu.
9. Rühm kaalub lõikes 8 sätestatud esildisi nõuetekohaselt ja otsustab:
  - (a) peatada summaarset litsentsitasu käsitleva eksperdiarvamuse menetluse esialgu kuni kuueks kuuks, mida võib pikendada ühe osaleva standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku nõuetekohaselt põhjendatud taotluse alusel, või
  - (b) esitada eksperdiarvamuse.
10. Rühm esitab eksperdiarvamuse kaheksa kuu jooksul alates lõike 8 punkti a kohase peatamisaja lõppemisest või lõike 8 punktis b osutatud otsuse tegemisest. Arvamust peavad toetama vähemalt kaks kolmest lepitajast.
11. Eksperdiarvamus sisaldab taotluses esitatud teabe kokkuvõtet, artikli 15 lõikes 2 osutatud teavet, lepitajate nimesid, menetlust, summaarset litsentsitasu käsitleva arvamuse põhjendusi ja aluseks olevat meetodikat. Võimalike lahknevate seisukohtade põhjused esitatakse eksperdiarvamuse lisas.
12. Eksperdiarvamus sisaldab analüüsi asjaomase väärtusahela ja summaarse litsentsitasu võimaliku mõju kohta nii standardi rakendamiseks olulise patendi omanike kui ka sidusrühmade innovatsioonistiimulitele väärtusahelas, kus litsentsimine toimub.
13. Pädevuskeskus avaldab eksperdiarvamuse ja teatab sellest osalejatele.

3. peatükk

Standardi rakendamiseks oluliste patentide registreerimine

Artikkel 19

Standardi rakendamiseks oluliste patentide registri haldamine

1. Pädevuskeskus loob registrikande standardi kohta, mille suhtes on võetud FRAND-kohustused, 60 päeva jooksul alates järgmiste sündmuste hulgast varaseimast:
  - (a) standardi ja sellega seotud teabe avaldamine pädevuskeskuse poolt vastavalt artikli 14 lõikele 7;
  - (b) summaarse litsentsitasu ja sellega seotud teabe avaldamine pädevuskeskuse poolt vastavalt artikli 15 lõikele 4 ja artikli 18 lõikele 11.
2. Pädevuskeskus avaldab EUIPO veebisaidil teate, milles teavitatakse sidusrühmi registrikande tegemisest ja osutatakse lõikes 1 osutatud väljaannetele. Pädevuskeskus teatab teadaolevatele standardi rakendamiseks olulise patendi omanikele individuaalselt elektroonilisel teel ja asjaomasele standardeid väljatöötavale organisatsioonile käesolevas lõikes osutatud teatest.

Artikkel 20

Standardi rakendamiseks oluliste patentide registreerimine

1. Standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku taotlusel registreerib pädevuskeskus kõik ühes või mitmes liikmesriigis kehtivad ja käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvad patendid, mis on olulised sellise standardi jaoks, mille kohta pädevuskeskus on avaldanud teate vastavalt artikli 19 lõikele 2.
2. Et standardi rakendamiseks olulise patendi saaks registrisse lisada, peab vähemalt üks patendinõudlus vastama vähemalt ühele standardit käsitlevale nõudele või soovitusel, mida saab kindlaks teha standardi nime, versiooni (ja/või publikatsiooni) ja alapunkti järgi.
3. Registreerimistaotlus esitatakse kuue kuu jooksul alates teate avaldamisest vastavalt artikli 19 lõikele 2. Kui liikmesriigi või Euroopa patendiamet annab standardi rakendamiseks olulise patendi välja alles pärast teate avaldamist vastavalt artikli 19 lõikele 2, esitatakse registreerimistaotlus kuue kuu jooksul alates standardi rakendamiseks olulise patendi väljaandmisest asjaomase patendiameti poolt.
4. Taotlus peab sisaldama artikli 4 lõikes 3 ja artikli 5 lõike 2 punktides a, b, d ja e sätestatud teavet.
5. Standardi rakendamiseks olulise patendi omanik ajakohastab registris ja andmebaasis sisalduvat teavet, et võtta arvesse tema registreeritud standardi rakendamiseks olulise patendiga seotud olulisi muudatusi, teatades sellest pädevuskeskusele kuue kuu jooksul alates muudatuse toimumisest.
6. Registreerimistaotlus võetakse vastu alles pärast seda, kui standardi rakendamiseks olulise patendi omanik on tasunud registreerimistasu. Komisjon määrab registreerimistasu kindlaks rakendusaktis, mis antakse välja artikli 63 lõike 5 alusel. Registreerimistasu hõlmab keskmise suurusega ja suurettevõtjate puhul eeldatavaid kulusid ja tasusid, mis on seotud artikli 29 lõike 1 kohaselt valitud standardi rakendamiseks oluliste patentide olulisuse kontrolliga.

Artikkel 21

Registreerimise kuupäev

1. Registreerimise kuupäev on kuupäev, mil pädevuskeskus sai registreerimistaotluse vastavalt artikli 20 lõigetele 2, 4 ja 5.
2. Pädevuskeskus avaldab registreeritud standardi rakendamiseks olulised patendid registris seitsme tööpäeva jooksul alates registreerimise kuupäevast.

Artikkel 22

Registreerimistingimuste läbivaatamine

1. Registreeritud standardi rakendamiseks oluliste patentide valimi täielikkust ja õigsust kontrollitakse igal aastal.
2. EUIPO võtab vastu metoodika kontrollimisele kuuluvate registreeritud standardi rakendamiseks oluliste patentide valimi moodustamiseks.
3. Kui registreering ei sisalda artiklite 4 ja 5 kohast teavet või sisaldab mittetäielikku või ebatäpset teavet, palub pädevuskeskus standardi rakendamiseks olulise patendi omanikul esitada täielik ja täpne teave ettenähtud tähtaja jooksul, milleks on vähemalt kaks kuud.
4. Kui standardi rakendamiseks olulise patendi omanik ei esita õiget ja täielikku teavet, peatatakse registreering kuni puudulikkuse või ebatäpsuse kõrvaldamiseni.
5. Standardi rakendamiseks olulise patendi omanik, kelle standardi rakendamiseks olulise patendi registreering on lõike 4 kohaselt peatatud ja kes leiab, et pädevuskeskuse järeldus ei ole õige, võib pöörduda EUIPO apellatsioonikoja poole, et viimane teeks selles küsimuses otsuse. Taotlus esitatakse kahe kuu jooksul alates peatamisest. Kahe kuu jooksul alates taotluse esitamisest lükkavad EUIPO apellatsioonikojad taotluse tagasi või paluvad pädevuskeskusel oma järelduse parandada ja teavitada sellest taotluse esitanud isikut.
6. Standardi rakendamiseks olulist patenti käsitleva teabe täiendamine või parandamine käesoleva artikli kohaselt on tasuta.

Artikkel 23

Registrikande või andmebaasi andmete parandamine

1. Standardi rakendamiseks olulise patendi omanik võib taotleda oma standardi rakendamiseks olulise patendi registreeringu või andmebaasis sisalduva teabe parandamist, esitades pädevuskeskusele asjakohase taotluse, välja arvatud lõikes 2 sätestatud juhtudel.
2. Kolmandad isikud võivad taotleda pädevuskeskusele standardi rakendamiseks olulise patendi registreeringu või andmebaasis sisalduva teabe parandamist. Taotlus peab sisaldama järgmist teavet:
  - (a) taotluse esitanud isiku nimi ja kontaktandmed;
  - (b) registreeritud standardi rakendamiseks olulise patendi registreerimisnumber;
  - (c) taotluse põhjused;
  - (d) sõltumatust allikast saadud tõendid, mis toetavad taotlust.

3. Pätevuskeskus teatab taotlusest standardi rakendamiseks olulise patendi omanikule ja palub standardi rakendamiseks olulise patendi omanikul vajaduse korral parandada registrikannet või andmebaasi jaoks esitatud teavet hiljemalt kahe kuu jooksul.
4. Pätevuskeskus teavitab standardi rakendamiseks olulise patendi omanikku ja palub standardi rakendamiseks olulise patendi omanikul vajaduse korral parandada registrikannet või andmebaasi jaoks esitatud teavet hiljemalt kahe kuu jooksul, kui artikli 10 lõike 1 kohane liikmesriigi pädev kohus või patendiamet või mis tahes kolmas isik on teavitanud teda järgmisest:
  - (a) registreeritud standardi rakendamiseks olulise patendi kehtivuse lõppemine,
  - (b) registreeritud standardi rakendamiseks olulise patendi kehtetuks tunnistamine pädeva asutuse poolt või
  - (c) lõplik kohtuotsus, et registreeritud standardi rakendamiseks oluline patent ei ole asjaomase standardi seisukohast oluline.
5. Kui standardi rakendamiseks olulise patendi omanik ei paranda registrikannet või andmebaasi jaoks esitatud teavet ettenähtud tähtaja jooksul, peatatakse registreering kuni puudulikkuse või ebatäpsuse kõrvaldamiseni.
6. Standardi rakendamiseks olulise patendi omanik, kelle standardi rakendamiseks olulise patendi registreering on lõike 5 kohaselt peatatud ja kes leiab, et pädevuskeskuse järeldus ei ole õige, võib pöörduda EUIPO apellatsioonikoja poole, et viimane teeks selles küsimuses otsuse. Taotlus esitatakse kahe kuu jooksul alates kustutamisest. Kahe kuu jooksul alates taotluse esitamisest lükkavad EUIPO apellatsioonikojad taotluse tagasi või paluvad pädevuskeskusel oma järeldused parandada ja teavitada sellest taotluse esitanud isikut.
7. Pätevuskeskus peatab käesoleva artikli kohaste parandustaotluste menetlemise alates standardi rakendamiseks olulise patendi valimisest olulisuse kontrolliks vastavalt artiklile 29 kuni olulisuse kontrolli tulemuse avaldamiseni registris ja andmebaasis vastavalt artikli 33 lõikele 1.
8. Pätevuskeskus võib omal algatusel parandada kõik keelevead, ümberkirjutamisvead, ilmsed eksimused või tehnilised vead, mida ta on teinud registris ja andmebaasis.
9. Kõik käesoleva artikli kohased parandused tehakse tasuta.

Artikkel 24

Standardi rakendamiseks oluliste patentide registreerimata jätmise või registreeringu peatamise mõju

1. Standardi rakendamiseks olulised patendid, mis ei ole registreeritud artikli 20 lõikes 3 sätestatud tähtaja jooksul, ei saa õiguskaitset seoses standardi rakendamisega, mille jaoks registreerimine on liikmesriigi pädevas kohtus nõutav, alates artikli 20 lõikes 3 sätestatud tähtajast kuni selle registrisse kandmiseni.
2. Standardi rakendamiseks olulise patendi omanikul, kes ei ole oma standardi rakendamiseks olulisi patente artikli 20 lõikes 3 sätestatud tähtaja jooksul registreerinud, ei ole õigust saada litsentsitasu ega nõuda kahjutasu selliste standardi rakendamiseks oluliste patentide rikkumise eest seoses standardi rakendamisega, mille jaoks registreerimine on nõutav, alates artikli 20 lõikes 3 sätestatud tähtajast kuni selle registrisse kandmiseni.

3. Lõiked 1 ja 2 ei piira selliste lepingute sätete kohaldamist, millega kehtestatakse litsentsitasu olemasolevate või tulevaste patentide ulatusliku portfelli eest ja milles on sätestatud, et piiratud arvu patentide kehtetus, mitteolulisus või mittetäidetavus ei mõjuta litsentsitasu kogusummat ja täidetavust ega lepingu muid tingimusi.
4. Lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse ka juhul, kui standardi rakendamiseks olulise patendi registreering peatatakse artikli 22 lõike 4 või artikli 23 lõike 5 kohaseks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui apellatsioonikojad nõuavad pädevuskeskusele oma järelduste korrigeerimist vastavalt artikli 22 lõikele 5 ja artikli 23 lõikele 6.
5. Liikmesriigi pädev kohus, kellel palutakse teha otsus mis tahes küsimuses, mis on seotud ühes või mitmes liikmesriigis kehtiva standardi rakendamiseks olulise patendiga, kontrollib, kas standardi rakendamiseks oluline patent on registreeritud hagi vastuvõetavust käsitleva otsuse osana.

Artikkel 25

Standardi rakendamiseks olulise patendi kustutamine registrist ja andmebaasist

1. Standardi rakendamiseks olulise patendi omanik võib taotleda oma registreeritud standardi rakendamiseks olulise patendi kustutamist registrist ja andmebaasist järgmistel põhjustel:
  - (a) patendi kehtivuse lõppemine;
  - (b) patendi kehtetuks tunnistamine pädeva asutuse poolt;
  - (c) liikmesriigi pädeva kohtu lõplik otsus, et registreeritud patent ei ole asjaomase standardi rakendamiseks oluline;
  - (d) artikli 31 lõike 5 ja artikli 33 lõike 1 kohase olulisuse kontrolli negatiivse tulemuse tõttu.
2. Sellise taotluse võib esitada igal ajal, välja arvatud alates sellest, kui standardi rakendamiseks oluline patent on valitud olulisuse kontrolliks vastavalt artiklile 29, kuni olulisuse kontrolli tulemuse avaldamiseni registris ja andmebaasis vastavalt artikli 33 lõikele 1.
3. Pädevuskeskus kustutab standardi rakendamiseks olulise patendi registrist ja andmebaasist.

IV jaotis **Hindajad ja lepitajad**

Artikkel 26

Hindajad ja lepitajad

1. Hindaja korraldab olulisuse kontrolli.
2. Lepitaja ülesanneteks on:
  - (a) olla poolte vahendajaks summaarse litsentsitasu kindlaksmääramisel;
  - (b) esitada mittesiduv arvamus summaarse litsentsitasu kohta;
  - (c) osaleda FRAND-tingimuste kindlaksmääramisel.
3. Hindajad ja lepitajad järgivad käitumisjuhendit.

4. Pädevuskeskus määrab hindajate nimekirjast [10] hindajat vastastikuse eksperdihinnangu andjaks [kolmeks] aastaks.
5. [Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 18 kuud alates käesoleva määruse jõustumisest] määrab komisjon rakendusaktiga, mis on vastu võetud kooskõlas osutatud kontrollimenetlusega, kindlaks praktilise ja tegevuskorra, mis käsitleb järgmist:
  - a) hindajatele või lepitajatele esitatavad nõuded, sealhulgas käitumisjuhend;
  - b) artiklite 17, 18, 31 ja 32 ning VI jaotise kohased menetlused.

Artikkel 27

Valikumenetlus

1. Pädevuskeskus viib läbi kandidaatide valimise menetluse artikli 26 lõikes 5 osutatud rakendusaktis sätestatud nõuete alusel.
2. Pädevuskeskus koostab sobivate hindajate või lepitajate kandidaatide nimekirja. Võib olla erinevaid hindajate ja lepitajate nimekirju, sõltuvalt nende spetsialiseerumise tehnilisest valdkonnast või erialateadmistest.
3. Kui pädevuskeskus ei ole esmakordse registreerimise või FRAND-tingimuste kindlaksmääramise ajaks veel hindajate või lepitajate kandidaatide nimekirja koostanud, kutsub ta tunnustatud ajutisi eksperte, kes täidavad artikli 26 lõikes 5 osutatud rakendusaktis sätestatud nõudeid.
4. Pädevuskeskus vaatab nimekirjad regulaarselt läbi, et oleks tagatud piisav arv kvalifitseeritud kandidaate.

V jaotis

Standardi rakendamiseks oluliste patentide olulisuse kontroll

Artikkel 28

Üldnõue olulisuse kontrolli kohta

1. Pädevuskeskus haldab olulisuse kontrolli süsteemi, tagades selle objektiivse ja erapooletu läbiviimise ning saadud teabe konfidentsiaalsuse kaitse.
2. Olulisuse kontrolli teeb artikli 27 kohaselt valitud hindaja. Hindajad kontrollivad registreeritud standardi rakendamiseks oluliste patentide olulisust standardi suhtes, mille jaoks need on registreeritud.
3. Olulisuse kontrolli tehakse igast patendiperest ainult ühe standardi rakendamiseks olulise patendi suhtes.
4. Kui olulisuse kontrolli ei tehta või see pole käimas, ei välista see litsentsimise üle peetavaid läbirääkimisi ega kohtu- või haldusmenetlust seoses registreeritud standardi rakendamiseks olulise patendiga.
5. Hindaja teeb olulisuse kontrolli tulemusest ja selle põhjustest kokkuvõtte põhjendatud arvamuses, või vastastikuse hindamise korral lõplikus põhjendatud arvamuses, mis ei ole õiguslikult siduv.
6. Olulisuse kontrolli tulemust ja hindaja põhjendatud arvamust või vastastikuse eksperdihinnangu andja lõplikku põhjendatud arvamust võib kasutada

tõendusmaterjalina sidusrühmadele, patendipuulidele, avaliku sektori asutustele, kohtutele või vahekohtunikele.

Artikkel 29

Olulisuse kontrolli haldamine

1. Pädevuskeskus valib igal aastal olulisuse kontrolliks iga standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku erinevatest patendiperedest pärit registreeritud standardi rakendamiseks oluliste patentide valimi seoses iga konkreetse registrisse kantud standardiga. Mikro- ja väikeettevõtjate registreeritud standardi rakendamiseks olulised patendid jäetakse iga-aastasest valimi võtmise protsessist välja. Kontrollid tehakse metoodika alusel, millega tagatakse õiglane ja statistiliselt korrektne valik, mis võimaldab saada piisavalt täpseid tulemusi standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku kõigi registreeritud standardi rakendamiseks oluliste patentide olulisuse määra kohta seoses iga konkreetse registrisse kantud standardiga. [Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 18 kuud alates käesoleva määruse jõustumisest] määrab komisjon rakendusaktiga kindlaks üksikasjaliku metoodika. Kõnealuse rakendusakti vastuvõtmisel järgitakse artikli 68 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlust.
2. Pädevuskeskus teavitab standardi rakendamiseks olulise patendi omanikke olulisuse kontrolliks valitud standardi rakendamiseks olulistest patentidest. Standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud võivad esitada pädevuskeskuse määratud tähtaja jooksul samal ajavahemikul patendinõudluse tabeli, mis sisaldab maksimaalselt viit vastavust standardi rakendamiseks olulise patendi ja asjaomase standardi vahel, mis tahes täiendavat tehnilist teavet, mis võib hõlbustada olulisuse kontrolli, ja patendi tõlkeid, mida pädevuskeskus on taotlenud.
3. Pädevuskeskus avaldab olulisuse kontrolliks valitud standardi rakendamiseks oluliste patentide loetelu.
4. Kui olulisuse kontrolliks valitud standardi rakendamiseks olulise patendi suhtes on juba tehtud või parasjagu käimas käesoleva jaotise kohane olulisuse kontroll või tehtud artiklis 8 osutatud olulisuse otsus või kontroll, siis täiendavat olulisuse kontrolli ei tehta. Eelmise olulisuse kontrolli või otsuse tulemust kasutatakse selleks, et määrata kindlaks valimisse kuuluvate standardi rakendamiseks oluliste patentide osakaal standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku ja konkreetse registreeritud standardi kohta, mis on edukalt läbinud olulisuse kontrolli.
5. Iga standardi rakendamiseks olulise patendi omanik võib vabatahtlikult teha ettepaneku kontrollida igal aastal kuni 100 registreeritud standardi rakendamiseks olulise, eri patendiperedest pärit patendi olulisust seoses iga konkreetse standardiga, mille jaoks standardi rakendamiseks oluline patent on registreeritud.
6. Iga rakendaja võib vabatahtlikult teha ettepaneku kontrollida igal aastal kuni 100 registreeritud standardi rakendamiseks olulise, eri patendiperedest pärit patendi olulisust seoses iga konkreetse standardiga, mille jaoks standardi rakendamiseks oluline patent on registreeritud.
7. Pädevuskeskus määrab standardi rakendamiseks olulised patendid olulisuse kontrolliks hindajatele artikli 27 kohaselt koostatud hindajate nimekirja alusel ning tagab hindajatele juurdepääsu standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku esitatud täielikule dokumentatsioonile.

8. Pätevuskeskus tagab, et hindaja isikut ei avaldata standardi rakendamiseks olulise patendi omanikele artikli 31 kohase olulisuse kontrollimise ajal või artikli 32 kohase vastastikuse hindamise ajal. Kogu teabevahetus standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku ja hindaja vahel peab toimuma pädevuskeskuse kaudu.
9. Kui artikli 28 kohaseid vorminõudeid, muid menetlusnõudeid või käitumisjuhendit ei järgita, võib pädevuskeskus mis tahes sidusrühma taotluse korral, mis on esitatud ühe kuu jooksul alates põhjendatud arvamuse või lõpliku põhjendatud arvamuse avaldamisest, või omal algatusel kontrollimise tulemused läbi vaadata ja otsustada:
  - (a) säilitada või
  - (b) kehtetuks tunnistadaregistreeritud standardi rakendamiseks olulise patendi olulisuse kontrollimise või vastastikuse hindamise tulemused.
10. Kui pädevuskeskus tühistab tulemused vastavalt lõike 9 punktile b, määrab pädevuskeskus uue hindaja või vastastikuse eksperdihinnangu andja, kes viib läbi uue olulisuse kontrolli vastavalt artiklile 31 või uue vastastikuse hindamise vastavalt artiklile 32.
11. Pool, kes taotleb olulisuse kontrolli või vastastikuse hindamise tulemuste läbivaatamist ja uue hindaja määramist ning leiab, et pädevuskeskuse otsus ei ole õige, võib taotleda EUIPO apellatsioonikojalt selles küsimuses otsuse tegemist. Taotlus esitatakse kahe kuu jooksul alates pädevuskeskuse järeldusest. EUIPO apellatsioonikojad kas lükkavad taotluse tagasi või paluvad pädevuskeskusel määrata uue hindaja ning teavitavad sellest taotluse esitanud isikut ja vajaduse korral standardi rakendamiseks olulise patendi omanikku.

Artikkel 30

Sidusrühmade tähelepanekud

1. 90 päeva jooksul pärast valimisse võetud registreeritud standardi rakendamiseks oluliste patentide loetelu avaldamist võib iga sidusrühm esitada pädevuskeskusele kirjalikke seisukohti valitud standardi rakendamiseks oluliste patentide olulisuse kohta.
2. Lõikes 1 osutatud tähelepanekud edastatakse standardi rakendamiseks olulise patendi omanikule, kes võib esitada nende kohta märkusi pädevuskeskuse määratud tähtaja jooksul.
3. Pädevuskeskus esitab standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku tähelepanekud ja vastused hindajale pärast määratud tähtaja möödumist.

Artikkel 31

Registreeritud standardi rakendamiseks olulise patendi olulisuse kontrollimine

1. Olulisuse kontrollimisel järgitakse menetlust, mis tagab piisava aja, ranguse ja kõrge kvaliteedi.
2. Hindaja võib paluda asjaomasel standardi rakendamiseks olulise patendi omanikul esitada oma märkused hindaja määratud tähtaja jooksul.
3. Kui hindajal on põhjust arvata, et standardi rakendamiseks oluline patent ei pruugi olla standardi rakendamiseks oluline, teavitab pädevuskeskus standardi

rakendamiseks olulise patendi omanikku sellistest põhjustest ja täpsustab ajavahemiku, mille jooksul standardi rakendamiseks olulise patendi omanik võib esitada oma märkused või muudetud patendinõudluse tabeli.

4. Hindaja võtab standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku esitatud teavet nõuetekohaselt arvesse.
5. Hindaja esitab pädevuskeskusele oma põhjendatud arvamuse kuue kuu jooksul alates ametisse nimetamisest. Põhjendatud arvamus sisaldab standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku ja hindaja nime, standardi rakendamiseks olulist patenti, mille suhtes olulisuse kontrolli tehakse, asjakohast standardit, kontrollimenetluse kokkuvõtet, olulisuse kontrolli tulemust ja selle tulemuse aluseks olevaid põhjendusi.
6. Pädevuskeskus edastab põhjendatud arvamuse standardi rakendamiseks olulise patendi omanikule.

Artikkel 32

Vastastikune hindamine

1. Kui pädevuskeskus on standardi rakendamiseks olulise patendi omanikku artikli 31 lõike 3 kohaselt teavitanud, võib standardi rakendamiseks olulise patendi omanik taotleda vastastikust hindamist enne artikli 31 lõike 3 kohase märkuste esitamise tähtaja möödumist.
2. Kui standardi rakendamiseks olulise patendi omanik taotleb vastastikust hindamist, määrab pädevuskeskus vastastikuse eksperdihinnangu andja.
3. Vastastikuse eksperdihinnangu andja võtab nõuetekohaselt arvesse kogu standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku esitatud teavet, esialgse hindaja põhjendusi, miks standardi rakendamiseks oluline patent ei pruugi olla standardi rakendamiseks oluline, ning standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku esitatud võimalikku muudetud patendinõudluse tabelit või täiendavaid tähelepanekuid.
4. Kui vastastikune hindamine kinnitas hindaja esialgseid järeldusi selle kohta, et hinnatud standardi rakendamiseks oluline patent ei pruugi olla oluline selle standardi rakendamiseks, mille jaoks see on registreeritud, teavitab vastastikuse eksperdihinnangu andja sellest pädevuskeskust ja põhjendab oma arvamust. Pädevuskeskus teavitab standardi rakendamiseks olulise patendi omanikku ja palub standardi rakendamiseks olulise patendi omanikul esitada oma märkused.
5. Vastastikuse eksperdihinnangu andja võtab nõuetekohaselt arvesse standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku tähelepanekuid ja esitab pädevuskeskusele lõpliku põhjendatud arvamuse kolme kuu jooksul alates enda ametisse nimetamisest. Lõplik põhjendatud arvamus sisaldab standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku, hindaja ja vastastikuse eksperdihinnangu andja nime, standardi rakendamiseks olulist patenti, mille suhtes olulisuse kontrolli tehakse, asjakohast standardit, kontrollimise ja vastastikuse hindamise menetluse kokkuvõtet, hindaja esialgset järeldust, vastastikuse hindamise tulemust ja selle tulemuse aluseks olevaid põhjendusi.
6. Pädevuskeskus edastab lõpliku põhjendatud arvamuse standardi rakendamiseks olulise patendi omanikule.
7. Vastastikuse hindamise tulemused parandavad olulisuse kontrolli protsessi ja tagavad järjepidevuse.

Olulisuse kontrolli tulemuste avaldamine

1. Pädevuskeskus kannab olulisuse kontrolli või vastastikuse hindamise tulemuse registrisse ning põhjendatud arvamuse ja lõpliku põhjendatud arvamuse andmebaasi. Käesoleva määruse kohase olulisuse kontrolli tulemus kehtib kõigi samasse patentiperesse kuuluvate standardi rakendamiseks oluliste patentide suhtes.
2. Pädevuskeskus avaldab registris valimisse kuuluvate standardi rakendamiseks oluliste patentide osakaalu standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku ja konkreetse registreeritud standardi kohta, mis on edukalt läbinud olulisuse kontrolli.
3. Kui tulemuste avaldamisel tehakse pädevuskeskusele omistatav viga, parandab pädevuskeskus vea omal algatusel või standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku registreerija taotlusel ning avaldab vigade paranduse.

VI jaotis

FRAND-tingimuste kindlaksmääramine

FRAND-tingimuste kindlaksmääramise algatamine

1. FRAND-tingimuste kindlaksmääramise sellise standardi ja kasutusviisi suhtes, mille kohta on koostatud registrikanne, algatab üks järgmistest isikutest:
  - (a) standardi rakendamiseks olulise patendi omanik enne patendi rikkumisega seotud nõude algatamist liikmesriigi pädevas kohtus;
  - (b) standardi rakendamiseks olulise patendi rakendaja, enne kui liikmesriigi pädevale kohtule esitatakse taotlus standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsi FRAND-tingimuste kindlaksmääramiseks või hindamiseks.
2. FRAND-tingimuste kindlaksmääramist taotlevale poolele viidatakse kui „taotlevale poolele“, taotlusele vastavale poolele kui „vastavale poolele“ ning mõlemale koos viidatakse FRAND-tingimuste kindlaksmääramisel kui „pooltele“.
3. FRAND-tingimustega seotud vaidluste lahendamiseks võib üks pool või mõlemad pooled vabatahtlikult algatada FRAND-tingimuste kindlaksmääramise.
4. Kohustus algatada lõike 1 kohane FRAND-tingimuste kindlaksmääramine enne kohtumenetlust ei piira kummagi poole võimalust taotleda kuni FRAND-tingimuste kindlaksmääramiseni liikmesriigi pädevalt kohtult ajutise rahalise tõkendi kehtestamist väidetava rikkuja suhtes. Ajutise tõkendiga välistatakse väidetava rikkuja vara arestimine ja standardi rakendamiseks olulise patendi rikkumises kahtlustatavate toodete konfiskeerimine või tarnimise lõpetamine. Kui siseriikliku õigusega on ette nähtud, et ajutist rahalist tõkendit võib taotleda üksnes juhul, kui asja menetletakse sisuliselt, võib kumbki pool esitada asja sisuliseks otsustamiseks sel eesmärgil liikmesriigi pädevale kohtule. Pooled taotleavad siiski liikmesriigi pädevalt kohtult sisulise menetlemise peatamist FRAND-tingimuste kindlaksmääramise ajaks. Kui liikmesriigi pädev kohus otsustab, kas määrata ajutine tõkend, peab ta arvesse võtma, et FRAND-tingimuste kindlaksmääramise menetlus on pooleli.
5. Kui FRAND-tingimuste kindlaksmääramine on lõpetatud, peavad kõik meetmed, sealhulgas ajutised, ennetavad ja parandusmeetmed, olema pooltele kättesaadavad.

Artikkel 35

Töökord

FRAND-tingimuste kindlaksmääramist reguleeritakse artiklitega 34–58, mida rakendatakse artikli 26 lõike 5 kohaselt.

Artikkel 36

FRAND-tingimuste kindlaksmääramise algatamise taotluse sisu

1. FRAND-tingimuste kindlaksmääramise võib algatada pädevuskeskusele esitatava kirjaliku taotlusega, mis sisaldab järgmist teavet:
  - (a) taotleva poole nimi ja kontaktandmed;
  - (b) vastava poole nimi ja aadress;
  - (c) asjaomaste standardi rakendamiseks oluliste patentide registreerimisnumbrid registris;
  - (d) standardi kaubanduslik nimetus ja standardeid väljatöötava organisatsiooni nimi;
  - (e) litsentsimisläbirääkimiste praegune kokkuvõte, kui see on asjakohane;
  - (f) kui see on asjakohane, viited mis tahes muule FRAND-tingimuste kindlaksmääramisele.
2. Kui FRAND-tingimuste kindlaksmääramise algatamist taotleb standardi rakendamiseks olulise patendi omanik, peab see peale lõikes 1 loetletud teabe sisaldama järgmist teavet:
  - (a) patendiõudluse tabelid, mis kajastavad patendiõudlust valitud registreeritud standardi rakendamiseks oluliste patentidega seotud standardi suhtes;
  - (b) tõendid olulisuse kontrollide kohta, kui need on olemas.
3. FRAND-tingimuste kindlaksmääramise algatamise taotlus võib sisaldada ettepanekut FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta.

Artikkel 37

FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kestus

1. Kui pooled ei ole kokku leppinud teisiti, ei tohi ajavahemik alates artikli 38 lõike 5 punkti b või artikli 38 lõike 3 punkti c või artikli 38 lõike 4 punkti a teise lause või artikli 38 lõike 4 punkti c kohase FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamise taotluse esitamise kuupäevast kuni menetluse lõpetamise kuupäevani ületada üheksat kuud.
2. Liikmesriigi pädevale kohtule esitatavate nõuete aegumistähtaeg peatatakse FRAND-tingimuste kindlaksmääramise ajaks.

Artikkel 38

FRAND-tingimuste kindlaksmääramise taotlusest ja vastusest teatamine

1. Pädevuskeskus teatab taotlusest vastavale poolele seitsme päeva jooksul ja teavitab sellest taotlevat poolt.

2. Vastav pool teavitab pädevuskeskust 15 päeva jooksul alates pädevuskeskusest FRAND-tingimuste kindlaksmääramise taotluse teate saamisest vastavalt lõikele 1. Vastuses märgitakse, kas vastav pool nõustub FRAND-tingimuste kindlaksmääramisega ja kas ta kohustub selle tulemust järgima.
3. Kui vastav pool ei vasta lõikes 2 sätestatud tähtaja jooksul või teavitab pädevuskeskust oma otsusest mitte osaleda FRAND-tingimuste kindlaksmääramises või mitte võtta kohustust tulemust järgida, kohaldatakse järgmist:
  - (a) pädevuskeskus teatab sellest taotlevale poolele ja palub tal seitsme päeva jooksul teatada, kas ta taotleb FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist ja kas ta kohustub järgima FRAND-tingimuste kindlaksmääramise tulemust;
  - (b) kui taotlev pool taotleb FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist ja võtab kohustuse selle tulemust järgida, siis FRAND-tingimuste kindlaksmääramist jätkatakse, kuid artikli 34 lõiget 1 ei kohaldata taotleva poolega seotud samasisuliste kohtumenetluste suhtes;
  - (c) kui taotlev pool ei taotle punktis a osutatud tähtaja jooksul FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist, lõpetab pädevuskeskus FRAND-tingimuste kindlaksmääramise.
4. Kui vastav pool nõustub FRAND-tingimuste kindlaksmääramisega ja kohustub järgima selle tulemust vastavalt lõikele 2, sealhulgas juhul, kui selline kohustus sõltub taotleva poole kohustusest järgida FRAND-tingimuste kindlaksmääramise tulemust, kohaldatakse järgmist:
  - (a) pädevuskeskus teatab sellest taotlevale poolele ja palub seitsme päeva jooksul teatada pädevuskeskusele, kas ta kohustub järgima FRAND-tingimuste kindlaksmääramise tulemust. Kui taotlev pool nõustub kohustusega, jätkatakse FRAND-tingimuste kindlaksmääramist ja tulemus on mõlemale poolele siduv;
  - (b) kui taotlev pool ei vasta punktis a osutatud tähtaja jooksul või teavitab pädevuskeskust oma otsusest mitte kohustuda järgima FRAND-tingimuste kindlaksmääramise tulemust, teavitab pädevuskeskus vastavat poolt ja palub tal seitsme päeva jooksul teatada, kas ta taotleb FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist;
  - (c) kui vastav pool taotleb FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist, siis FRAND-tingimuste kindlaksmääramist jätkatakse, kuid artikli 34 lõiget 1 ei kohaldata vastava poolega seotud samasisuliste kohtumenetluste suhtes;
  - (d) kui vastav pool ei taotle punktis b osutatud tähtaja jooksul FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist, lõpetab pädevuskeskus FRAND-tingimuste kindlaksmääramise.
5. Kui kumbki pool kohustub järgima FRAND-tingimuste kindlaksmääramise tulemust, kuid teine pool ei tee seda kohaldatava tähtaja jooksul, võtab pädevuskeskus vastu teate FRAND-tingimuste kindlaksmääramisega seotud kohustuse võtmise kohta ja teatab sellest pooltele viie päeva jooksul alates kohustuse võtmise tähtaja möödumisest. Kohustuse võtmise teade sisaldab poolte nimesid, FRAND-tingimuste kindlaksmääramise sisu, menetluse kokkuvõtet ja teavet selle kohta, milline pool on kohustuse võtnud ja milline võtmata jätnud.
6. FRAND-tingimuste kindlaksmääramine hõlmab ülemaailmset standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsi, kui pooled ei ole sätestanud teisiti, juhul kui mõlemad pooled nõustuvad FRAND-tingimuste kindlaksmääramisega, või kui

FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist taotlev pool ei ole sätestanud teisiti. VKEd, kes on FRAND-tingimuste kindlaksmääramise osalised, võivad taotleda FRAND-tingimuste kindlaksmääramise territoriaalse kohaldamisala piiramist.

Artikkel 39

Lepitajate valimine

1. Pärast seda, kui vastav pool on vastanud FRAND-tingimuste kindlaksmääramisele kooskõlas artikli 38 lõikega 2 või taotlenud selle jätkamist vastavalt artikli 38 lõikele 5, esitab pädevuskeskus FRAND-tingimuste kindlaksmääramiseks vähemalt kolm kandidaati artikli 27 lõikes 2 osutatud lepitajate nimekirjast. Pooled või pool valivad ühe esitatud kandidaatidest FRAND-tingimuste kindlaksmääramisel lepitajaks.
2. Kui pooled ei jõua lepitaja suhtes kokkuleppele, valib pädevuskeskus kandidaadi artikli 27 lõikes 2 osutatud lepitajate nimekirjast.

Artikkel 40

1. Valitud kandidaat teatab pädevuskeskusele nõusolekust hakata täitma FRAND-tingimuste kindlaksmääramisel lepitaja ülesandeid ning pädevuskeskus teatab nõusolekuteatest pooltele.
2. Lepitaja määratakse ametisse päev pärast pooltele nõusolekust teatamist ja pädevuskeskus suunab juhtumi menetlemiseks talle.

Artikkel 41

Menetluse ettevalmistamine

Kui lepitaja ei saa FRAND-tingimuste kindlaksmääramisel osaleda, taandab ennast või tuleb asendada, sest ta ei vasta artiklis 26 sätestatud nõuetele, kohaldatakse artiklis 39 sätestatud menetlust. Artiklis 37 osutatud ajavahemikku pikendatakse FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jaoks uue lepitaja ametisse nimetamiseks vajaliku aja võrra.

Artikkel 42

Menetluse ettevalmistamine

1. Pärast asja suunamist lepitajale vastavalt artikli 40 lõikele 2 kontrollib lepitaja vastavalt töökorrale, kas taotlus sisaldab artiklis 36 nõutud teavet.
2. Ta edastab pooltele või FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist taotlevale poolele menetluse käigu ja ajakava.

Artikkel 43

Kirjalik menetlus

Lepitaja kutsub kõiki pooli üles esitama kirjalikke esildisi, milles nad esitavad oma argumendid kohaldatavate FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta, sealhulgas tõendavad dokumendid ja tõendid, ning kehtestab asjakohased tähtajad.

Artikkel 44

Vastuväide FRAND-tingimuste kindlaksmääramisele

1. Pool võib hiljemalt esimeses kirjalikus esildises esitada vastuväite, et lepitaja ei saa FRAND-tingimusi kindlaks määrata õiguslikel alustel, nagu varasem siduv FRAND-tingimuste kindlaksmääramine või pooltevaheline kokkulepe. Teisele poolele antakse võimalus esitada oma märkused.
2. Lepitaja teeb vastuväite kohta otsuse ja lükkab selle enne asja sisulist menetlemist põhjendamata tõttu tagasi või ühendab selle FRAND-tingimuste kindlaksmääramise sisulise läbivaatamisega. Kui lepitaja tühistab vastuväite või ühendab selle FRAND-tingimuste kindlaksmääramise sisulise läbivaatamisega, jätkab ta FRAND-tingimuste kindlaksmääramist.
3. Kui lepitaja otsustab, et vastuväide on põhjendatud, lõpetab ta FRAND-tingimuste kindlaksmääramise ja koostab aruande otsuse põhjenduste kohta.

Artikkel 45

FRAND-tingimuste kindlaksmääramise korraldamine

1. Lepitaja abistab pooli FRAND-tingimuste kindlaksmääramisel sõltumatult ja erapooletult.
2. Lepitaja võib kutsuda pooli või FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist taotlevat poolt endaga kohtuma või suhelda temaga suuliselt või kirjalikult.
3. Pooled või FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist taotlev pool teevad lepitajaga heas usus koostööd ja eelkõige osalevad kohtumistel, täidavad lepitaja taotlusi esitada kõik asjakohased dokumendid, teave ja selgitused ning kasutavad nende käsutuses olevaid vahendeid, et lepitaja saaks ära kuulata tunnistajad ja eksperdid, keda lepitaja võib kutsuda.
4. Vastav pool võib FRAND-tingimuste kindlaksmääramisega ühineda igal ajal enne selle lõpetamist.
5. Lepitaja lõpetab FRAND-tingimuste kindlaksmääramise menetluse mõlema poole või FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist taotleva poole taotluse korral mis tahes etapis.

Artikkel 46

Ühe poole mitteosalemine

1. Kui pool:
  - (a) ei täida lepitaja taotlust, töökorda või artikli 42 lõikes 2 osutatud menetluse ajakava;
  - (b) võtab tagasi oma kohustuse järgida FRAND-tingimuste kindlaksmääramise tulemust, nagu on sätestatud artiklis 38, või
  - (c) ei täida mis tahes muul viisil FRAND-tingimuste kindlaksmääramisega seotud nõuet,teatab lepitaja sellest mõlemale poolele.
2. Pärast lepitajalt teate saamist võib nõudeid täitev pool paluda lepitajal võtta üks järgmistest meetmetest:

- (a) teha artikli 55 kohase FRAND-tingimuste kindlaksmääramise ettepaneku, mis põhineb tema käsutuses oleval teabel, omistades talle esitatud tõenditele kaalu, mida ta peab sobivaks;
  - (b) lõpetada menetlus.
3. Kui FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist taotleb pool ei täida lepitaja taotlust või ei täida muul viisil FRAND-tingimuste kindlaksmääramisega seotud nõuet, lõpetab lepitaja menetluse.

Artikkel 47

Paralleelsed menetlused kolmandas riigis

1. Käesoleva artikli kohaldamisel tähendab paralleelne menetlus menetlust, mis vastab järgmistele tingimustele:
- (a) järgib kolmanda riigi kohtu või haldus- või riigiasutuse menetlusi, millega võetakse vastu õiguslikult siduvad ja täitmisele pööratavad otsused patendihaide, patendiga seotud tõkendi, patendiõiguse rikkumise, turgu valitseva seisundi kuritarvitamise või FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta;
  - (b) on seotud litsentsimist käsitleva vaidlusega, mis puudutab sama standardit ja kasutusviisi ning patenti, millel on sisuliselt samad patendinõudlused kui standardi rakendamiseks olulistel patentidel, mille suhtes kohaldatakse FRAND-tingimuste kindlaksmääramist;
  - (c) selles osaleb üks või mitu FRAND-tingimuste kindlaksmääramise poolt.
2. Kui pool on algatanud enne FRAND-tingimuste kindlaksmääramist või selle ajal paralleelse menetluse, lõpetab lepitaja, või kui teda ei ole määratud, siis pädevuskeskus mis tahes teise poole taotluse korral FRAND-tingimuste kindlaksmääramise.

Artikkel 48

Tõendusmaterjal

1. Ilma et see piiraks mis tahes ajal FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jooksul artikli 54 lõike 3 kohast konfidentsiaalsuse kaitset, võib lepitaja poole taotlusel või omal algatusel nõuda dokumentide või muude tõendite esitamist.
2. Lepitaja võib kontrollida avalikult kättesaadavat teavet ja pädevuskeskuse registrit ning muude FRAND-tingimuste kindlaksmääramiste konfidentsiaalseid ja mittekonfidentsiaalseid aruandeid, samuti pädevuskeskuse koostatud või talle esitatud mittekonfidentsiaalseid dokumente ja teavet.

Artikkel 49

Tunnistajad ja eksperdid

Lepitaja võib kummagi poole taotlusel kuulata ära tunnistajad ja eksperdid, tingimusel et tõendid on FRAND-tingimuste kindlaksmääramiseks vajalikud ja et selliste tõendite läbivaatamiseks on aega.

Artikkel 50

FRAND-tingimuste kindlaksmääramise ettepanek

1. FRAND-tingimuste kindlaksmääramise ajal võib lepitaja või pool omal algatusel või lepitaja kutsel igal ajal esitada FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta ettepanekuid.
2. Kui taotlev pool on oma kirjalikus esildises esitanud FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kirjaliku ettepaneku, antakse vastavale poolele võimalus seda kommenteerida ja/või esitada oma vastuses kirjalik vastuettepanek.
3. FRAND-tingimuste kohta ettepanekute esitamisel võtab lepitaja arvesse FRAND-tingimuste kindlaksmääramise mõju väärtusahelale ning nii standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku kui ka asjaomase väärtusahela sidusrühmade innovatsiooniimulitele. Selleks võib lepitaja tugineda artiklis 18 osutatud eksperdiarvamusele või sellise arvamuse puudumise korral nõuda lisateavet ning kuulata ära eksperdid või sidusrühmad.

Artikkel 51

Lepitaja soovitus FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta

Lepitaja esitab pooltele kirjaliku soovitusel FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta hiljemalt viis kuud enne artiklis 37 osutatud tähtaega.

Artikkel 52

Poolte põhjendatud ettepanekute esitamine FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta

Pärast seda, kui lepitaja on andnud teada FRAND-tingimusi käsitlevast kirjalikust soovitusel, esitab kumbki pool üksikasjaliku ja põhjendatud ettepaneku FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta. Kui pool on juba esitanud FRAND-tingimuste kindlaksmääramise ettepaneku, esitatakse vajaduse korral läbivaadatud versioonid, võttes arvesse lepitaja soovitusel.

Artikkel 53

Menetluse suuline osa

Kui lepitaja peab seda vajalikuks või kui pool seda taotleb, toimub suuline ärakuulamine 20 päeva jooksul pärast põhjendatud ettepanekute esitamist FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta.

Artikkel 54

Teabe avalikustamine

1. Kui lepitaja saab emmalt-kummalt poolelt FRAND-tingimuste kindlaksmääramisega seotud teavet, avalikustab ta selle teisele poolele, et sellel oleks võimalik esitada mis tahes selgitusi.
2. Kumbki pool võib taotleda lepitajalt, et esitatud dokumendis sisalduvat konkreetset teavet hoitaks konfidentsiaalsena.

3. Kui üks pool taotleb, et tema esitatud dokumendis sisalduvat teavet hoitaks konfidentsiaalsena, ei avalikusta lepitaja seda teavet teisele poolele. Konfidentsiaalsust taotlev pool esitab ka konfidentsiaalsena esitatud teabe mittekonfidentsiaalse ja piisavalt üksikasjaliku versiooni, mis võimaldab konfidentsiaalsena esitatud teabe sisust vajalikul määral aru saada. Mittekonfidentsiaalne versioon avalikustatakse teisele poolele.

Artikkel 55

Lepitaja põhjendatud ettepanek FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta

1. Hiljemalt 45 päeva enne artiklis 37 osutatud tähtaja lõppu esitab lepitaja vastavalt vajadusele pooltele või FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist taotlevale poolele põhjendatud ettepaneku FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta.
2. Kumbki pool võib esitada ettepaneku kohta märkusi ja teha ettepanekuid lepitaja ettepaneku muutmiseks, ja lepitaja võib oma ettepaneku ümber sõnastada, et võtta arvesse poolte esitatud märkusi, ning teatab sellest ümbersõnastamisest vastavalt vajadusele pooltele või FRAND-tingimuste kindlaksmääramise jätkamist taotlevale poolele.

Artikkel 56

FRAND-tingimuste kindlaksmääramise lõpetamine ja lõpetamisest teatamine

1. Peale FRAND-tingimuste kindlaksmääramise lõpetamise artikli 38 lõikes 4, artikli 44 lõikes 3, artikli 45 lõikes 5, artikli 46 lõike 2 punktis b, artikli 46 lõikes 3 ja artikli 47 lõikes 2 sätestatud põhjustel lõpetatakse FRAND-tingimuste kindlaksmääramine mis tahes järgmistel viisil:
  - (a) pooled allkirjastavad kokkuleppe;
  - (b) pooled kirjutavad alla kirjalikule avaldusele, millega kiidetakse heaks artiklis 55 osutatud lepitaja põhjendatud ettepanek FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta;
  - (c) üks pool esitab kirjaliku avalduse, et ta ei kiida heaks artiklis 55 osutatud lepitaja põhjendatud ettepanekut FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta;
  - (d) üks pool ei ole esitanud vastust artiklis 55 osutatud lepitaja põhjendatud ettepanekule FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta.
2. FRAND-tingimuste kindlaksmääramise lõpetamise korral võtab pädevuskeskus vastu FRAND-tingimuste kindlaksmääramise lõpetamise teate ja teatab sellest pooltele viie päeva jooksul alates lõpetamisest. Lõpetamise teade sisaldab poolte ja lepitaja nimesid, FRAND-tingimuste kindlaksmääramise sisu, menetluse kokkuvõtet ja selle lõpetamise põhjuseid.
3. Standardi rakendamiseks olulise patendi omanikule teatavaks tehtud lõpetamisteadet käsitletakse dokumendina määruse (EL) nr 608/2013 artikli 6 lõike 3 punkti c tähenduses, kui tegemist on taotlusega võtta selle standardi rakendamiseks olulise patendi rikkumises kahtlustatava kauba suhtes tollimeetmeid.
4. Liikmesriigi pädev kohus, kellel palutakse teha otsus FRAND-tingimuste kindlaksmääramise kohta, sealhulgas eraõiguslike isikute poolse turgu valitseva seisundi kuritarvitamise juhtumite kohta, või standardi rakendamiseks olulise patendi

rikkumisega seotud nõude kohta, mis on seotud ühes või mitmes liikmesriigis kehtiva standardi rakendamiseks olulise patendiga, mille suhtes kohaldatakse FRAND-tingimuste kindlaksmääramist, ei jätkata selle nõude sisulist läbivaatamist, välja arvatud juhul, kui talle on kätte toimetatud teade FRAND-tingimuste kindlaksmääramise lõpetamise kohta, või artikli 38 lõike 3 punktis b ja artikli 38 lõike 4 punktis c ette nähtud juhtudel artikli 38 lõike 5 kohane kohustuse võtmise teade.

5. Artikli 38 lõike 3 punktis b ja artikli 38 lõike 4 punktis c ettenähtud juhtudel kohaldatakse artikli 34 lõiget 5 *mutatis mutandis* liikmesriigi pädevas kohtus toimuva menetluse suhtes.

Artikkel 57

Aruanne

1. Lepitaja esitab pooltele kirjaliku aruande pärast FRAND-tingimuste kindlaksmääramise lõpetamist artikli 56 lõike 1 punktis c ja artikli 56 lõike 1 punktis d loetletud juhtudel.
2. Aruanne sisaldab järgmist:
  - (a) poolte nimed;
  - (b) FRAND-tingimuste kindlaksmääramise konfidentsiaalne hinnang;
  - (c) konfidentsiaalne kokkuvõtte lahkarvamuste peamistest põhjustest;
  - (d) FRAND-tingimuste kindlaksmääramise mittekonfidentsiaalne meetoodika ja lepitajapoolne hinnang.
3. Konfidentsiaalne aruanne on kättesaadav ainult pooltele ja pädevuskeskusele. Pädevuskeskus avaldab mittekonfidentsiaalse aruande andmebaasis.
4. Kumbki FRAND-tingimuste kindlaksmääramise pool võib esitada aruande mis tahes liikmesriigi pädeva kohtu menetluses FRAND-tingimuste kindlaksmääramise teise poole vastu, olenemata võimalikest menetluslikest takistustest.

Artikkel 58

Konfidentsiaalsus

1. Kui pooled ei ole sätestanud teisiti, hoiab pädevuskeskus FRAND-tingimuste kindlaksmääramise, menetluse käigus esitatud FRAND-tingimuste kindlaksmääramise ettepanekud ning FRAND-tingimuste kindlaksmääramise käigus avalikustatud mis tahes dokumentaalsed või muud tõendid, mis ei ole avalikult kättesaadavad, konfidentsiaalsena, välja arvatud artikli 57 lõike 2 punktis d osutatud FRAND-tingimuste kindlaksmääramise meetoodika ja lepitajapoolne hindamine.
2. Olenemata lõikest 1 võib pädevuskeskus lisada FRAND-tingimuste kindlaksmääramist käsitleva teabe mis tahes statistilistesse koondandmetesse, mida ta avaldab oma tegevuse kohta, tingimusel et selline teave ei võimalda pooli ega vaidluse konkreetseid asjaolusid identifitseerida.

VII jaotis

Menetluseeskirjad

Artikkel 59

Pädevuskeskusele edastatavad teatised ja pädevuskeskuse teated

1. Pädevuskeskusele edastatavad teatised ja pädevuskeskuse teated edastatakse tavaliselt elektrooniliselt.
2. EUIPO tegevdirektor määrab kindlaks, millises ulatuses ja millistel tehnilistel tingimustel tuleb lõikes 1 osutatud teatised ja teated esitada elektrooniliselt.

Artikkel 60

Tähtajad

1. Tähtajad määratakse täisaastates, kuudes, nädalates või päevades. Tähtaja arvestus algab asjaomasele sündmusele järgnevast päevast.
2. EUIPO tegevdirektor määrab enne iga kalendriaasta algust kindlaks päevad, kui EUIPO ei ole dokumentide vastuvõtuks avatud või kui EUIPO asukohas ei kanta laiali tavaposti.
3. Kui posti laialikandmine EUIPO asukohaliikmesriigis on üldiselt katkenud või kui EUIPO ühendus lubatud elektrooniliste sidevahenditega on tegelikult katkenud, määrab EUIPO tegevdirektor kindlaks katkestusperioodi kestuse.
4. Erakorraliste sündmuste korral, mis muudavad menetluse poolte ja pädevuskeskuse vahelise suhtluse väga tülikaks, võib EUIPO tegevdirektor pikendada kõiki tähtaegu, mis muidu mööduksid sellise sündmuse alguskuupäeval või pärast seda, nagu tegevdirektor on kindlaks määranud seoses järgmiste subjektidega:
  - (a) menetluse pooled, kelle elukoht või registrijärgne asukoht on asjaomases piirkonnas;
  - (b) poolte määratud esindajad või assistendid, kelle tegevuskoht asub asjaomases piirkonnas.
5. Teises lõigus osutatud pikendamise kestuse kindlaksmääramisel võtab EUIPO tegevdirektor arvesse erakorralise sündmuse lõpukuupäeva. Kui teises lõigus osutatud sündmus mõjutab EUIPO asukohta, täpsustab EUIPO tegevdirektor kestuse määramisel, et pikendamisotsust kohaldatakse kõikide menetluse poolte suhtes.

VIII jaotis

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad

Artikkel 61

Koolitus, nõustamine ja tugi

1. Pädevuskeskus pakub väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele standardi rakendamiseks olulise patendiga seotud küsimustes tasuta koolitust ja tuge.
2. Pädevuskeskus võib tellida uuringuid, kui ta peab seda vajalikuks, et abistada väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid standardi rakendamiseks olulise patendiga seotud küsimustes.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud teenustega seotud kulud kannab EUIPO.

Artikkel 62

FRAND-tingimused väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele

1. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatega peetavatel standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsi läbirääkimistel peavad standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud kaaluma neile FRAND-tingimuste pakkumist, mis on soodsamad kui FRAND-tingimused, mida nad pakuvad samade standardite ja kasutusviiside jaoks ettevõtjatele, kes ei ole väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad.
2. Kui standardi rakendamiseks olulise patendi omanik pakub väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele soodsamaid FRAND-tingimusi või sõlmib lõike 1 kohaselt soodsamaid tingimusi sisaldava standardi rakendamiseks olulise patendi litsentsilepingu, ei võeta selliseid FRAND-tingimusi FRAND-tingimuste kindlaksmääramisel arvesse, välja arvatud juhul, kui FRAND-tingimuste kindlaksmääramine toimub üksnes teise väikese või keskmise suurusega ettevõtja FRAND-tingimuste alusel.
3. standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud kaaluvad ka allahindlusi või litsentsitasuta litsentsimist väikese müüginahu korral, olenemata litsentsi võtva rakendaja suurusel. Sellised allahindlused või litsentsitasuta litsentsimine peavad olema õiglased, mõistlikud ja mittediskrimineerivad ning kättesaadavad elektroonilises andmebaasis, nagu on sätestatud artikli 5 lõike 2 punktis b.

IX jaotis Tasud ja lõivud

Artikkel 63

Tasud ja lõivud

1. Pädevuskeskus võib käesoleva määruse alusel osutatavate teenuste eest nõuda haldustasusid.
2. Tasusid võib võtta vähemalt järgmistel juhtudel:
  - (a) lepitajate jaoks, kes hõlbustavad litsentsitasude kindlaksmääramist käsitlevate lepingute sõlmimist vastavalt artiklile 17;
  - (b) eksperdiarvamuse saamiseks summaarse litsentsitasu kohta vastavalt artiklile 18;
  - (c) olulisuse kontrolli jaoks, mille korraldab hindaja vastavalt artiklile 31 ja vastastikuse eksperdi hinnangu andja vastavalt artiklile 32;
  - (d) FRAND-tingimuste kindlaksmääramisega seotud lepitajate jaoks vastavalt VI jaotisele.
3. Kui pädevuskeskus võtab tasusid vastavalt lõikele 2, makstakse tasud järgmiselt:
  - (a) lõike 2 punktis a osutatud tasud maksavad protsessis osalenud standardi rakendamiseks oluliste patentide omanikud, võttes aluseks nende patentide hinnangulise osakaalu kõigist standardiga seotud standardi rakendamiseks olulistest patentidest;

- (b) lõike 2 punktis b osutatud tasud maksavad võrdselt kõik summaarset litsentsitasu käsitleva eksperdiarvamuse menetluses osalenud pooled, välja arvatud juhul, kui nad lepivad kokku teisiti või kui rühm pakub välja teistsuguse jaotuse, mis põhineb poolte suurusel, mis määratakse kindlaks nende käibe alusel;
  - (c) lõike 2 punktis c osutatud tasud maksab standardi rakendamiseks olulise patendi omanik, kes taotles olulisuse kontrolli vastavalt artikli 29 lõikele 5 või vastastikust hindamist vastavalt artikli 32 lõikele 1, ning rakendaja, kes taotles olulisuse kontrolli vastavalt artikli 29 lõikele 6;
  - (d) lõike 2 punktis d osutatud tasud maksavad pooled võrdselt, välja arvatud juhul, kui nad lepivad kokku teisiti või kui lepitaja soovib teistsugust jaotust, mis põhineb poolte FRAND-tingimuste kindlaksmääramises osalemise määral.
4. Tasude suurus peab olema mõistlik ja vastama teenuste maksumusele. Nende puhul võetakse arvesse väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate olukorda.
  5. [Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 18 kuud alates käesoleva määruse jõustumisest] võtab komisjon vastu rakendusakti, millega määratakse kindlaks artiklis 63 osutatud tasude summad ning käesoleva artikli lõigetes 3 ja 4 sätestatud reeglitega seotud maksemeetodeid käsitlev kord. Rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 68 lõikes 2 sätestatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 64

Tasude maksmine

1. Tasud makstakse EUIPO-le. Kõik maksed tehakse eurodes. EUIPO tegevdirktor võib kindlaks määrata, milliseid konkreetseid makseviise võib kasutada.
2. Kui taotletud summad ei ole täielikult välja makstud 10 päeva jooksul pärast taotluse esitamise kuupäeva, võib pädevuskeskus sellest kohustusi mittetäitvale poolele teatada ja anda talle võimaluse teha nõutud makse [viie] päeva jooksul. Summaarse litsentsitasu või FRAND-tingimuste kindlaksmääramise korral esitab pädevuskeskus teisele poolele taotluse koopia.
3. Makse EUIPO-le tegemise kuupäevaks loetakse kuupäeva, mil makse või ülekande summa on tegelikult EUIPO pangakontole laekunud.
4. Kui osa nõutavast maksest jääb pärast lõikes 2 sätestatud tähtaega tasumata, võib pädevuskeskus peatada juurdepääsu kohustusi mittetäitva poole andmebaasile, kuni see on makse teinud.

Artikkel 65

Finantssätted

1. Kulud, mida EUIPO või EUIPO poolt artiklite 26 ja 27 kohaselt valitud hindajad või lepitajad on kandnud talle käesoleva määruse kohaselt antud ülesannete täitmisel, kaetakse haldustasudest, mida maksavad EUIPO-le pädevuskeskuse teenuste kasutajad.
2. Mis puutub sellistesse kuludesse, mida EUIPO on kandnud seoses talle käesoleva määrusega usaldatud tegevusega ja mida ei kaeta käesoleva määruse kohastest tasudest, siis rahastab EUIPO sellist tegevust oma eelarvelistest vahenditest.

X jaotis

Lõppsätted

Artikkel 66

Olemasoleva standardi jaoks registreerimise avamine

1. Kuni [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 28 kuud alates käesoleva määruse jõustumisest] võivad selliste standardi rakendamiseks oluliste patentide omanikud, mis on olulised enne käesoleva määruse jõustumist avaldatud standardi (edaspidi „olemasolevad standardid“) jaoks ja mille suhtes on võetud FRAND-kohustused, teatada pädevuskeskusele vastavalt artiklitele 14, 15 ja 17 kõigist olemasolevatest standarditest või nende osadest, mis määratakse kindlaks delegeeritud õigusaktis kooskõlas lõikega 4. Käesolevas määruses sätestatud menetlusi, teatamis- ja avaldamisnõudeid kohaldatakse *mutatis mutandis*.
2. Kuni [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 28 kuud alates käesoleva määruse jõustumisest] võivad sellise standardi rakendajad, mis on avaldatud enne käesoleva määruse jõustumist ja mille suhtes on võetud FRAND-kohustused, teatada artikli 14 lõike 4 kohaselt pädevuskeskusele kõigist olemasolevatest standarditest või nende osadest, mis määratakse kindlaks delegeeritud õigusaktis kooskõlas lõikega 4. Käesolevas määruses sätestatud menetlusi, teatamis- ja avaldamisnõudeid kohaldatakse *mutatis mutandis*.
3. Kuni [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 30 kuud alates käesoleva määruse jõustumisest] võib standardi rakendamiseks olulise patendi omanik või rakendaja taotleda artikli 18 kohaselt eksperdiarvamust olemasoleva standardi või selle osade jaoks oluliste standardi rakendamiseks oluliste patentide kohta, mis määratakse kindlaks delegeeritud õigusaktis kooskõlas lõikega 4. Artiklis 18 sätestatud nõudeid ja menetlusi kohaldatakse *mutatis mutandis*.
4. Kui siseturu toimimine on standardi rakendamiseks oluliste patentide ebatõhusa litsentsimise tõttu väga moonutatud, määrab komisjon pärast asjakohast konsulteerimist artikli 67 kohase delegeeritud õigusaktiga kindlaks, millistest olemasolevatest standarditest, nende osadest või asjakohastest kasutusjuhtumitest võib lõike 1 või 2 kohaselt teatada või mille kohta võib lõike 3 kohaselt taotleda eksperdiarvamust. Samuti määratakse delegeeritud õigusaktiga kindlaks, milliseid käesolevas määruses sätestatud menetlusi ning teatamis- ja avaldamisnõudeid nende olemasolevate standardite suhtes kohaldatakse. Delegeeritud õigusakt võetakse vastu [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 18 kuud alates käesoleva määruse jõustumisest].
5. Käesoleva artikli kohaldamine ei piira ühtegi õigusakti, mis on vastu võetud, ja õigusi, mis on omandatud [ELT: palun lisada kuupäev: 28 kuud alates käesoleva määruse jõustumisest].

Artikkel 67

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 1 lõikes 4, artikli 4 lõikes 5 ja artikli 66 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 1 lõikes 4, artikli 4 lõikes 5 ja artikli 66 lõikes 4 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse selles otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses kindlaksmääratud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 1 lõike 4, artikli 4 lõike 5 ja artikli 66 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväiteid või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväiteid. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 68

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab komitee. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 69

Komisjoni suunised

Komisjon võib anda käesoleva määruse alusel suuniseid selle kohaldamisalasse kuuluvates küsimustes, välja arvatud ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 tõlgendamisega seotud küsimustes.

Artikkel 70

Hindamine

1. [Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: viis aastat alates käesoleva määruse jõustumisest] hindab komisjon standardi rakendamiseks oluliste patentide registreerimise ja olulisuse kontrolli süsteemi tulemuslikkust ja tõhusust.
2. [Väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: kaheksa aastat alates käesoleva määruse jõustumisest] ja seejärel iga viie aasta järel hindab komisjon käesoleva määruse rakendamist. Hindamisel hinnatakse käesoleva määruse toimimist, eelkõige pädevuskeskuse ja selle töömeetodite mõju, tulemuslikkust ja tõhusust.
3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud hindamisaruannete koostamisel konsulteerib komisjon EUIPO ja sidusrühmadega.

4. Komisjon esitab lõigetes 1 ja 2 osutatud hindamisaruanded ja oma nimetatud aruannetel põhinevad järeldused Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning EUIPO haldusnõukogule.

Artikkel 71

Määruse (EL) 2017/1001 muutmine

Määrust (EL) 2017/1001 muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 151 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:
  - (a) lisatakse järgmine punkt:

„(ba) hallata, edendada ja toetada talle Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) ...+* pandud ülesandeid, mida täidab pädevuskeskus;

* Euroopa Parlamendi ja nõukogu... määrus (EL).../... standardi rakendamiseks oluliste patentide kohta (ELT...)“;
  - (b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Amet võib osutada vaidluste kohtuvälise lahendamise teenuseid, sealhulgas vahendamine, lepitamine, vahekohtumenetlus, litsentsitasud ja FRAND-tingimuste kindlaksmääramine.“
2. Artikli 157 lõikesse 4 lisatakse järgmine punkt:

„p) rakendab talle määrusega (EL)...++ antud volitusi.“
3. Artiklit 170 muudetakse järgmiselt:
  - (a) pealkiri asendatakse järgmisega:

„Vaidluste kohtuvälise lahendamise keskus“;
  - (b) lõiked 1 ja 2 asendatakse järgmisega:

„1. Artikli 151 lõike 3 kohaldamisel võib amet asutada vaidluste kohtuvälise lahendamise keskuse („keskus“).

2. Iga füüsiline või juriidiline isik võib kasutada keskuse teenuseid intellektuaalomandi õigustega seotud vaidluste lahendamiseks“;
  - (c) lõige 15 asendatakse järgmisega:

„15. Amet võib teha koostööd teiste tunnustatud riiklike või rahvusvaheliste asutustega, kes osutavad vaidluste kohtuvälise lahendamise teenuseid.“;
  - (d) lisatakse järgmine lõige:

„16. Kõikides standardi rakendamiseks oluliste patentidega seotud menetlustes kohaldatakse keskuse suhtes määruse...++ artikleid 18, 19 ja 34–58.“

[+ Väljaannete talitus: palun lisada teksti käesoleva määruse number ning joonealusesse märkusesse käesoleva määruse number, kuupäev ja ELT viide.]

[++ Väljaannete talitus: palun lisada teksti käesoleva määruse number.]

Artikkel 72

Jõustumine ja kohaldamine

1. Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.
2. Seda kohaldatakse alates... [väljaannete talitus: palun lisada kuupäev: 24 kuud alates käesoleva määruse jõustumisest].

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Üldeesmärgid

1.4.2. Erieesmärgid

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

1.4.4. Tulemusnäitajad

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühi- või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendavus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus

2.2.2. Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta

2.2.3. Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

- 3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub**
- 3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele**
  - 3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade*
  - 3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund*
  - 3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade*
    - 3.2.3.1. Hinnanguline personalivajadus*
  - 3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga*
  - 3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus*
- 3.3. Hinnanguline mõju tuludele**

1. ETTEPANEKU/ALGATUSE RAAMISTIK

1.1. Ettepaneku/algatuse nimetus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus standardi rakendamiseks oluliste patentide kohta ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/1001

1.2. Asjaomased poliitikavaldkonnad

Siseturg

1.3. Ettepanek/algatus käsitleb

uut meetet

uut meetet, mis tuleneb katseprojektist / ettevalmistavast meetmest⁴⁹

olemasoleva meetme pikendamist

ühe või mitme meetme ümbersuunamist teise või uude meetmesse või ühendamist teise või uue meetmega

1.4. Eesmärgid

1.4.1. Üldeesmärgid

Käesoleva algatuse eesmärk on: i) tagada, et lõppkasutajad, sealhulgas väikeettevõtjad ja ELi tarbijad, saavad kasu uusimatel standardtehnoloogiatel põhinevatest toodetest mõistliku hinnaga; ii) muuta EL atraktiivseks kohaks innovatsiooni ja standardite väljatöötamise jaoks (sealhulgas ülemaailmsete osalejate jaoks); ning iii) tagada, et nii ELi standardi rakendamiseks olulise patendi omanikud kui ka rakendajad teevad ELis uuendusi, valmistavad ja müüvad tooteid ELis ning on ülemaailmsel turgul konkurentsivõimelised.

1.4.2. Erieesmärgid

Erieesmärk nr

- Anda rohkem selgust selle kohta, kes on standardi rakendamiseks olulise patendi omanik ja millised SEPD on tõeliselt olulised.
- Tagada selgus FRAND-litsentsitasu ja muude tingimuste kohta.
- Hõlbustada SEP vaidluste lahendamist.

1.4.3. Oodatavad tulemused ja mõju

Märkige, milline peaks olema ettepaneku/algatuse oodatav mõju toetusesaajatele/sihtrühmale.

Suurendada SEP litsentsimise läbipaistvust, vähendades tehingukulusid ja hõlbustades standardi rakendamiseks oluliste patentide vaidluste lahendamist nii standardi rakendamiseks olulise patendi omanike kui ka rakendajate jaoks.

1.4.4. Tulemusnäitajad

Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi.

Edunäitajad on määratletud mõjuhinnangu 9. peatükis. Märkige, milliste näitajate abil jälgitakse edusamme ja saavutusi. Iga näitajaga peaksid kaasnema eesmärgid ja lähtetase.

⁴⁹ Vastavalt finantsmääruse artikli 58 lõike 2 punktile a või b.

Tabel 1. Seirenäitajad

Uurimistegevuse küsimus	Näitajad
Erieesmärk nr 1. Anda teavet SEPde omandiõiguse ja olulisuse kohta	
<i>Kas juurdepääs standardi rakendamiseks olulisi patente käsitlevale teabele on paranenud?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Andmebaasis registreeritud SEPdega standardite arv. - Registreeritud standardi rakendamiseks olulise patendi omanike arv. - Tehtud olulisuse kontrollide arv (üldine, standardi rakendamiseks olulise patendi omaniku kohta, standardi kohta). - Kas andmebaas on ajakohane (kui SEP on registreeritud, kas teavet ajakohastatakse). - Andmebaasi kasutamise kordade arv (juurdepääsu määr) ja kuidas seda kasutatakse (näiteks nendel andmetel põhinevad uued erateenused). - Arusaam registri kvaliteedist ja olulisuse kontrollid. - Vastastikuste hindamiste tulemused (kinnitatud olulisuse kontrollide arv). - Kesküsteemi maksumus/kvaliteet võrreldes olemasolevate eralahendustega.
Erieesmärk nr 2. Tagada selgus FRAND-litsentsitasu kohta	
<i>Kas teave FRAND-hinna ja tingimuste kohta on paranenud?</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Pädevuskeskuse tehtud uuringute arv. - Abi saavate VKEde arv. - Uuringute kvaliteedi tajumine, abi. - Standardite arv ja nende rakendused. - Teatatud summaarsete litsentsitasude või esitatud eksperdiarvamuste arv. - Summaarse litsentsitasu kehtestamise protsessi ja määra tajumine rakendajate ja omanike poolt; kasutamine kohtuasjades/kohtuotsustes. - Summaarse litsentsitasu muutmiste sagedus. - Pädevuskeskuse teenuste maksumus/kvaliteet võrreldes olemasolevate eralahendustega.
Erieesmärk nr 3. Vaidluste lahendamise hõlbustamine	
<i>Kuidas uued süsteemid on muutnud vaidluste lahendamist</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Lepitusmenetluse kasutamine (kohtuasjade arv aastas, kestus, kvaliteedi hindamine kohtute poolt, kasutamine kohtumenetlustes ja kohtuotsustes; kasutamine tollimeetmete taotluste toetuseks). - SEP kohtukulude/kestuse muutus lepitusmenetluse tõttu. - Suuniste kasulikkus (tajumine sidusrühmades, kasutamine kohtuasjades).
Teabeallikad: pädevuskeskuse andmebaas; tagasiside/uuringud uue süsteemi (pädevuskeskus/register/lepitus/suunised) kasutajate, näiteks SEP omanike ja rakendajate, kohtunike, olulisuse kontrollijate kohta; kohtuasjade/kohtuotsuste/tõkendite analüüs; spetsiaalsed hindamisuuringud; avalikud konsultatsioonid; dokumentide analüüs.	
Üldised eesmärgid	
<i>Mõju SEP omanikele</i>	<ul style="list-style-type: none"> - ELis asuvate SEP omanike arv. - ELis asuvate SEP omanike registreeritud SEPde arv. - Litsentsiläbirääkimiste kestus, litsentsiandjate arv. - ELi ettevõtjate panus standardite väljatöötamisse. - Selliste toodete/teenuste tootmise/teadus- ja arendustegevuse lokaliseerimine (EL/kolmandad riigid).
<i>Mõju SEPde rakendajatele</i>	<ul style="list-style-type: none"> - SEP litsentsi maksumus ELi ettevõtjatele, litsentsi saamisega seotud jõupingutused. - Litsentsimisega hõlmatud SEPde osakaal. - SEP rakendustooteid/teenuseid pakkuvate ELi ettevõtjate konkurentsivõime ELis ja kolmandates riikides. - Selliste toodete/teenuste tootmise/teadus- ja arendustegevuse lokaliseerimine (EL/kolmandad riigid). - ELi ettevõtjate panus standardite väljatöötamisse.
<i>Mõju ELi klientidele</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Selliste uute toodete/teenuste kasutuselevõtmise aeg, mille korral kasutatakse ELis võrreldes teiste riikidega uusimaid standardeid, selliste toodete hind.
Teabeallikad: uuringud, riiklik statistika (nt Eurostati „Esemevõrku kasutavad ettevõtjad“, isoc_eb_ilot), spetsiaalsed hindamisuuringud; avalikud konsultatsioonid; dokumentide analüüs.	

1.5. Ettepaneku/algatuse põhjendused

1.5.1. Lühivi või pikaajalises perspektiivis täidetavad vajadused, sealhulgas algatuse rakendamise üksikasjalik ajakava

Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ameti (EUIPO) pädevuskeskuse loomine, sealhulgas SEP registri loomine, vajalikud IT-vahendid ja ettevalmistavad tegevused algatuse ülejäänud osade jaoks (näiteks kõigi protsesside määratlemine, kõigi menetluste ettevalmistamine, kvaliteedikontrolli kehtestamine, SEP kontrollijate nimekirja koostamine, lepitajate nimekirja koostamine, SEP kontrollijate ja lepitajate koolitamine, SEPGA seotud poliitika ja kohtupraktika kokkuvõtete kogumine, VKEde abikeskuse loomine, koolitusmaterjalide ettevalmistamine jne) võtab eeldatavasti aega kuni kaks aastat. Süsteem peaks pärast seda täielikult toimima.

1.5.2. ELi meetme lisaväärtus (see võib tuleneda eri teguritest, nagu kooskõlastamisest saadav kasu, õiguskindlus, suurem tõhusus või vastastikune täiendus). Käesoleva punkti kohaldamisel tähendab „ELi meetme lisaväärtus“ väärtust, mis tuleneb liidu sekkumisest ja lisandub väärtusele, mille liikmesriigid oleksid muidu üksi loonud.

ELi tasandi meetmed peaksid säästma sidusrühmade, nii SEP omanike kui ka rakendajate ning liikmesriikide kulusid. Näiteks oleks olemas üks register, üks olulisuse kontroll patendipere kohta, üks ühine meetodika selliste kontrollide tegemiseks ning ühtlustatud ja läbipaistev lepitusmenetlus (FRAND-tingimuste kindlaksmääramine). SEP omanikud ja rakendajad ei peaks kandma igas ELi liikmesriigis samu kulusid, mis kehtiksid riiklike lahenduste korral, eriti olukorras, kus enamik standardeid on piirkondlikud või ülemaailmsed.

1.5.3. Samalaadsetest kogemustest saadud õppetunnid

EUIPO tugineb oma kogemustele muude intellektuaalomandi õiguste registrite haldamisel ning oma kogemustele VKEde abistamisel ja vaidluste kohtuvälise lahendamise teenuste osutamisel.

1.5.4. Kooskõla mitmeaastase finantsraamistikuga ja võimalik koostoime muude asjakohaste vahenditega

Ei kohaldata

1.5.5. Erinevate kasutada olevate rahastamisvõimaluste, sealhulgas vahendite ümberpaigutamise võimaluste hinnang

Seda algatust rahastab täielikult EUIPO ise (tasude kaudu).

1.6. Ettepaneku/algatuse kestus ja finantsmõju

Piiratud kestusega

- hõlmab ajavahemikku [PP/KK]AAAA–[PP/KK]AAAA
- finantsmõju kulukohustuste assigneeringutele avaldub ajavahemikul AAAA–AAAA ja maksete assigneeringutele ajavahemikul AAAA–AAAA.

Piiramatu kestusega

- Rakendusperiood kestab eeldatavasti kuni kaks aastat, millele järgneb täieulatuslik rakendamine.

1.7. Ettenähtud eelarve täitmise viisid⁵⁰

Otsene eelarve täitmine komisjoni poolt

- tema talituste kaudu, sealhulgas kasutades liidu delegatsioonides töötavat komisjoni personali;
- rakendusametite kaudu

Jagatud eelarve täitmine koostöös liikmesriikidega

Kaudne eelarve täitmine, mille puhul eelarve täitmise ülesanded on delegeeritud:

- kolmandatele riikidele või nende määratud asutustele;
- rahvusvahelistele organisatsioonidele ja nende allasutustele (nimetage);
- Euroopa Investeeringuspangale ja Euroopa Investeeringufondile;
- finantsmääruse artiklites 70 ja 71 osutatud asutustele;
- avalik-õiguslikele asutustele;
- avalikke teenuseid osutavatele eraõiguslikele asutustele, sel määral, mil neile antakse piisavad finantstagatised;
- liikmesriigi eraõigusega reguleeritud asutustele, kellele on delegeeritud avaliku ja erasektori partnerluse rakendamine ja kellele antakse piisavad finantstagatised;
- asutustele või isikutele, kellele on delegeeritud Euroopa Liidu lepingu V jaotise kohaste ühise välis- ja julgeolekupoliitika erimeetmete rakendamine ja kes on kindlaks määratud asjaomases alusaktis.
- *Kui märgitud on mitu eelarve täitmise viisi, esitage üksikasjad rubriigis „Märkused“.*

Märkused

Liidu eelarvet ei ole kaasatud, rahastatud täielikult EUIPO tasude kaudu.

⁵⁰ Eelarve täitmise viise koos viidetega finantsmäärusele on selgitatud BUDGpedia veebisaidil <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. HALDUSMEETMED

2.1. Järelevalve ja aruandluse reeglid

Märkige sagedus ja tingimused.

Kohaldatakse EUIPO eeskirju. Määrust hinnatakse iga viie aasta järel vastavalt määruse eelnõu artiklile 71.

2.2. Haldus- ja kontrollisüsteem(id)

2.2.1. *Eelarve täitmise viisi(de), rahastuse rakendamise mehhanismi(de), maksete tegemise korra ja kavandatava kontrollistrateegia selgitus*

Kohaldatakse EUIPO eeskirju.

2.2.2. *Teave kindlakstehtud riskide ja nende vähendamiseks kasutusele võetud sisekontrollisüsteemi(de) kohta*

Kohaldatakse EUIPO eeskirju.

2.2.3. *Kontrollimeetmete hinnanguline kulutõhusus (kontrollikulude suhe hallatavate vahendite väärtusse), selle põhjendus ja oodatav veariski tase (maksete tegemise ja sulgemise ajal).*

Kohaldatakse EUIPO eeskirju.

2.3. Pettuste ja õigusnormide rikkumise ärahoidmise meetmed

Nimetage rakendatavad või kavandatud ennetus- ja kaitsemeetmed, nt pettustevastase võitluse strateegias esitatud meetmed.

Kohaldatakse EUIPO eeskirju.

3. ETTEPANEKU/ALGATUSE HINNANGULINE FINANTSMÕJU

3.1. Mitmeaastase finantsraamistiku rubriigid ja kulude eelarveread, millele mõju avaldub

- Olemasolevad eelarveread – EI KOHALDATA

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata ⁵¹	EFTA riigid ⁵²	kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid ⁵³	muud kolmandad riigid	muu sihtotstarbeline tulu
	Ei kohaldata	Liigendatud/liigendamata	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

- Uued eelarveread, mille loomist taotletakse – EI KOHALDATA

Järjestage mitmeaastase finantsraamistiku rubriigiti ja iga rubriigi sees eelarveridade kaupa

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Eelarverida	Kulu liik	Rahaline osalus			
	Nr	Liigendatud/liigendamata	EFTA riigid	kandidaatriigid ja potentsiaalsed kandidaadid	muud kolmandad riigid	muu sihtotstarbeline tulu
	Ei kohaldata		JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI	JAH/EI

⁵¹ Liigendatud = liigendatud assigneeringud / liigendamata = liigendamata assigneeringud.

⁵² EFTA: Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsioon.

⁵³ Kandidaatriigid ja vajaduse korral Lääne-Balkani potentsiaalsed kandidaadid.

3.2. Ettepaneku hinnanguline finantsmõju assigneeringutele

3.2.1. Hinnanguline mõju tegevusassigneeringutele – ülevaade

- Ettepanek/algatus ei nõua tegevusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus nõuab tegevusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	Nr	
--	----	--

DG: <.....>			Aasta N ⁵⁴	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)			KOKKU
•Tegevusassigneeringud										
Eelarverida ⁵⁵	Kulukohustused	(1a)								
	Maksed	(2a)								
Eelarverida	Kulukohustused	(1b)								
	Maksed	(2b)								
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad haldusassigneeringud ⁵⁶										
Eelarverida		(3)								
DG <.....> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 1a + 1b + 3								
	Maksed	= 2a + 2b +3								
•Tegevusassigneeringud KOKKU			Kulukohustused	(4)						

⁵⁴ N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida esimene eeldatav rakendamise aasta (näiteks 2021). Sama tuleb teha ka järgnevate aastate puhul.

⁵⁵ Eelarve ametliku liigenduse kohaselt.

⁵⁶ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamist toetavad kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

	Maksed	(5)								
•Eriprogrammide vahenditest rahastatavad		(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI <....> assigneeringud KOKKU	Kulukohustused	= 4 + 6								
	Maksed	= 5 + 6								

Juhul kui ettepanek/algatus mõjutab mitut rubriiki, tuleb eelmist punkti korrata

•Tegevusassigneeringud KOKKU (kõik rubriigid)	Kulukohustused	(4)								
	Maksed	(5)								
Eriprogrammide vahenditest rahastatavad		(6)								
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–6 assigneeringud KOKKU (vajalikud vahendid)	Kulukohustused	= 4 + 6								
	Maksed	= 5 + 6								

Mitmeaastase finantsraamistiku rubriik	7	„Halduskulud“
---	----------	---------------

Selle punkti täitmisel tuleks kasutada haldusalaste eelarveandmete tabelit, mis on esitatud [õigusaktile lisatava finantssegituse lisas](#) (Euroopa Liidu üldeelarve komisjoni jao täitmise sise-eeskirju käsitleva komisjoni otsuse 5. lisa), ja laadida see üles DECIDE'i talitustevaheliseks konsulteerimiseks.

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)	KOKKU
DG: <.....>						
• Personalikulud						

• Muud halduskulud									
DG <.....> KOKKU	Assigneeringud								

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 assigneeringud KOKKU	(Kulukohustuste kogusumma = maksete kogusumma)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

		Aasta N ⁵⁷	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)				KOKKU
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIKIDE 1–7 assigneeringud KOKKU	Kulukohustused									
	Maksed									

3.2.2. Hinnanguline tegevusassigneeringutest rahastatav väljund

kulukohustuste assigneeringud miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

Märkige eesmärgid ja väljundid			Aasta N		Aasta N + 1		Aasta N + 2		Aasta N + 3		Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)				KOKKU			
	VÄLJUNDID																	
	↓	Väljundi liik ⁵⁸	Keskmine kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Arv	Kulu	Väljundite arv kokku

⁵⁷ N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida esimene eeldatav rakendamise aasta (näiteks 2021). Sama tuleb teha ka järgnevate aastate puhul.

⁵⁸ Väljunditena käsitatakse tarnitavaid tooteid ja osutavaid teenuseid (nt rahastatud üliõpilasvahetuste arv, ehitatud teede pikkus kilomeetrites jms).

ERIEESMÄRK nr 1 ⁵⁹ ...																	
- Väljund																	
- Väljund																	
- Väljund																	
Erieesmärk nr 1 kokku																	
ERIEESMÄRK nr 2 ...																	
- Väljund																	
Erieesmärk nr 2 kokku																	
KOKKU																	

---

⁵⁹ Vastavalt punktile 1.4.2 „Erieesmärgid“.

3.2.3. Hinnanguline mõju haldusassigneeringutele – ülevaade

- Ettepanek/algatus ei nõua haldusassigneeringute kasutamist
- Ettepanek/algatus nõuab haldusassigneeringute kasutamist, mis toimub järgmiselt:

miljonites eurodes (kolm kohta pärast koma)

	Aasta N ⁶⁰	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)				KOKKU
--	--------------------------	----------------	----------------	----------------	--	--	--	--	--------------

Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIK 7									
Personalikulud									
Muud halduskulud									
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGI 7 kulud kokku									

Mitmeaastase finantsraamistiku⁶¹ RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud									
Personalikulud									
Muud halduskulud									
Mitmeaastase finantsraamistiku RUBRIIGIST 7 välja jäävad kulud kokku									

KOKKU									
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Personali ja muude halduskuludega seotud assigneeringute vajadused kaetakse assigneeringutest, mille asjaomane peadirektoraat on kõnealuse meetme haldamiseks juba andnud, ja/või peadirektoraadi sees ümberpaigutatud assigneeringutest, mida vajaduse korral võidakse täiendada nendest lisaassigneeringutest, mis haldavale peadirektoraadile eraldatakse iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades eelarvepiirangutega.

⁶⁰ N on aasta, mil alustatakse ettepaneku/algatuse rakendamist. „N“ asemel tuleb märkida esimene eeldatav rakendamise aasta (näiteks 2021). Sama tuleb teha ka järgnevatel aastatel.

⁶¹ Tehniline ja/või haldusabi ning ELi programmide ja/või meetmete rakendamist toetavad kulud (endised BA read), kaudne teadustegevus, otsene teadustegevus.

3.2.3.1. Hinnanguline personalivajadus

- Ettepanek/algatus ei nõua personali kasutamist
- Ettepanek/algatus nõuab personali kasutamist, mis toimub järgmiselt:

Alljärgnevas tabelis on esitatud soovituslik arv täistööajale taandatud töötajaid, mida EUIPO võib vajada ettepaneku rakendamiseks.

	2024* (rakendusperiood)	2025 (rakendusperiood)	2026 (tegevusperiood)	2027 ja järgnevad (tegevusperiood)
EUIPO AD/AST töötajad	6	6	6	6
EUIPO lepingulised töötajad	6	6	24	4
kokku	12	12	30	10

*tegelik kuupäev sõltub sellest, kas kaasseadusandjad võtavad ettepaneku vastu.

Täistööajale taandatud töötajate suur arv kolmandal aastal (süsteemi esimene tegevusaasta) on tingitud kuni 72 000 patendipere eeldatavast registreerimisest, samas kui järgnevatel aastatel peaks registreeringute arv langema ligikaudu 10 %ni esialgsetest registreeringutest. Uue süsteemi tegelik kasutuselevõtt on siiski ebakindel – need on mõjuhinnangul põhinevad kontrollikoja hinnangud. Tähelepanu tuleb pöörata sellele, et eespool esitatud tabelis esitatud personaliressursid hõlmavad ka nelja täistööajale taandatud töötajat igal aastal operatiivtegevuse jaoks, nagu pädevuskeskuse tegevus, millel on FRAND-tingimuste kindlaksmääramise protsesside (lepitamine) ja summaarsete litsentsitasude protsesside tugifunktsioon.

Peale selle tellib EUIPO tegevusperioodil välisekspertidelt sellised teenused nagu olulisuse kontroll ja lepitamine. Kontrollikoja hinnangul on kolmandal aastal vaja olulisuse hindamisel ligikaudu 82 täistööajale taandatud eksperti, alates neljandast aastast on see arv vähenenud ligikaudu kaheksa täistööajale taandatud eksperdini. Kontrollikoja hinnangul on igal aastal vaja ligikaudu kahte lepitajate täistööajale taandatud töötajat.

Alljärgnevas tabelis on esitatud nende täistööajale taandatud töötajate ligikaudne maksumus, mida EUIPO võib vajada ettepaneku rakendamiseks.

miljonites eurodes püsivhindades (kolm kohta pärast koma)

	2024* (rakendusperiood)	2025 (rakendusperiood)	2026 (tegevusperiood)	2027 ja järgnevad (tegevusperiood)
EUIPO AD/AST töötajad	0,790		0,790	0,790
EUIPO lepingulised töötajad	0,810		3,120	0,520
Kokku	1,590		3,900	1,310

*tegelik kuupäev sõltub sellest, kas kaasseadusandjad võtavad ettepaneku vastu.

Peale selle on ühekordsed IT-kulud hinnanguliselt 0,815 miljonit eurot ja IT-hoolduskulud 0,163 miljonit eurot aastas.

Välisallikast palgatud ekspertide hinnanguline töötasu on esitatud allpool.

miljonites eurodes püsivhindades (kolm kohta pärast koma)

	2024*–2025 (rakendusperiood)	2026 (tegevusperiood)	2027 ja järgnevad (tegevusperiood)

Välisekspertid		74,025	9,067
----------------	--	--------	-------

Üksikasjalikud arvutused ja prognoosid on esitatud mõjuhinnaangus, lisas A7.1.

Hinnanguline väärtus täistööaja ekvivalendina

	Aasta N	Aasta N + 1	Aasta N + 2	Aasta N + 3	Lisage vajalik arv aastaid, et näidata finantsmõju kestust (vt punkt 1.6)
•Ametikohtade loeteluga ette nähtud ametikohad (ametnikud ja ajutised töötajad)					
20 01 02 01 (komisjoni peakorteris ja esindustes)					
20 01 02 03 (delegatsioonides)					
01 01 01 01 (kaudne teadustegevus)					
01 01 01 11 (otsene teadustegevus)					
Muud eelarveread (märkige)					
• Koosseisuvälise personal (täistööajale taandatud töötajad) TÄISTÖÖAJALE TAANDATUD TÖÖTAJAD)⁶²					
20 02 01 (üldvahenditest rahastatavad lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud)					
20 02 03 (lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud ja noored eksperdid delegatsioonides)					
XX 01 xx yy zz ⁶³	- peakorteris				
	- delegatsioonides				
01 01 01 02 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud kaudse teadustegevuse valdkonnas)					
01 01 01 12 (lepingulised töötajad, riikide lähetatud eksperdid ja renditööjõud otsese teadustegevuse valdkonnas)					
Muud eelarveread (märkige)					
KOKKU					

XX tähistab asjaomast poliitikavaldkonda või eelarvejaotist.

Personalivajadused kaetakse peadirektoraadi töötajatega, kes on juba määratud meedet haldama, ja/või paigutades töötajaid ümber peadirektoraadi sees. Vajaduse korral võidakse personali täiendada iga-aastase vahendite eraldamise menetluse käigus, arvestades olemasolevate eelarvepiirangutega.

Ülesannete kirjeldus:

Ametnikud ja ajutised töötajad	
Koosseisuvälised töötajad	

⁶² Lepingulised töötajad, kohalikud töötajad, riikide lähetatud eksperdid, renditööjõud, noored spetsialistid delegatsioonides.

⁶³ Tegevusassigneeringutest rahastatavate koosseisuväliste töötajate ülempiir (endised BA read).

3.2.4. Kooskõla kehtiva mitmeaastase finantsraamistikuga

Ei kohaldata, taotlust haldab EUIPO ja rahastab seda tasudest.

Ettepanek/algatus:

- on täielikult rahastatav mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi sisese vahendite ümberpaigutamise kaudu.

Selgitage ümberplaneerimist, märkides asjaomased eelarveread ja summad. Põhjaliku ümberplaneerimise korral tuleb esitada Exceli tabel.

- tingib mitmeaastase finantsraamistiku asjaomase rubriigi mittesihotstarbelise varu ja/või mitmeaastase finantsraamistiku määruces sätestatud erivahendite kasutuselevõtu.

Selgitage, mis on vajalik, märkides asjaomased rubriigid, eelarveread ja summad ning nimetades kasutatavad rahastamisvahendid.

- nõuab mitmeaastase finantsraamistiku muutmist.

Selgitage, mis on vajalik, märkides asjaomased rubriigid, eelarveread ja summad.

3.2.5. Kolmandate isikute rahaline osalus

Ettepanek/algatus:

- ei näe ette kolmandate isikute poolset kaasrahastamist
- näeb ette kolmandate isikute poolse kaasrahastuse, mille hinnanguline summa on järgmine:

EUIPO kogub tasusid, et katta kõik oma kulud ja välisekspertide tasud. Alljärgnevas tabelis on esitatud EUIPO kogutud tasude hinnanguline väärtus⁶⁴.

miljonites eurodes püsivhindades (kolm kohta pärast koma)

	2024*-2025 (rakendusperiood)	2026 (tegevusperiood)	2027 ja järgnevad (tegevusperiood)
		78,329	10,782

3.3. Hinnanguline mõju tuludele

- Ettepanekul/algatusel puudub finantsmõju tuludele
- Ettepanekul/algatusel on järgmine finantsmõju:
  - omavahenditele
  - muudele tuludele
  - palun märkige, kas see on kulude eelarveridasid mõjutav sihtotstarbeline tulu

⁶⁴ Tasud hõlmavad ka IT-hoolduskulusid ja osa ühekordsetest kuludest (mis eeldatavasti kaetakse kümne aasta jooksul).